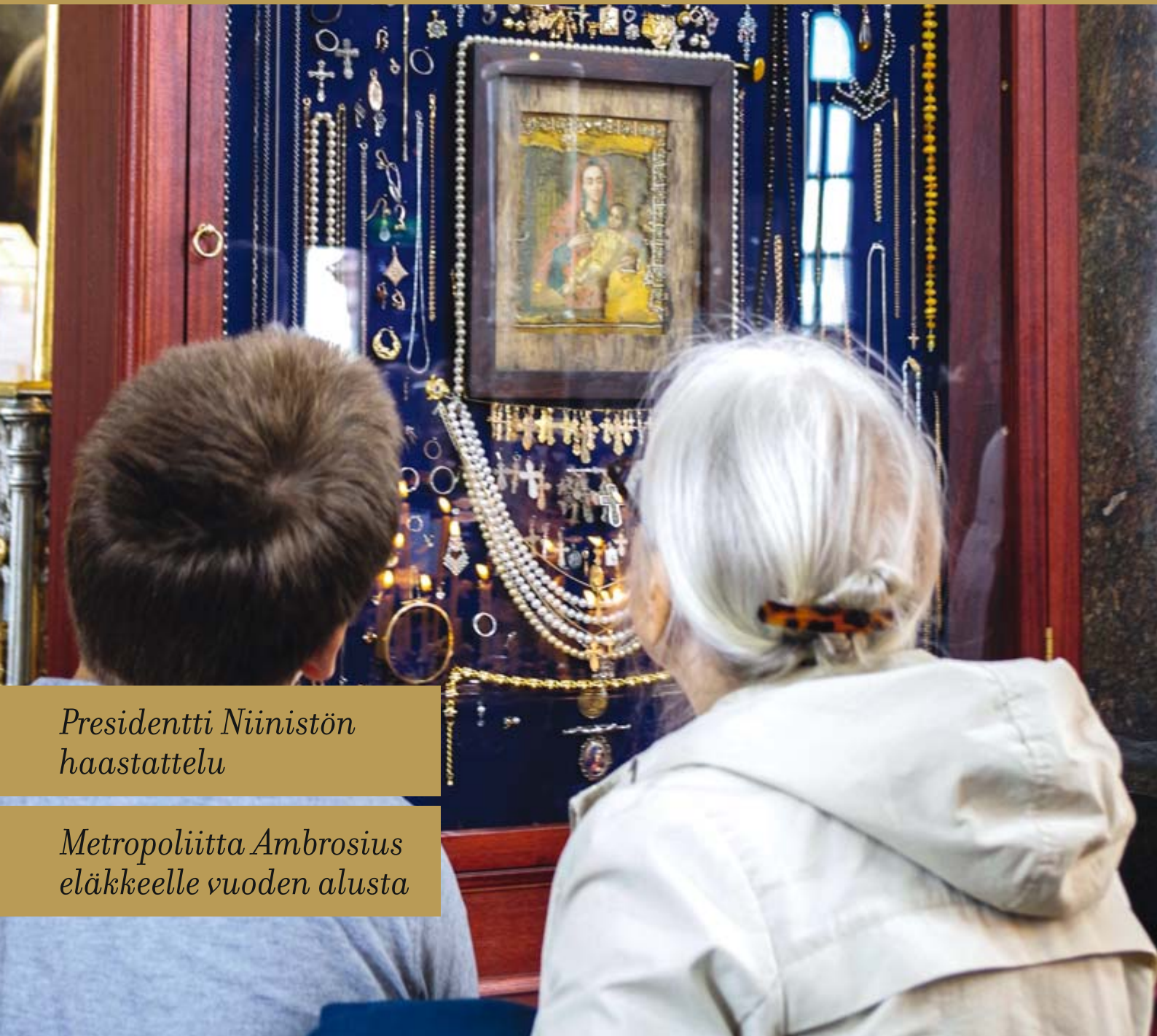

HELSINGIN HIIPPAKUNNAN ORTODOKSISTEN SEURAKUNTIEN JÄSENLEHTI | IRTONUMERO 5,50€

ORTODOKSI

7/17 *viesti*

*Presidentti Niinistön
haastattelu*

*Metropoliitta Ambrosius
eläkkeelle vuoden alusta*

”Pidän arvokkaana sitä hengellistä perintöä, jonka ortodoksit ulottavat myös muihin kansanosiin.”

10

Dimi Doukas

12

Helsingin metropoliitta Ambrosius jää eläkkeelle vuoden lopussa. Hänet vihittiin piispaksi vuonna 1988.

Filantropia ry

13

Ortodoksit tekevät lähestystyötä. Iloa suomalaisten perustamassa koulussa Gimengwassa Länsi-Keniassa.

16

Itkijä Pirkko Fihlman iloitsee itkuvirsi-perinteen elpymisestä.

Sisällys

3 PÄÄTOIMITTAJALTA

4 KIRKKOHERRALTA

5 AJANKOHTAISTA

8 KOLUMNI

9 ARKENA NAISTEN JA TYTTÖJEN ÄÄNI KUULUVIIN

ARKENA

10 PRESIDENTTI NIINISTÖ – OLETTE KOKOANNE SUUREMPI

12 KIRKOLLISHALLITUS ESITTÄÄ ARKKIPIISPAN ISTUINTA HELSINKIIN

13 ORTODOKSIEN LÄHETYSTYÖ?

16 LAULA PYHILLE PUILLE, HAASTA HAAVAN LEHTILÖILLE

20 РУССКОЯЗЫЧНЫЕ СТРАНИЦЫ

21 SVENSK SIDA

22 MEIKÄLÄISIÄ PIIA GAURILOFF

23 PYHÄNÄ Sielujen lauantai valaisee syksyä

PYHÄNÄ

24 RUKOUS KUOLLEIDEN PUOLESTA

27 ESIPAIMENELTA

29 HERRAN RUKOUS

32 PYHÄT ESIRUKOILIJAMME

33 LUOSTARILAITOKSEN SYNTYSIJOILLA KILVOITELLAAN YHÄ

35 KULTTUURI

37 HUOMENNA KUOROLAULUA KERRAKSEEN

HUOMENNA

38 LAPSET JA NUORET

40 JUMALANPALVELUKSET JA MENOT

52 DIAKONIA TIEDOTTAA

53 PERHEUUTISIA

54 LAINATUT

55 RISTISANATEHTÄVÄ

ORTODOKSI 7/17 viesti

Helsingin, Haminan, Hämeenlinnan, Kotkan, Lahden, Lappeenrannan ja Tampereen ortodoksisten seurakuntien lehti

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti

Lehti ilmestyy 8 kertaa vuodessa

JULKAISIJA: Helsingin ortodoksinen seurakunta

TOIMITUS:

Liisankatu 29 A 2, 00170 Helsinki

SÄHKÖPOSTI:

ortodoksiviesti@ort.fi

MA. PÄÄTOIMITTAJA:

Anne Kärkkäinen, p. (09) 8564 6115

TOIMITUSSIIHTEERI:

Saara Kallio, p. (09) 8564 6116

LEHDEN ULKOASU: Leena Toivola

LEHDEN TAITTO:

Markku Laitinen / Aste Helsinki Oy

TOIMITUSNEUVOSTO:

Markku Salminen, Risto Nordell, Urpo Uotila; Ville Kiiveri, Anna Syrjänen-Filppu; Andreas Larikka, Kaisa Paavilainen; Alexander Hautamäki, Birgit Salmenhaara; Jonas Bergenstad, Mikko Kuri; Timo Tynkkynen, Liisa Tynkkynen; Aleksej Sjöberg, Eeva Manni

TILAUSHINTA: 40 € / vuosi. Lehti on seurakuntien jäsenille ilmainen.

TILAUKSET, OSOITTEENMUUTOKSET

JA PERUUTUKSET:

asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi
p. (09) 8564 6100.
(Huom! Seurakuntalaisten ei tarvitse ilmoittaa osoitteenmuutoksista).

PAINOPAikka:

ISSN 0788-9194

KANNEN KUVA: SAARA KALLIO

Peppiyttä päättäjille ja itsekullekin

MITÄ VAHVEMPI ON, sitä kiltimpi pitää olla, sanoo Peppi Pitkätossu.

Ajatus tulee mieleen, kun lukee tätä lehteä. Jutuissa puhuvat maamme arvovaltaisimmat päättäjät, presidentti ja oman hiippakuntamme eläkkeelle jäävä piispa **Ambrosius**. Mutta mietteet vaeltavat myös muihin ajattelijoihin, kuten isä **Jarmo Hakkaraiseen**, kolttasaamelaiseen meikäläiseen **Piia Gauriloffiin** ja 80-vuotiaaseen itkiijään **Pirkko Fihlmaniin**.

Miten paljonpäättäjä osaa olla kiltti? Hän päättää meidän asioistamme, sinun ja minun. Miten hän osaa ajatella meitä muita paljon pienempiä ja heikompia ja meidän etuamme?

Vaatii suurta peppiyttä, että osaa nähdä samalla pienen ihmisen ja isomman kuvan, kokonaisedun. Se on varmasti vaikeampaa kuin pyöriä oman persoonansa ympärillä, olla into- ja niin perin inhimillisten, himojensa, tunneloiskunnan, vietävänä.

Isä Jarmo puhuu kirjoituksessaan kirkosta sielun terapiana, jossa parannutaan himoista, itserakkaudesta, kateudesta, vihasta tai muustakin sielua livettävästä. Raikastutaan, kadutaan, nöyryytään ja tehdään mielenmuutos.

Mielenmuutos tuskin on yksi hetken pölähdys, vaan se lienee sille tielle astuvalle pitkä taival, jokapäiväinen katumusharjoitus. Voisiko ajatella, että se on kuin ajoittain kotkan katse korkeudesta, pitkiä

syviä hengityksiä, jotta ajatus alkaa jälleen kulkea?

Ehkä se auttaa näkemään muut, toisen, ja itsen suhteessa toiseen kunnioittavasti, silmien tasalta, kuunnellen? Tästä kertovat Piia Gauriloff ja elämää kokenut ja sille kyllä sanonut Pirkko Fihlman. He ovat selvästikin arjen Peppejä, vahvoja naisia, kanssakulkijoita ja ymmärtäjiä.

Heidän puheestaan kajastaa samanainen kunnioitus sekä itseä että toista kohtaan. Piia Gauriloff on oppinut, että pitää perehtyä ihmiseen, olla nostamatta itseään. Mutta ei pidä myöskään olla painamatta itseään, kuten Pirkko Fihlman kertoo. Itkiä-tunneilmaisuus ohjaaja tulee toista auttamaan itseään, kuuntelee, ja myös kehottaa hyvittelemään itseä.

Voisiko ehkä toivottaa peppiyttä, sielun raikkautta, niin isoille kuin pienillekin?

Anne Kärkkäinen

Muutosten virrassa hyvä tukeutua kirkon uskoon

KUN MUUTOKSEEN suhtaudutaan kaksijakoisesti, nousevat esille ääripäät: muutosta joko rakastetaan tai sitä kammoksutaan.

Kirkon elämässä voi törmätä jälkimmäiseen asenteeseen. Kirkko koetaan muuttumattomana, pysyvänä. ”*Näin meillä on aina ollut ja näin meillä tulee aina olemaan*”. Jotkin asiat Kirkossa ovat muuttumattomia,

mutta aika ja ihmiset ajassa muutoksen tekijöitä.

Meidän aikaamme luonnehditaan muutoksen aikakaudeksi. Monet kokevat painetta pysyä ajan hermolla. Työkalut ja toimintakulttuurit muuttuvat jatkuvasti. Tämän päivän *in* on huomisen *out*.

Kirkon usko, joka on ilmaistu uskontunnustuksessa ja kirkon opissa, on vakaa perusta, johon on hyvä tukeutua aikamme muutoksen virrassa. Se antaa perspektiiviä arvioida, mikä on muuttamisen arvoista, mikä muuttuu luonnostaan ja mitä ei ole tarpeen väkisin muuttaa.

Kirkossa aika ja iankaikkisuus, muutos ja muuttumattomuus, ovat läsnä samanaikaisesti. Kristittyinä meitä kutsutaan yhteyteen Jumalan kanssa juuri muutoksen – mielenmuutoksen – avulla. Muutos on näin kristityn elämän perusvire. Kysymys kuuluukin: viekö muutos kohti Jumalaa?

Jonas Bergenstad

Kirkkoherra

Lahden seurakunta

В потоке перемен опоры дает вера

Когда происходят неоднозначные перемены, их или приветствуют, или боятся.

В случае с жизнью Церкви чаще можно встретить последнее. К церкви привыкли относиться как чему-то незыблемому, неизменному: «так было всегда и так останется навсегда». Действительно, что-то в Церкви остается неизменным, но время и люди в этом времени меняются.

Наш век часто характеризуют как время перемен. Многим людям непросто дается необходимость идти в ногу со временем. Постоянно меняются инструменты и культура трудовой жизни. То, что сегодня актуально, завтра уже устаревает.

Вера, нашедшая отражение в Символе веры и вероучении – это прочная опора, которая поможет удержаться в потоке

перемен современной жизни. Вера дает возможность оценить, что стоит менять, что изменится само по себе, а что не следует насильно подвергать переменам.

В Церкви одновременно присутствуют время и вечность, перемены и незыблемость. Господь призывает нас, верующих, к единству именно посредством перемен – перемен в душе. Таким образом, перемены – основополагающее понятие в жизни христианина. Вопрос только в том, ведут ли эти перемены к Господу.

Йонас Бергенстад

Настоятель

православного прихода г. Лахти

Vanhustenpäivä tulee taas Tikkurilassa

Aleksi Savolajff

Vanhusten pyhänä toimitaan vanhusten ehdoilla. Ruokat jaetaan keittiössä annoksiksi, jotka tarjoillaan pöytiin.

VANHUSTEN kirkkopyhä järjestetään Tikkurilassa taas tulevana sunnuntaina 22.10. Tikkurilan kirkkoon on kutsuttu liturgiaan, ruokailuun ja lounaanjälkeiseen ohjelmaan kaikki yli 75-vuotiaat vantaalaiset seurakunnan jäsenet. Näille isä **Mikael Sundkvist** on lähettänyt kutsukirjeen.

– Vanhuksille on järjestetty apua kirkolle pääsemiseksi ja myös itse tilaisuudessa, kertoo Tikkurilan tiistaiseuran puheenjohtaja **Liisa Karlsson**

Vapaaehtoiset käyvät hakemassa Vantaan alueelta kotoa autolla ne, jotka ovat ilmoittaneet kyödin tarpeesta. Kirkkosalissa voi istua liturgian ajan, sillä sali on täynnä tuoleja. Tilaisuuden järjestäjät auttavat ehtoolliselle menossa, ja ruokailussa ruoka tarjoillaan pöytiin.

Tikkurilan tiistaiseura ja Helsingin ortodoksisen seurakunnan diakoniatyö järjestävät vanhusten kirkkopyhän nyt kahdeksatta kertaa. Aikaisempiin kirkkopyhiin on osallistunut 50–60 vanhusta.

Tiistaiseuralle suuren tilaisuuden järjestäminen on ponnistus. Liisa Karlsson toivookin, että mukaan tulisi lisää vapaaehtoisia. Näin tiistaiseura voisi järjestää vanhusten kirkkopyhän vatedeskin kaksi kertaa vuodessa.

– Yhdessä tekeminen on mukavaa, ja vanhuksen iloisesta ilmeestä saa hyvän mielen, Liisa Karlsson sanoo.

Vanhusten kirkkopyhä su 22.10. alk. klo 10

Tikkurilan Kristuksen taivaaseen astumisen kirkko
Läntinen valkoisenlähteentie 48, Vantaa
Lisätietoja: Liisa Karlsson, puh. 050 384 7723

Ekumeeninen seminaari Hangossa

HANGON kirkossa järjestettiin lauantaina 7.10. ekumeeninen seminaari ja ryhmätyöskentely, jossa pohdittiin arjen ekumeeniana, miten erilaiset kristilliset kirkot ja yhteisöt voisivat tehdä yhteistyötä ja auttaa apua tarvitsevia.

Ryhmätyöissä korostui kohtaamisen merkitys. Esimerkiksi turvapaikan hakijoita ei pitäisi nähdä käännytettävänä, vaan heidät tulisi kohdata omana itsenään, ja auttamisen pitäisi olla pyyteetöntä. Nähtiin myös, että vaikeissa tilanteissa kirkko voi mahdollistaa sen, että on edes toivoa.

Eri kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen yhteistyöstä listattiin toimivia käytäntöjä ja kehitysideoita.

Tilaisuuteen osallistui nelisenkymmentä henkeä. Suurin osa oli läntisen Uudenmaan ortodokseja Espoosta, Lohjalta ja Hangosta. Lisäksi tilaisuuteen osallistuivat edustajat Hangon evankelisluterilaisesta seurakunnasta ja Suomen Vapaa-kirkosta.

Ekumeenian auttamisen työkaluna -seminaari oli osa Helsingin ortodoksisen seurakunnan 190-vuotisjuhlavuoden ohjelmaa.

Kotkassa Laujuja Suomelle

SUOMEN juhlavuoden kunniaksi Kotkan tiistaiseura järjestää solisti- ja yhteislaulukonsertin, jossa esiintyvät isä **Veikko Lisitsin**, laulaja-lausuja **Leena-Kaisa Kivioja**, nuori viulisti **Alli Heinonen** ja kanttori **Katarine Lehtomäen** ohjaama lapsiryhmä. Säestäjänä toimii **Disa Piispa-Harvola**.

Ohjelmassa on muun muassa Merikannon musiikkia, suomalaisia kansansävelmiä ja Kantelettaren lauluja.

LEENA KARJALAINEN

Konsertti su 29.10. klo 14.

Nikolaos-sali, Kymenlaaksonkatu 2, Kotka.

Lippu 8 euroa, sisältää väliaikakahvin ja leivonnaisen.

Myllypuron kappeliin reliikki ja nimikkoikoni

ITÄHELSINKILÄINEN Myllypuron kappeli sai tänä syksynä sekä nimikkopyhänsä Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen pyhäinjäännöksen että ikonin.

Reliikki annettiin seurakunnan pyhiinvaeltajaryhmälle, joka vieraili Syvärin Pyhän Kolminaisuuden luostarissa Venäjällä. Sen luovutti luostarin igumeni **Antonij** 10. syyskuuta. Reliikki asetetaan Myllypuron kappeliin näytteille, kun se on valmisteltu pyhäinjäännöslippaaseen.

Itä-Helsingin ortodoksit ry järjestää pyhiinvaelluksen Syvärin luostariin joka toinen vuosi.

Nimikkoikonin kappeli sai elokuun lopussa. Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen ikoni siunattiin praasniekan aattopäivänä ehtoopalveluksen yhteydessä 29. elokuuta. Ikonin on maalanut taiteilija **Liisa Louhio**.

Äänestysikärajaa ehdotetaan alennettavaksi

ÄÄNIOIKEUSIKÄRAJAA seurakunnanvaltuuston ja kirkkoheran vaaleissa ehdotetaan alennettavaksi 18 vuodesta 16 vuoteen. Hallitus antoi tästä esityksen eduskunnalle 14. syyskuuta.

Tavoitteena on edistää nuorten mahdollisuuksia vaikuttaa seurakuntien toimintaan ja hallintoon ja myös lisätä nuorten kirkollista äänestysaktiivisuutta.

Lain on tarkoitus tulla voimaan 1. tammikuuta 2018.

Uspenskin kanttorille metropoliitan huomionosoitus

Helsingin ortodoksisen seurakunnan kanttori **Varvara Merras-Häyrynen** sai metropoliitta Ambrosiukselta harvinaisen *director cantus* -arvonimen Uspenskin Katedraalikuoron 150-vuotisjuhlakonsertissa 1. lokakuuta.

Suomen ortodoksisen kirkon kanttorikunnassa tämä arvonimi on vain kolmella toimessa ja seitsemällä eläkkeellä olevalla kirkkomuusikolla.

Huomionosoitus on tunnustus Varvara Merras-Häyrysen ansiokkaasta työstä. Varvara Merras-Häyrynen on toiminut Helsingin ortodoksisessa seurakunnassa kanttorin eri tehtävissä vuodesta 1999 ja Uspenskin katedraalin kanttorina vuodesta 2013. Varvara Merras-Häyrynen konsertoi säännöllisesti sekä kuoronjohtajana että laulajana, myös oopperassa.

Tikkurilan kirkko juhli iloisesti 20 vuottaan

Anne Kärkkäinen

Isä Lema Besufikad ja hänen puheensa tulkannut Alemach G. Mihael lahjoittivat isä Mikael Sundkvistille Lalibela-työkalun.

TIKKURILAN Kristuksen taivaaseen astumisen kirkon 20-vuotisjuhlia juhlittiin syyskuun alkupuolella kirkon täydeltä.

Puheissa korostui, miten suuresti kirkkoa arvostetaan sekä rakennuksena että aktiivisena yhteisönä.

– Iloitsemme, kun meillä on näin nätti kirkko hienolla paikalla, sanoi **Anna-Maija Soraniva**, yksi vapaaehtoisista.

Tikkurilan kirkossa on jatkuvaa aktiivista toimintaa: palvelukset toimitetaan säännöllisesti, ja niiden jälkeen kirkkokahveilla ihmiset pääsevät yhteen.

– Temppele on pysyvä merkki ja pelastuksen todistus kristityille, metropoliitta **Ambrosius** sanoi opetuspuheessaan liturgian yhteydessä.

Liturgiassa metropoliitta vihki pastori **Mikael Sundkvistin** rovastiksi. Rovastin arvo on huomionosoitus pitkästä, nuhteettomasta ja menestyksellisestä papin työstä. Isä Mikael on toiminut Tikkurilan kirkon pappina vuodesta 2011.

Liturgian jälkeen tarjottiin Tikkurilan ahkerien tiistaispuolalaisen valmistama maukas ateriala ja kakkukahvit. Ohjelmaan kuului myös iloisia juhlapuheita ja haitarimusiikkiesitys.

Itsenäisyyspäivänä erityisen juhlallinen liturgia Uspenskissa

ITSENÄISYYSPÄIVÄNÄ keskiviikkona 6.12. Uspenskin katedraalissa Helsingissä on erityisen juhlallinen liturgia.

Sen toimittavat kirkkokuntamme kaikki piispat yhdessä arkkipiispa **Leon** johdolla. Liturgia alkaa klo 9.

Juhlaliturgian jälkeen toimitetaan itsenäisyyspäivän kiitosrukouspalvelus alkaen klo 11.

Juhlaliturgia on osa Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhluvuoden viettoa.

Suosittu perheleiri Porissa

Maria Ojanen

Sunnuntain liturgian jälkeen leiriläiset kulkivat ristisaatossa vedenpyhitykseen meren rantaan.

PORIN seudun tiistaiseura järjesti jo 29. perheleirin 9.–10.9. Merikarvialla. Leirillä oli 57 osallistujaa.

Lauantain ohjelmaan kuului leiriolympialaiset, heijastinas-kartelua, saunomista ja illan päätteeksi iltarukoukset.

Sunnuntaina isä **Heikki Honkamäki** toimitti liturgian, ja leiriläiset kulkivat ristisaatossa vedenpyhitykseen meren rantaan. Tämän jälkeen syötiin herkullinen brunssi ja pidettiin arpajaiset. Kotimatalle lähdettiin yhdessä laulettuun Ehtooveisun jälkeen.

MARIA OJANEN

Tampereen päiväpiiri retkellä taidemuseossa

TAMPEREEN ortodoksinen päiväpiiri kävi 22.7. tutustumassa Kimmo Kaivannon näyttelyyn Sara Hildenin taidemuseossa.

Joka toinen viikko kokoontuvan päiväpiirin toiminta on monipuolista. Piiriläiset muun muassa tutustuvat muihin seurakuntiin tai tekevät erilaisia retkiä.

Piiri tekee myös yhteistyötä Tampereen Sortavalan seura ry:n, Nokian tiistaiseuran ja Kangasalan Suomi–Venäjä-seuran kanssa.

Lemmikkejä siunattiin Tampereella

PUOLENKYMMENTÄ koiraa ja yksi kissa siunattiin luomakunnan päivänä eli syyskuun ensimmäisenä Tampereen kirkon pihalla.

Isä **Heikki Honkamäki** piti lyhyen lämminhenkisen rukouspalveluksen, jonka yhteydessä hän totesi, että lemmikit ovat omistajilleen ja perheenjäsenille läheisyydessään todellisia hyötyeläimiä.

Lemmikkien kanssa tilaisuuteen osallistui kymmenen aikuista ja neljä lasta kauniissa alkuillan säässä. Kanttorina toimi **Tuula Härkönen**. Lemmikkejä siunattiin Tampereella kolmatta kertaa.

Anne Käikkäinen

Cockerspanieli-puudeli Hani sai vesiripsauksen isä Heikki Honkamäeltä.

Helsinkiin haetaan pappia

HELSINGIN ortodoksisessa seurakunnassa on haettavana papin työsopimussuhteinen toimi.

Hakijan tulee täyttää ortodoksisen kirkon kirkkojärjestyksen 132 §:n mukaiset kelpoisuusehdot.

Toimen tämänhetkinen sijoituspaikka on Itä-Helsingin toimintakeskuksessa Myllypurossa.

Palkkaus määräytyy ortodoksisen kirkon työehtosopimuksen mukaisesti. Työ alkaa 1.1.2018 tai sopimuksen mukaan.

Hakemus, josta käy ilmi hakijan asianmukainen koulutus sekä aiempi työkokemus, on osoitettava ja toimitettava Helsingin hiippakunnan piispalle sähköpostitse osoitteeseen metropoliitta.ambrosius@ort.fi tai postitse osoitteeseen Kallvikinniementie 35, 00980 Helsinki viimeistään perjantaina 27.10.2017 klo 16.

Sörkän agape

Liturgia on juuri päättynyt.

Lähikylistä ja Haniasta saapuneet ehtoollisvieraat siirtyvät joukolla päärakennukseen ja sen takana levittyvään puutarhaan.

Ikkunat ovat auki, puheensorina kulkee sisään ja ulos. Kaskaat pitävät omaa raksutustaan appelsiinipuissa. Taustalla kohoavat uljaat kreetalaisvuoret.

On pyhäamu Chrysopigin luostarissa.

Kun kaikki ovat löytäneet istumapaikan, saaneet raikasta vettä, kupin vahvaa kreikkalaiskahvia ja palan hunajakakkua, Gerontissa **Theoxeni** aloittaa opetuspuheen päivän tekstistä.

Heinäkuun ensimmäisen sunnuntain pyhä kirjoitus kertoo roomalaisen sadanpäämiehen uskosta.

Matteuksen Evankeliumissa Jeesus on vasta saapunut Kapernaumiin, Genesaretinjärven rannalle. Ilma tuoksuu varmaan samalla lailla yrteille, tomulle ja kuivuneelle ruoholle kuin kesäisellä Kreetallakin.

Jumalan poika on tuskin ehtinyt huoahata matkan päälle kun hänen luokseen kiirehtii mies ja pyytää pelastamaan palvelijansa, joka makaa kotona halvaantuneena ja tuskissaan. ”Minä tulen ja parannan hänet”, Jeesus lupaa ja alkaa tehdä lähtöä, mutta mies torjuu ajatuksen. ”Ei, Herra, en minä ole sen arvoinen, että tulisit kattoni alle. Sano ainoastaan sana, ja palvelijani paranee.” Niin tapahtuu. Jeesus kiittää sotilaan lujaa uskoa.

Chrysopigin luostarin johtajatar muistuttaa, että Raamatun kertomus kannustaa meitä jokapäiväiseen luottamukseen ja Jumalan rakastamiseen.

Kuudenneltatoista vuosisadalta peräisin olevassa Chrysopigissa rakkaus henkii ikivanhan bysanttilaispyhäkön kauneudessa, Gerontissan sanoissa, siunauksissa, nunnien sitoutuneisuudessa ja kirkkoväen lähes alkuseurakunnallisessa yhteisyydessä. Hedelmätarhan puut, viiniköynnökset, bougainvilleet, kaikki puutarhan kukat, tuntuvat nekin liittyvän samaan agapeen.

Pireuksesta lähteneen öisen laivamatkan jälkeen olen tullut hengelliseen huomaan, joka täyttää sydämen ilolla ja kiittolisuudella.

Kotona Helsingin Sörkkässä lähes jokapäiväinen läksyni on ollut hyväksyä, että Kurvissa örveltävät juopot ja narkomaanit ovat Jumalalle yhtä arvokkaita ja rakkaita kuin minäkin.

Kreetalaisluostarissa kirkastui, ettei Jumalan rakkaus yksin riitä ihmisen pelastukseen. Omaakin panostamme tarvitaan.

Jeesuksen sanoin meidän tulee rakastaa Jumalaa koko sydämeistämme, koko sielustamme, mielestämme ja koko voimalamme.

Chrysopigin luostarissa ruusutkin ylistävät Jumalaa.

Rakastamalla häntä kiinnitymme hänen hyvään tahtoonsa, siihen, joka vie paratiisiin. Kurvin laitapuolen kulkijat eivät ehkä tiedä sitä. Ehkä he eivät piittaa, tunne Jumalaa tai ovat unohtaneet.

Chrysopigissa lampukoiden sydäminä ovat piskuiset kuivakukat. Heiveröisyydestään huolimatta ne palavat kirkkaalla liekillä.

On hienoa, että meillä on luostareita munkkeineen ja nunnineen ohjaamassa ja viitoittamassa kristittyjen tietä.

Mutta hienoa on myös se, että Kurvin sutun ja sotkun keskellä seisoo yksinäinen saarnaamies tai -nainen ja, vaikka hiukan hassahtaneeltakin vaikuttaen, todistaa Jumalasta heille, jotka eivät koskaan pääse pyhiinvaellukselle Chrysopigiin.

RIIKKA JUVONEN

Autuas se sielu, joka tietää sisimpänsä peiliksi, katselee sitä tarkasti ja näkee sen hohtavan Häntä, joka on kaikilta kätkeyty. – Johannes Viiniköynnös

Filantropia ry

"Parhaimmillaan
itku hoitaa ihmistä
kokonaisvaltaisesti."

Pirkko Fihlman
sivu 16

Sadat etiopialaisia naisia saivat yrittäjäkoulutusta ja voivat sen jälkeen elättää perheensä Filantropian kehityshankkeen ansiosta.

NAISTEN JA TYTTÖJEN ÄÄNI KUULUVIIN EKUMEENISELLA VASTUUVIIKOLLA

TEKSTI ANNE KÄRKKÄINEN

■ Naisten ja tyttöjen oikeuksia, asemaa, elämäkokemuksia ja -edellytyksiä ja varsinkin koulutuksen merkitystä tuodaan esille ekumeenisella vastuuviikolla su 22.10.– su 29.10. Viikon nimi on Omalla äänellä.

Muun muassa Itä-Helsingissä Myllypuron kappelissa järjestetään tilaisuus, johon on pyydetty vastuuviikon lähettilästä puhumaan kokemuksistaan.

– Lähettiläät ovat maanhanmuuttotautaisia naisia, jotka kertovat tilanteestaan lähtömaassa, ja miten heidän elämänsä on muuttunut heidän saatuaan koulutusta, kertoo Myllypuron tilaisuuden järjestäjä kanttori **Kirsi-Maria Hartikainen**.

Vastuuviikon tarkoitus on saada ihmiset pohtimaan omaa elämäntapaansa suhteessa maailman tilaan. Vastuuviikon teema naisten ja tyttöjen oikeuksista haastaa kuulostelmaan, miten jokainen voisi luoda mahdollisuuksia naisille ja tytöille tarttumalla toimeen seurakunnassa, koulussa, työpaikalla ja somessa. Onko joku, jonka ääni olisi hyvä saada kuuluviin?

"Nosta tasa-arvon tarve esiin, tue tuttua tyttöä, kiinnostu kehitysmaiden naisten kokemuksista. Vaadi päättäjiä, yrityksiä ja omaa kirkkoasi kantamaan vastuuta maailman naisista ja purkamaan esteitä. Jokaisella on sukupuolestaan riippumaton oikeus tulla kuulullasi omalla äänellään." Näin kannustetaan vastuuviikon kampanjassa.

Ekumeeninen vastuuviikko on Suomen kaikkien kirkkojen ja monien kristillisten järjestöjen yhteinen ihmisoikeuskampanja, jossa kirkot ja seurakunnat toimivat oikeudenmukaisemman maailman puolesta.

Vastuuviikon järjestää ja sitä koordinoi Suomen Ekumeeninen Neuvosto nyt 38. kertaa. Ortodoksinen diakonia- ja lähetysjärjestö Filantropia on tänä vuonna Vastuuviikon yhteistyökumppanina. Se ottaa huomioon naisten oikeudet hankkeissaan, kuten etiopialaisessa ruokaturvahankkeessa. Nälänhädistä kärsineessä maassa Filantropian hanke auttoi 500 naista Batussa perustamaan osuuskuntia ja myönsi perustamastaan rahastosta 200:lle pieniä lainoja yritystoiminnan aloittamiseksi. Alkuun autettuna naiset saivat rahaa ja pystyivät elättämään lapsensa. ●

Omalla äänellä -tilaisuuksia

Itä-Helsinki, Myllypuron kappeli Jauhokuja 3 B 2, Helsinki
La 21.10. klo 17:n alkavan ehtoopalveluksen jälkeen

Järvenpään ortodoksinen kirkko Kartanontie 45, Järvenpää
La 21.10. n. klo 18.30 kirkon praasniekan yhteydessä

Espoo, Tapiolan kirkko Kaupinkalliontie 2, Espoo
La 29.10. klo 10 alkavan liturgian jälkeen

www.vastuuviikko.fi

Presidentti Niinistö ja rouva Jenni Haukio osallistui itsenäisyyspäivän rukouspalvelukseen vuonna 2014 Uspenskin katedraalissa.

Presidentti Niinistö: – Olette kokoanne suurempi

Monien merkivuosien kunniaksi Ortodoksiviesti pyysi tasavallan presidentin Sauli Niinistön näkemyksiä ortodoksisesta kirkosta ja ortoksisuudesta.

TEKSTI ANNE KÄRKKÄINEN | KUVAT LAURA KARLIN

On hyvä aika miettiä mennyttä ja tulevaa, kun Suomi täyttää sata, Helsingin ortodoksinen seurakunta 190 vuotta ja Uspenskin katedraali juhlii ensi vuonna 150 vuottaan.

Tässä presidentin Sauli Niinistön sähköpostivastauksia Ortodoksiviestin haastatteluun.

Miten näette Suomen historiallisesti merkittävimmän kansan- ja vähemmistökirkon aseman tänä päivänä?

Näen ortodoksisen kirkon aseman vaikuttavana. Voisi sanoa, että olette tuntuvasti kokoanne suurempi. Se johtuu tietysti pitkästä historiastanne ja osittain siitä, että Suomen ortodoksisella kirkolla

on lainsäädännössä virallinen asema, mutta mielestäni teidät tekee vahvaksi ennen kaikkea jäsenistönne.

Kirkkohan elää ja hengittää jäsenistönsä tahtiin ja mielikuvani on, että ortodoksit ovat aktiivisia ja sitoutuneita kirkkoonsa ja sen toimintaan. Olen ollut aistivinani tervettä ylpeyttä kirkkonne

jäsenissä kirkkoanne, sen toimintaa ja erityispiirteitä kohtaan. Sekin vahvistaa asemaanne, että kuulutte maailmanlaajuiseen liikkeeseen.

Mitä ortodoksinen kirkko on antanut Suomelle maamme historian aikana, ja mitä se voi antaa nykyisin ja vastaisuudessa?

Ortodoksisen kirkon ja Suomen yhteiset juuret ovat pitkät. Pitää katsoa melkein tuhat vuotta taaksepäin, jotta voisimme nämä kaksi erottaa, siksi myös yhteistä ja annettua on paljon.

Kiinnittäisin huomion kuitenkin erityisesti toisen maailmansodan jälkeiseen aikaan, Karjalan luovuttamiseen ja evakoihin. Koska joka kymmenes evakko oli ortodoksi, levisi uskonto heidän mukanaan joka puolelle Suomea. Ortodoksilla kirkolla oli tuolloin ja on edelleen tärkeä asemansa yhteiskuntarauhamme säilyttämisessä ja arvokeskustelussa.

Ei pidä myöskään unohtaa sitä, mitä tarjoatte muillekin suomalaisille. Pidän arvokkaana sitä hengellistä perintöä, jonka ortodoksit ulottavat myös muihin kan-

sanosiin. Esteettisesti väkevät jumalanpalveluksenne, rukouksenne ja retriittejä tarjoavat luostarinne antavat hengen ravintoa monille.

Miten juhliva Helsingin ortodoksinen seurakunta voisi mahdollisesti tehdä yhteistyötä valtiovallan kanssa?

Ensin on paikallaan onnitella teitä!

Seurakuntanne täyttää jo 190 vuotta ja Uspenskin katedraalikin 150 vuotta. Presidentinlinna siis odotti puoli vuosisataa, että sai rinnalleen tuon arvorakennuksen, jota ilman on koko Helsinkiä vaikea kuvitella.

Niin seurakuntanne kuin katedraalinne sijaitsee keskellä väkirikkinä Suomea. Samalla se sijaitsee siinä osassa Suomea, jonka väestö nopeimmin kasvaa.

Siinä on haastetta meille kaikille ja kirkkoillekin paljon vastuuta – miten saada uudet tulijat läheltä ja kaukaa osaksi meidän yhteiskuntaamme. Suomessa puhutaan paljon kokonaisturvallisuudesta. Kaikilla yhteiskunnan toimijoilla on roolinsa maamme turvallisena ja menestyvänä pitämisessä.

”On haastetta meille kaikille ja kirkkoillekin paljon vastuuta, miten saada uudet tulijat osaksi yhteiskuntaamme.”

Millainen suhde Teillä tai Teidän puolisolanne, VTM, runoilija Jenni Haukiolla on ortodoksisen kulttuuriin ja maailmaan?

Pääsiäisyön jumalanpalveluksen seuraaminen kuuluu monivuotisiin perinteisiimme.

Olemme myös lahjoina ortodoksisilta seurakunnilta vastaanottaneet kauniita ikoneja, jotka tuovat kotiimme lämpöä sekä aineetonta arvokkuutta.

Rouva Haukiolla on kesäisin tapana vieraila Valamon ja Lintulan luostareissa ja olemme molemmat kiinnostuneita ortodoksisen kirkon rikkaasta hengellisestä kirjallisuudesta. ●

Presidentin mukaan lahjoituksena saadut ikonit tuovat presidenttiparin kotiin lämpöä ja aineetonta arvokkuutta. Jumalansynnyttäjän ikonin he saivat vuonna 2014.

Kirkollishallitus esittää arkkipiispan istuinta Helsinkiin

Ortodoksisen kirkon kirkollishallituksen kollegio päätti 10.10. esittää kirkolliskokoukselle, että arkkipiispan istuin siirrettäisiin Kuopiosta Helsinkiin. Kirkolliskokous ratkaisee asian marraskuun lopussa.

TEKSTI ANNE KÄRKKÄINEN

Miro Järnefelt

Eläkkeelle jäätyään metropoliitta Ambrosius haluaa kirjoittaa tietokirjoja kirkosta.

Arkkipiispan istuimen mahdollista siirtoa on selvittänyt kirkollishallituksen asettama ohjausryhmä, jonka raportti valmistui syyskuussa.

Raportissa istuimen siirtoa Kuopiossa Helsinkiin perustellaan useilla syillä. Suurin osa ortodokseista asuu nykyään Etelä-Suomessa. Arkkipiispan olisi myös helpompi valvoa ortodoksisen kirkon etuja pääkaupungissa, missä ovat muut valtakunnalliset vaikuttajat.

Ohjausryhmän raportissa todetaan, että helpoiten arkkipiispan istuimen siirto onnistuisi, jos Helsingin piispan istuin olisi vapaana. Myös piispaikokous lausunnossaan yhtyi ohjausryhmän esitykseen.

Helsingin metropoliitta Ambrosius on kannattanut vahvasti arkkipiispan istuimen siirtoa Helsinkiin.

– Kirkon tulee elää kussakin ajassa. Helsinki on nykyisen Suomen henkinen

keskus. Ortodoksisen väestön painopiste on eteläisessä Suomessa.

METROPOLIITTA AMBROSIOUS ELÄKKEELLE 1.1.2018

Istuin vapautuu 1. tammikuuta, jolloin metropoliitta Ambrosius jää eläkkeelle. Hän on jo aikaisemmin ilmoittanut jäävänsä eläkkeelle.

– Jään täysin palvelleena eläkkeelle. Olen toiminut piispan virassa vuodesta 1988. Haluaisin kirjoittaa tietokirjoja kirkosta. Toimin myös kulttuurikeskus Sofian säätiön puheenjohtajana, 72-vuotias metropoliitta kertoo sähköpostiviestissään.

Mahdollinen arkkipiispan istuimen siirto liittyy osaltaan myös laajempaan Suomen ortodoksisen kirkon talouden uudistustyöhön, jonka avulla kirkon toimintaedellytyksiä halutaan turvata.

Sama ohjausryhmä toi esiin arkkipiis-

pan istuimen mahdollisen siirron lisäksi useita muita muutoksia: Seurakuntien kokoa pitäisi kasvattaa ja hiippakuntien kokoja tasata. Samoin pitäisi tarkistaa seurakuntien rakennusten tarkoituksenmukainen omistus ja keskittää keskuhallintoon asiantuntijatehtävät, kuten taloushallinto, kiinteistö- ja haudanhoitopalvelut, keskusrekisteri ja viestintä.

Kirkon talouden pohdinta on ajankohdastaistunut. Jäsenmäärä vähenee. Kuolleisuus on lisääntynyt, kirkosta erotaan ja vanhemmat jättävät kastamasta lapsiaan. Myös kirkkoon liittyneiden määrä on vähentynyt. Lisäksi vaikuttavat valtionapujen indeksikorotuksen jäädytys, henkilöstökulujen kasvu ja kiinteistöjen korjaustarpeet.

Päätöksen arkkipiispan istuimen siirrostä tekee kirkolliskokous, joka kokoontuu Valamon luostarissa 27.–29. marraskuuta. ●

Filantropia tukee nykyisin myös vuonna 2013 perustetun Burundin ja Ruandan hiippakunnan työtä.

Ortodoksien lähetystyö?

Suomalaiset ortodoksit perustivat lähetyjärjestön 40 vuotta sitten ja lähettivät saman tien ensimmäiset lähetystyöntekijät Keniaan. Silti yhä kuulee sanottavan, etteivät ortodoksit tee lähetystyötä.

TEKSTI LAURA KARLIN, FILANTROPIA RY. | KUVAT FILANTROPIA RY:N KUVA-ARKISTO

Lähetystyö nousi puheenaiheeksi suomalaisten ortodoksien keskuudessa 1950-luvun lopulla, kun ugandalainen Theodoros Nankyama kertoi maansa nuoresta ja köyhästä kirkosta Sveitsissä pidetyssä kansainvälisessä nuorisokokouksessa.

Vuonna 1964 Nankyama tuli Suomeen maanmiehensä Elias Buzinden kanssa, jonka katsotaan syyttäneen suomalaisissa lähetyskipinän. Vuonna 1970 Buzinde saapui uudestaan Suomeen ja kiersi eri paikkakunnilla innostamassa ih-

misiä. Samaan aikaan myös PSHV päätti ryhtyä auttamaan Ugandan kirkkoa ja perusti lähetyjsaoston.

EVAKKOKOKEMUKSET PAINOLASTINA

Vaikka innostus lähetystyötä kohtaan oli kasvussa, oli myös epäilijöiden joukko suuri. 1970-luvulla aktiivisesti lähetyksen puolesta toiminut isä **Timo Lehmuskoski** uskoo, että vastahakoisuuden taustalla oli osin evakkokirkon omat kokemukset.

– Sillä oli varmasti merkitystä, että ortodoksit olivat olleet vuosikymmeniä luterilaisten painostuksen kohteena. Käännetystyöhön suhtauduttiin torjuvasti, minkä myötä syntyi epäluulo lähetystä kohtaan.

Suomen ortodoksisen kirkon historian huomioon ottaen lähetysvastaisuus oli hullunkurista.

– Kiitos ortodoksisen lähetyksen, me olemme Suomessa ortodokseja, isä Timo Lehmuskoski muistuttaa ja viittaa Karjalan valistajiin, jotka toivat ortodoksisuuden näille seuduille.

Siina Taulamo ja Maria Iltola olivat ensimmäiset Keniaan lähetystyöhön lähteneet suomalaiset ortodoksit.

← Anastasios Kiyonga, Marjo Karvonen ja Outi Vasko pitivät missiottiimin oppituntia vuonna 2009 Tansaniassa.

UGANDAAN VAI EI?

Lähetysjaosto organisoï ensimmäisen rahälähetysten Ugandaan keväällä 1971. Tuhat puntaa käytettiin Signen kylän kirkon rakennustöihin.

Kolme vuotta myöhemmin opettaja Siina Taulamo ja Helsingin metropoliitta Johannes lähtivät tutustumismatkalle Ugandaan. Tarkoituksena oli käydä katsomassa, miten suomalaisten antama apu oli päässyt perille ja kerätä tietoa. Näytti, että rahat oli käytetty viisaasti, ja kirkko oli halukas laajempaan yhteistyöhön.

Kahta vuotta myöhemmin notaari Maria Iltola, sairaanhoitaja Leena Hiljanen ja isä Timo Lehmuskoski lähtivät Ugandaan tutkimaan, olisiko sinne mahdollista perustaa lähetysasema. Idi Aminin hirmuhallinnon vuoksi tehtävä osoittautui vaikeaksi.

Taulamo ja Iltola tekivät vielä yhden matkan Ugandaan todetakseen, ettei tilanne ollut kehittynyt parempaan suuntaan. Ugandassa oli jo rakenteilla talo lähetystyöntekijöille, mutta maan yhteiskunnallisen tilanteen takia lähetystyön kohdetta oli vaihdettava.

LÄHETYSTYÖN ÄITI

Keväällä 1977 päätettiin perustaa Ortodoksinen Lähetys ry. Yhdistystä olisi tuskin syntynyt ilman Siina Taulamo.

Moni muistaa Taulamon lähetysten äitinä ja suurena persoonana. Häntä kuvailaan innostavana ja tehokkaana ihmisenä, joka suhtautui lähetystyöhön intohimoisesti.

Taulamo järjesti myyjäisiä ja piti palopuheita, missä ikinä kiersikään. Tällaisella puheella hän rekrytoi mukaan myös **Silja Ingmanin**, joka myöhemmin toimi Lähetys ry:n hallituksessa ja toimistonhoitajana.

– Meillä oli kerho-ohjaajien koulu, ja Siina tuli sinne. Isä **Juhani Härkin** sanoi, että tällä on viisi minuuttia aikaa pitää puhe. Se puhe oli niin tehokas, että menin lähetyspiiriin ja sille tielle jäin.

Taulamon ansiosta kirkoissamme myös rukoillaan lähetystyön puolesta. Senkin eteen piti tehdä vuosia töitä, sillä ehdotukseen suhtauduttiin ensin torjuvasti.

Tärkeää lähetystyön kannalta oli, että kirkon johto, arkipiispa Paavali ja metropoliitta Johannes etunenässä, suhtautuivat lähetykseen positiivisesti. Lisäksi seurakuntalaiset ympäri maan perustivat lähetyspiirejä, jotka alkoivat tukea lähetystyötä.

LÄHETYSASEMA KENIAAN

Ugandan sijasta suomalaiset päättivät kohdistaa tarmonsensa Keniaan. Lokakuussa 1977 Siina Taulamo ja Maria Iltola lähtivät Keniaan tehtäväänään perustaa lähetysasema.

Jos Uganda oli osoittautunut mahdottomaksi, niin Keniassakaan ei vaikeuksilta välttytty. Niistä huolen piti Itä-Afrikan metropoliitta Frumentios, joka oli yllyttäen sitä mieltä, ettei suomalaisia lähetystyöntekijöitä tarvittu.

Lähetysisaret eivät tästä välittäneet, vaan asettuivat Mugugaan, 25 kilometriä Nairobista sijaitsevaan kylään. Taulamo ja Iltola pitivät kylässä käsityökurssia naisille, pyhäkoulua lapsille ja kiersivät Kenian seurakuntia.

Lähetystyöntekijöiden haasteet eivät rajoittuneet vain Frumentiosin tiokseen. Työntekijöiden kirjeistä paistaa läpi myös se, kuinka yksin he maassa olivat ja miten pienillä resursseilla heidän piti selvitä.

Pian Keniaan haluttiin lähettää myös pappi. Vuonna 1983 maahan saapuivat isä **Teppo** ja **Pirkko Siili**. Isä Tepon vastuulla oli pappien opettaminen Nairobin

”Kiitos ortodoksisen lähetysten, me olemme Suomessa ortodokseja.”

pappisseminaarissa, joka aloitti toimintansa 1980-luvun alussa. Pirkon tehtäviin kuului diakoniatyön organisointi.

KÄYTÄNNÖN TYÖTÄ

Suomalaisten tekemä lähetystyö oli ennen kaikkea käytännön työtä kenialaisten hyväksi. Humanitaarinen apu ja kehitysyhteistyö tulivat osaksi kuviota, ja kirkkojen lisäksi suomalaiset rakensivat kouluja ja terveystasemia.

Vuonna 1979 saatiin ensimmäinen ulkoministeriön 50 000 markan määräraha, ja Gimengwan koulun rakennustyöt alkoivat. Tämä herätti Suomessa kritiikkiä, sillä joidenkin mielestä ortodoksien olisi pitänyt keskittyä kirkolliseen työhön.

Tuolloin kentällä ollut Maria Iltola oli asiasta eri mieltä. *Tule ja katso – Ortodoksista lähetystyötä Itä-Afrikassa* -kirjassaan Iltola puolusti koulun rakentamista.

– Lähetystyö on kokonaisvaltaista auttamista. --- Jo koulurakennus ortodoksien rakentamana julistaa sitä, että maailmassa on kristittyjä, jotka huolehtivat ja haluavat auttaa.

Selväksi tuli, että lähetystyötä oli mahdoton erottaa kansainvälisestä diakoniasta – tai päinvastoin.

KOHTI TANSANIAA

Vuoteen 1992 asti Keniassa oli useita lähetystyöntekijöitä. Lähes 30 vuoden ajan suomalaisten yhteyshenkilönä maassa toimi amerikansuomalainen Charles Eko, eli arkkimandriitta Johannes. Hänen aisaparinsa Suomessa oli noin 20 vuotta Ortodoksinen Lähetys ry:n sihteerinä toiminut **Anja Hakonen**.

Suomalaisten työ oli käytännönläheistä. Isä Teppo Siili jakamassa maissivastustusta

1990-luvulla pitkäaikaisten lähetystyöntekijöiden lähettäminen Keniaan tuli päätökseensä. Se koettiin paitsi kalliiksi, niin myös aika oli muuttunut, ja Kenian kirkon sisältä löytyi jo koulutettuja ihmisiä.

Suomalaiset ortodoksit eivät kuitenkaan unohtaneet Itä-Afrikkaa, vaan käänsivät katseensa Tansaniaan. Yhdessä amerikkalaisten kollegojensa kanssa he alkoivat lähettää Mwanzan hiippakuntaan missiottiimejä, jotka antoivat paikallisille nuorille perusopetusta ortodoksisuudesta ja seksuaaliterveydestä.

Suomesta mukana oli niin pappeja, seurakunnan työntekijöitä kuin seurakunta-aktiiveja. Kielimuuri ja kulttuuri-erot tekivät opetuksesta paikoin vaativaa.

– Suomalaisille matka oli vahva kokemus, mutta on vaikea arvioida, millainen vaikutus sillä oli paikallisille, vuosina 2009–2011 missiottiimejä vetänyt **Outi Vasko** kertoo.

LÄHETYKSESTÄ FILANTROPIAAN

Viimeinen missiottiimi vieraili Tansaniassa vuonna 2014. Tansanian kirkon sisäisten ristiriitojen ja missiottiimien kalteuden vuoksi niistäkin luovuttiin.

Samoihin aikoihin vuonna 2013 Ortodoksinen Lähetys ry:n ja vuonna 2000 perustetun Ortaid-järjestön toiminta yhdistettiin, ja järjestö otti nimekseen Filantropia. Muutos jakoi mielipiteitä, ja osa vastusti yhdistymistä peläten lähetystyön jäävän kehitysyhteistyön varjoon.

Yhdistymisellä oli kuitenkin syynsä. Ortodoksinen Lähetys ja Ortaid olivat molemmat ortodoksisia järjestöjä, jotka tekivät kansainvälistä diakonia- ja avustustyötä. Kummallakin oli yksi työntekijä, joka suunnitteli budjetteja ja kirjoitti toimintakertomuksia. Kirkon sisällä herräsi ajatus: eikö pienet resurssit olisi järkevämpi yhdistää?

VASTUU PAIKALLISILLE

Nykyisin Filantropia jatkaa Lähetys ry:n työtä Keniassa ja on laajentanut toimintaansa Burundin ja Ruandan nuoreen hiippakuntaan. Myös Kenian kirkko on kasvanut muutaman sadantuhannen jäsenen kirkosta noin miljoonajäseniseksi

Filantropia ry

- **SAI ALKUNSA** vuonna 2013 Ortodoksinen Lähetys ry:n ja Ortaidin yhdistyttyä.
- Tekee diakonia- ja lähetystyötä, kehitysyhteistyötä sekä antaa humanitaarista apua kriisialueille.
- Toimintaa mm. Keniassa, Burundissa, Ruandassa, Etiopiassa ja Ugandassa.

kirkoksi, johon kuuluu kolme hiippakuntaa.

Tällä hetkellä Filantropia tukee Nairobin pappisseminaarin kehittämistyötä, Pyhän Clementin koulun nuorisotyötä ja Kenian uusien Kisumun ja Nyerin hiippakuntien työtä.

Uusissa hiippakunnissa pienyritystoiminnan ja viljelyhankkeiden avulla yritetään pitää huoli, että hiippakunnista kasvaisi omavaraisia. Tavoitteena on, ettei Kenian kirkko olisi enää riippuvainen ulkopuolisesta rahoituksesta.

Filantropialla on mahdollistajan rooli, ja vastuu projektien ideoinnista ja toteuttamisesta on yhä enemmän kenialaisilla itsellään.

– Yhdessä paikallisten kanssa suunnittemme hankkeita, joista on pitkällä tähtäimellä hyötyä paikalliskirkoille, Filantropian Kenian työstä vastaava **Minna Rasku** sanoo.

Ajan myötä Kenian kirkon tukeminen on saanut uusia muotoja, mutta työn ydin on pysynyt samana.

– Tapasin Keniassa miehen, joka muisteli pappina toimineen isänsä saaneen suomalaisilta moottoripyörän helppottamaan kulkemista. Tälle miehelle me edustamme saman työn jatkumoa, ja niin mekin haluamme ajatella, Rasku täsmäntää. ●

Pirkko Fihlmanin mukaan itkulla on paljon annettavaa nykyihmisille.

Laula pyhille puille, haasta haavan lehtilöille

Itkuvirsiperinne elää uutta kukoistuskautta. Itkuperinteen elvyttäjä ja itkukouluttaja Pirkko Fihlman uskoo vakaasti itkujen hoitavaan voimaan.

TEKSTI JA KUVAT SAARA KALLIO

Lohdutonta parkua ja valittamista, sitäkö ovat itkuvirret ja itkeminen? Ei sentään. Itkuvirret ovat sanojen ja melodian muodossa esitettävää tunnelmaisua.

– Valittamisella ja valituksella on ero. Valittaminen on sitä, että murehditaan ja

surkutellaan. Valitus taas purkautuu ulos. Juuri se on tärkeää, että itkuisissa pyritään murheesta pois. Murheen alhoon ei jäädä rypemään, vaan itkun lähestyessä loppaan nousee sieltä syövereistä. Itkuihin kuuluu myös kirkkaus.

Itkuvirsistä Pirkko kiinnostui 1990-lu-

vulla, mutta hänen suvussaan oli itketty jo kauan ennen sitä.

– Koin itkuperinteen läheisyyden omassa suvussani sillä tavalla, että äitini isoäiti eli baba kävi itkemässä metsässä murheitaan. Baban kylässä eli vanha kulttuuri. Kylän väki kerääntyi suremaan

Ortodoksisuus näkyy Pirkon kodissa.

Enkeli puutarhassa muistuttaa Pirkon puolisoista Ensioista, joka siirtyi tuonilmaisiin viime vuonna.

ja valvomaan vainajaa, ja siihen kuuluivat erilaiset itkut.

Entisaikoina lapset, eritoten tytöt, oppivat pienestä pitäen itkujen sanoja ja melodioita. Naimisiinmenon myötä nainen ei voinut purkaa pahaa mieltään lähettäessään vieraaseen sukuun. Häntä olisi

helposti pidetty turhasta nurisijana.

– Olisi heti todettu, että tuo on sellainen valittaja. Onneksi naisilla oli taito itkeä murheensa metsän puille. Metsän puille, haavan lehtilöille murheensa itkivät, tulivat takaisin, eivätkä enää välittäneet murheistaan. Tällaisia itkujä kututtiin tilapäitkuiksi.

SYDÄMELTÄÄN ORTODOKSI

Tänä vuonna 80 vuotta täyttäneellä Pirkolla on karjalaiset sukujuuret. Hän on syntynyt Sortavalassa, ja hänen äitinsä oli ortodoksi ja kotoisin Ruokojärven kylästä Impilahdelta. Isä oli luterilainen, ja Pirkko kas-tettiinkin luterilaiseksi, niin kuin siihen aikaan tapana oli. Tämä nykyä Pirkko on ortodoksi, kuten oli myös hänen miehensä Ensio, joka siirtyi tuonilmaisiin viime vuonna. Ensio Fihlman tutki Uukuniemen ortodoksien koh-

taloa ja vanhoja kylänraunioita ja kirjoitti neljä teosta Uukuniemen kotiseutuhistorian sarjaan.

– Ensiolle tuli syvä vakaumus kirjoja kirjoittaessa, ja hän kääntyi ortodoksi. Minä olin kasvanut molempien kirkkojen piirissä, enkä oikein tiennyt, mitä tekisin. Sitten isä **Mitro** sanoi, että Pirkko mitä sinä aikaiset. Niin minä sitten liityin. Olen sydämeltäni ortodoksi, vaikka olenkin aika ekumeeninen. Ortodoksisten jumalanpalvelusten sanoma

on selkeä ja iskee syvälliseen ajatteluun. Joskus harmittaa, että luterilaisten piirissä on menty hakemaan tämän päivän suosiota.

Pirkko peräänkuuluttaa suomalaisilta kokonaisvaltaista mielenmuutosta ja ryhtiliikettä.

– Tuntuu siltä, että kymmenen käskyä on unohdettu kokonaan, eikä millään ole mitään väliä. Ne käskyt-

*”Itku voi olla
sykähdyttävän
hoitava.”*

hän ovat hyviä ohjenuoria elämään pait- si kristityille, niin myös kenelle tahansa muulle.

Itkuvirsiperinne säilyi ortodoksisen kirkon suojissa, vaikka kirkoissa itkuja ei sallittukaan.

– Perinne säilyi ortodoksisuuden avul- la. Itkuvirsiä ei sallittu kirkoissa, mutta ei myöskään väkisin haluttu kieltää sitä, mitä tehtiin kirkon ulkopuolella. Rin- nakkaiselo oli sopuisaa.

Pirkko on mukana Äänellä itkijät ry:n toiminnassa ja vetää itkukursseja eri puo- lilla Suomea. Ajan saatossa myös hänen miehestään kehkeytyi itkijä.

– Ensio kyyditsi minua monta kertaa kurseille, muttei osallistunut itse. Joke- lan kouluampumisen aikaan minua pyy- dettiin pitämään itkukurssia seurakun- nan työntekijöille. Pyysin, että Ensio jäisi sinne kanssani, ja niin hän viimein osal- listui pitkin hampain kurssille. Hän teki itkun poikansa avioerosta. Itku oli hänel- le syvä kokemus ja hyvin hoitava tilanne. Sittemmin itkuvirret olivat hänelle erit- täin tärkeitä, ja pystyimme käsittelemään kipeitä asioita itkuilla molemmin puolin, muistelee Pirkko.

JOTT SIE LIBOLINTUSENA TULISIT MEITÄ TERVEHTIMÄÄN

Pirkko on tehnyt itkuja läheisilleen. Hän on tehnyt kuolinitkut äidilleen, sisarel- leen, veljelleen ja Ensiolle. Kokemukset ovat olleet vahduttavia ja lohdullisia.

– Kun Ensio teki kuolemaa, istuin hä- nen sänkynsä vieressä ja juttelin hänen kanssaan. Kun hoitaja lähti, Ensio hen- käisi kaksi kertaa syvään, ja sen jälkeen hän ei enää hengittänyt. Jäin sanattoma- na istumaan. Yhtäkkiä huone täyttyi val- tavalla rauhalla ja kuulin äänen, joka sa- noi: ”Pirkko, sinä olet tehtäväsi tehnyt. Nyt sinä olet vapaa.” En tiedä mistä ää- ni tuli, mutta koin valtaisan rauhan tun- teen. Laitoin tuohuksen palamaan ja iko- nin Ension käteen. Sitten rupesin teke- mään Ensiolle itkuja.

Ennen vanhaan ihmiset toivoivat it- kuissaan, että vainaja tulisi tuonpuolei- sesta esimerkiksi libolintusena eli per- hosena tervehtimään omaisiaan. Pirkko on saanut kokea monella tavalla terveh-

dykset tuonpuoleises- ta, edellisen kerran vii- me kesänä Uukuniemel- lä ortodoksisen historia- polun avajaisissa, jossa hän oli itkemässä.

– Mieheni oli ollut ai- koinaan aloittamassa his- toriapolkuprojektia, ja pyysin avajaisissa, että kiitetään häntäkin hen- gessä. Kun olin itkenyt, ihmiset tulivat sano- maan, että älä Pirkko lii- ku, pääliinassasi istuu iso, kaunis hepokatti. Enhän minä ollut edes tiennyt, että se oli siellä! Hepokatti istui pääni päällä, kun lähdimme kä- velemään. Sitten se len- nähti pöydälle ja istui tuohusten viereen. Meil- lä oli kaikilla tunne, että Ension sielu oli siellä kanssamme.

Uukuniemi on Pirkolle rakas paikka ja sinne hän on lähdössä käymään pian haastattelunkin jälkeen. Pirkko ja Ensio mökkeilivät paikkakunnalla yhdessä vuo- sikymmeniä.

– Isäni ostaa paukautti palstan aikoi- naan Pyhäjärven rannalta ja rakennut- ti pienen mökin. Vietimme siellä kesiiä yhdessä, mutta tila kävi ahtaaksi meil- le kaikille, ja Ension kanssa halusimme päästä omillemme. Ostimme oman pals- tan 1970-luvulla ja rakensimme mökin. Myöhemmin vanhempani myivät oman mökkinsä ja muuttivat meille, koska he kaipasivat seuraamme niin kovasti, nau- raan Pirkko.

HYVITTELYÄ HYVILLÄ SANOILLA

Itkukursseilla kurssilaiset tekevät itkuja omasta elämästään, erityisesti siitä, mi- kä mieltä painaa. Näitä itkuja kutsutaan tilapäitkuiksi eli prosessi-itkuiksi.

– Kun tutustumme ja luottamus kasvaa, rupeaa tajunnanvirtaa nousemaan pape- rille jostakin asiasta. Usein kysynkin, on- ko teillä mielessänne asia, jonka haluat- te itkeä ulos. Esimerkiksi suhteet omaan perheeseen, avioliitto tai sanomattomat

– Itkuihin kuuluu myös kirkkaus, Pirkko muistuttaa.

sanat vanhemmille. Asioita, jotka ovat jääneet kalvamaan. Niistä valitaan yksi ja sitten asiasta aletaan kirjoittaa.

Itkukieleessä on paljon toistoa ja alku- soinnillisuutta. Asiat tuodaan usein ilmi kiertoilmaisuin, ja sanat pitää sisäistää. Liika analyttisyys hävittää tunteen.

– Kiertoilmaisulla suojellaan itseä ja toista. Kuolinitkuissakin pyritään suo- jaamaan piilo-ilmaisulla sielu, ettei piru pääse koppaisemaan sielua. Itkun raken- taminen kiertoilmaisuin on vaikeaa. Siksi sanonkin, että sanokaa niillä sanoin, mil- lä asiat tulevat mieleenne, mutta hyvitel- kää itseänne hyvillä ja hoitavilla sanoilla. Sanan sisältämä tunne pitää myös sisäis- tää, sillä jos vain analyttisesti miettii sa- noja, häviää tunne.

Ennen itkujen kieli opittiin isovan- hemmilta, mutta nykyään itkijät käyttävät selvää suomen kieltä. Haasteita tuovat ny- kyaikaiset ilmiöt ja niiden sanoittaminen.

– Mietin, mikä olisi luonnollinen tapa puhua internetistä ja älypuhelimesta it- kuvirressä, ja päädyin ilmaisuun näpeil- lä naputettava näyttö. Pitää jollain tapaa löytää sanat. Sanoin juuri yhdistyksemme sihteerille, että pitäisi tehdä itkuvirsi- sanasto nykyisistä sanoista ja ilmiöistä.

Pirkko Fihlman

- 80 vuotta
- Syntynyt Sortavalassa.
- Asuu Helsingin Käpylässä.
- Tunnetaan itkuvirsien taitajana ja itkukouluttajana.
- Äänellä itkijät ry:n kunniapuheenjohtaja

ITKUT OVAT ARKIPSYKOLOGIAA

Parhaimmillaan itku hoitaa ihmistä kokonaisvaltaisesti ja vapauttaa murheista.

– Ihminen saa olla vapaa, eikä sanoja tarvitse väänellä väkisin, jos ne eivät tule luonnostaan. Itku voi olla sykkähdyttävän hoitava. Vain yksi sana saattaa aukais-ta uuden hetken elämässä. Vanha pääsee menemään, ja uutta tulee tilalle. Ihmi-sen kasvat kirkastuvat, silmät hymyilevät ja koko olemus vapautuu. Puhunkin hoi-

tavista itkuista, sitä ne olivat ennen vanhaankin. Rituaali-itkut olivat kollektiivisia itkuja, joiden avulla koko yhteisö sai purkaa murheet.

Vaikka itkuja tehdään hyvin murheel-lisistakin asioista, tärkeää on, ettei tuskaa kiristetä kireämmälle. On löydettävä valo pimeyden keskeltä.

– Kiitoksen löytää, vaikka olisikin ollut vakava murhe takana. Jos tuskan saa muuttua siten, että se pulpahtaa kiitoksena ulos, muuttaa se koko mielialan. Tuskaa ei saa kiristää kireämmälle, vaan pitää löytää valo, joka ohjaa eteenpäin. Silloin ihminen vapautuu. Se on itkujen ydin. Itkut ovat sellaista arkipsykologiaa. Joskus tuntuu siltä, että ihmiset omalla ajattelullaan löytävät vastauksen kipeään kohtaan itsessään, ja se muuttaa koko ajattelun. Näin käy itkukursseillakin.

Pirkko tähdentää, ettei hän ole terapeutti tai psykologi. Tavan ohjata itku-

kursseja hän on löytänyt omasta elämänkokemuksestaan. Hänen tehtävänsä on olla tukena, kun ihmiset itse tekevät.

– Olen koulutukseltani sosionomi. Olen tehnyt sosiaalityötä, nuorisotyötä ja koulutustyötä. Urani olen tehnyt päiväko-din johtajana. Olen käynyt paljon kursseja, ja minut on koulutettu myös työnoh-jaajaksi. Näiden kaikkien kokemusten ja taitojen ansiosta olen löytänyt sen ta-van, millä kohdata kursseilla ihmisiä. Py-rin olemaan tukija, ja ihmiset itse teke-vät, sanoittavat ja puhuvat. Joissakin ti-lanteissa uskallan panna sormen siihen kohtaan, missä kipu on, ja autan ihmistä itseään nostamaan kivun pois. ●

Äänellä itkijät ry:n kotisivut: www.itkuvirsi.net
Helsingin työväenopisto järjestää itkukurs-sin 24.–25.3.2018. Ilmoittautuminen opis-ton internetsivuilla. Otavan opisto järjes-tää itkukurssin Mikkelissä 20.–22.4.2018.

SACRUM

A. Holmberg, O. Löytty,
T. West (toim.)

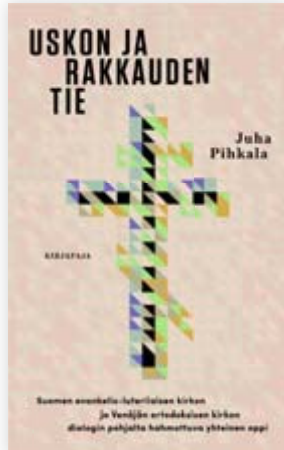
Minun Valamoni

Valamo tarjoaa joillekin kodin ja elämäntavan, toisille lepopaikan ja hengähdystau-on. Kirjassa toistakymmentä Valamon asukasta ja kävijää kertoo, mitä luostari on hei-dän elämässään merkinnyt.

28,90 (34,90)

28⁹⁰

Juha Pihkala

Uskon ja rakkauden tie

– Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Venäjän ortodoksisen kirkon dialogin pohjalta hahmotettu yhteinen oppi

Teos keskittyy Suomen evankelis-luterilai-sen kirkon ja Venäjän ortodoksisen kirkon vuosina 1970–2011 käymiin oppineu-votteluihin ja niiden tuloksiin.

22,50 (27,00)

22⁵⁰

Ortodoksinen kalenteri 2018

Taskukalenteriin on merkitty paasto- ja juhla-ajat, päivittäin muisteltavat pyhät, Raamatun luku-kappaleet ja nimipäivät. Lopusta löytyy ortodoksisten seurakuntien ja järjestöjen sekä yhteistyötahojen yhteystietomatrikkeli.

13,50

MAAHENKI

13⁵⁰

Kotimaiset Juhava-kynttilät

Juhava-kynttilä palaa puhtaasti kirkkaalla liekillä nokeamatta ja savuttamatta. Kynttilät valmistetaan käsi-työnä Pieksämäellä 100 % steariinista ilman kemikaaleja, tuoksu- tai väriaineita.

JUHAVA

Церковное управление вынесло предложение о переносе архиепископской кафедры в Хельсинки

На заседании Коллегии Церковного управления Православной Церкви 10 октября было вынесено предложение Поместному собору о переносе архиепископской кафедры из Куопио в Хельсинки. Поместный собор рассмотрит вопрос о переносе кафедры на заседаниях, которые пройдут 27–29 ноября на Новом Валааме.

Для выяснения возможности переноса архиепископской кафедры при Поместном соборе была создана рабочая группа. В сентябре 2017 года она подготовила отчет.

В отчете рабочей группы были представлены обоснования для возможного переноса кафедры из Куопио в Хельсинки. Так, большая часть православных прихожан проживает в Южной Финляндии. Помимо этого, архиепископу было бы легче блюсти интересы церкви, находясь в столице, где расположены и другие государственные учреждения.

Согласно отчету, перенос архиепископской кафедры прошел бы более гладко при наличии свободной Хельсинской архиерейской кафедры. Перенос одной архиерейской кафедры на другую свободную согласуется с церковными канонами и предыдущими решениями церковных соборов. Архиерейский собор в своем

заключении поддержал предложение рабочей группы.

Митрополит Хельсинкский **Амвросий** решительно поддерживает перенос архиепископской кафедры в Хельсинки.

– Церковь должна идти в ногу со временем. Сегодня Хельсинки – это духовный центр Финляндии, и православное население сосредоточено в южной части страны.

Митрополит Амвросий выходит на пенсию 1 января 2018 года

Кафедра освободится 1 января, когда митрополит Амвросий выйдет на пенсию. О своем намерении выйти на пенсию он сообщал ранее.

– В любом случае, после долгих лет службы я выхожу на пенсию. Я занимал архиерейский чин с 1988 года. Теперь я хотел бы заняться написанием книг о церкви. Также я являюсь председателем фонда Культурного центра «София», – рассказывает 72-летний митрополит.

Возможный перенос архиепископской кафедры частично связан с обширной экономической реформой Финляндской православной церкви. Реформа призвана обеспечить дальнейшее функционирование церкви.

Помимо вопроса о переносе кафедры, рабочая группа представила и другие изменения: в ближайшем будущем необходимо увеличить

Миро Ярнефелт

На пенсии митрополит Амвросий собирается писать книги о церкви.

размеры приходов и уравнивать размеры епархий. Также следует провести ревизию зданий, находящихся в собственности приходов, а также сосредоточить в Церковном управлении специалистов по финансам, недвижимости, уходу за кладбищами, центральному реестру и связям с общественностью.

Пересмотр экономики церкви стал необходимостью. Число прихожан уменьшается, смертность повышается, все большее число людей отделяется от Церкви, а родители все реже крестят детей. Количество людей, официально входящих в Церковь, уменьшается. Свою роль также играют заморозка индексации государственной поддержки, рост расходов на персонал и необходимость своевременного ремонта недвижимости.

Анне Кярккяйнен

Беседы о православии

По средам вечерня на церковнославянском языке в 18:00 в Свято-Троицком храме в Хельсинки. После беседа о православии на русском языке. Вход на территорию храма со стороны Rauhankatu.

Беседы посвящены Символу веры

- CP 25.10. "И восшедшего на небеса"
- CP 1.11. "И опять имеющего прийти со славою"
- CP 08.11. "и в Духа Святого"
- CP 15.11. "и во Единую, Святую, Соборную (Вселенскую) и Апостольскую Церковь"
- CP 22.11. "Исповедую одно крещение"
- CP 29.11. "Ожидаю воскресения мертвых"
- CP 13.12. "И жизни будущего века"

Русскоязычные вечера в Порвoo, Вантаа и Эспоо

Программа вечеров

- 17:00 Исповедь на русском языке
- 18:00 Вечерня на церковнославянском языке
- 18:30 Беседа о православии на русском

Храм Преображения Господня

Адрес: Vanha Helsingintie 2, Porvoo
Дни проведения вечеров: ПН 11.09., 9.10., 13.11.

Храм Вознесения Господня

Адрес: Läntinen Valkoisenlähdeentie 48, Vantaa
Дни проведения вечера: ВТ 14.11.

Храм Святого Германа Аляскинского

Адрес: Kaupinkalliontie 2, Espoo
Дни проведения вечеров: ПН 23.10., 27.11.

Ведущий иерей Алексей Савельев, 040 683 8050

Семейный кружок в Порвoo

Ежемесячно в субботу в конце месяца, в которую по расписанию в храме служит Всенощная, в 15.30 часов состоится встречи многоязычного семейного кружка «У самовара».

Världsläget gör Saarikoski aktuell igen

För yngre generationer är diktaren Pentti Saarikoskis produktion inte längre så bekant. Men världsläget gör den åter obehagligt aktuell.

TEXT MAX ARHIPAINEN

Poeten av Finland, riksrumslaren Pentti Saarikoski föddes för 80 år sedan. Hans självdestruktiva livsföring förde honom för tidigt i mulden på Nya Valamo för 34 år sedan. Skaldens produktion och liv uppmärksammades på ett seminarium där i september.

Pentti Saarikoski är förstås med i Rundradions serie ”101 kirjaa” som presenterar en bok från varje år av självständigheten. År 1962 representeras av hans tidiga diktsamling ”*Mitä tapahtuu todella*”. I dikterna vävs aktuella händelser in i versmåttet. De får samtidigt litterärt värde och politisk kraft. Man kunde tro att avståndet till det tidiga sextioalet hade gjort samlingen passé. Men nej.

– Samlingen har på ett nytt och skrämmande sätt blivit aktuell igen, noterar YLE:s litteraturredaktör **Seppo Puttonen**.

Saarikoski uppmärksammar polariseringen mellan stormakterna, mellan äldre och yngre, mellan troende och icke-troende, mellan grupper i den inhemska politiken. Han oroar sig för konflikten i Korea och är rädd för en kärnvapenkonflikt. Bekant?

– Det skulle löna sig att läsa den på nytt, tycker Puttonen.

Utan vidare. Redan boktitelns fråga ”vad händer verkligen?” är ännu mera aktuell i dag än för ett halvsekel sedan. Gränsen mellan sanning och lögn har suddats ut. Världens mäktigaste mans rådgivare hänvisar på allvar, utan konsekvenser, till ”alternativa fakta” då en uppenbar lögn avslöjas.

En konstnär borde utvärderas på basis av sitt verk. Sällan dock möjligt att blunda för personen, i Pentti Saarikoskis fall omöjligt. Seminariet belyste också människan Pentti, särskilt tack vare **Tuulaliina Varis** närvaro, hans hustru i åtta år och en upp-buren författare i sin egen rätt. Forskarnas och kritikernas efterhandskonstruktioner bleknar inför de personliga och respektfulla minnena.

I Nya Valamo var det naturligt att Pentti Saarikoskis relation till religion, tro, kyrkan och ortodoxin var på tapeten. Familjen Saarikoski var kyrklig och Pentti församlingsaktiv som ung.

Pentti Saarikoskis grav är på Nya Valamos gravgård.

Martinius Markoff

Under sitt aktiva liv var han övertygad kommunist och kyrkofientlig. Hans stoft vilar ändå bland munkarna som vigd sitt liv åt det han verkade ha valt att ta avstånd ifrån. Var han ateist eller religiös? Var han rentav ortodox?

Tuulaliina Varis vet vad hon upplevde själv.

– Pentti hade tro, men var inte religiös. Han kritiserade inte religionen, utan kyrkan.

Klart är att religionen hade betydelse för honom. Han översatte Matteus evangelium från gammal grekiska till finska. En luthersk teolog disputerade i våras med en avhandling om frekvensen av de rikliga religiösa hänvisningarna i Saarikoskis produktion.

Saarikoskis relation till Valamo var mycket nära under hans sista levnadsår. Men han var inte ”länga tider” där, vilket ofta påstås. Inget antyder att han anslutit sig till den ortodoxa kyrkan, trots sin respekt för den.

De faktiska besöken i Valamo hann bli få. Han besökte Tuulaliina, deras gemensamma dotter och hennes man i Heinävesi 1992, året innan dog. Klostret erbjöd honom arbetsrum, där han tacksamt slutförde en bok. Sommaren därpå besökte han åter klostret. Under ett besök hos familjen Varis drabbades han av den slutliga fatala sjukdomsattacken. Först efter en tre veckors döds-kamp i Joensuu bad de anhöriga om en gravplats på klostret.

På Nya Valamos vackra gravgård ber vi för alla där och annanstans vilandes själ och minne, bland dem Penttis. Vi kan också, som otaliga pilgrimer, lägga ner vår penna vid skaldens grav, som respekt för hans gärning. ●

Nimi: Piia Gauriloff

Ikä: 38 v.

Asuu: Helsinki

Perhe: lapset Uljaana 8 vuotta ja Saveli 10 vuotta, avomies Lasse

Ammatti: valvoo junaliikennettä

Harrastukset: koltan kielen ja kulttuurin opiskelu, käsityöt ja Lapin matkailu

TEKSTI JA KUVA LAURA KARLIN

Kolttasaamelaisuus ja ortodoksisuus kulkevat käsi kädessä

”**V**ietin lapsuuteni Sevettijärvellä ja sen jälkeen olen asunut töiden ja opiskelujen merkeissä pitkin poikin Suomea. Nyt olen asunut Etelä-Suomessa viitisentoista vuotta.

Sevettijärvellä asuessani meidän sukupolvellemme ei puhuttu koltan kieltä, sillä vanhempiemme sukupolvi oli elänyt tehokasta suomalaistamisen aikaa. Siinä oli varmaankin takana ajatus, että pääsimme elämässämme helpommalla, kun opettelisimme valtakielen ja oppisimme vain yhden kielen kunnolla. Jäimme vähän sellaiseksi välisukupolveksi.

Kuulin kuitenkin, kun isäni, joka oli kolttasaamelainen, puhui kolttaa. Se jäi johonkin muistilokeroon ja minulle jäi kaipuu kieleen. Aloitin koltansaamen kielen ja kulttuurin opinnot saamelaisalueen koulutuskeskuksessa vuosi sitten elokuussa. Nyt opiskelu on mahdollista, sillä voin opiskella koltansaamea kotoa käsin virtuaalikursseilla.

Siitä on hyötyä, että olen pienenä kuulut kieltä. Esimerkiksi sanojen ääntäminen on helpompaa. Koltassa on paljon omia kirjaimia ja suhu-äänteitä, ja muistijälki on niitäkin opetellessa eduksi.

Minulla on kaksi lasta, **Uljaana** ja **Saveli**.

”Sevettijärvellä opin ajatustavan, että pitää perehtyä ihmiseen, eikä arvottaa häntä sen perusteella, mistä hän on kotoisin.”

Ne ovat kolttasaamelaisia nimiä. Lapset eivät ole niin hanakoita opiskelemaan kolttaa, mutta sitten, kun opin kielioppia paremmin, yritän kääntää kieltä heillekin.

Helsingissä on aktiivinen citysaamelaiden yhdistys. Olen käynyt yhdistyksen tapahtumissa ja käsityökurseilla. Minulla on kolttasaamelaiden perinneyö, jonka olen itse räveltänyt. Se oli ensimmäinen helmityöharjoittelmani. Voit käyttää ennemminkin juhla-asusteina. Minulla on Uljaanalle vyö työn alla. Ehkä teen Uljaanalle kolttasaamelaisen puvun itsenäisyyspäivän tansseihin. Siihen on onneksi vielä pari vuotta aikaa!

Vanhempani ovat ortodokseja, isä oli koltana luonnostaan ortodoksi ja äitini isä oli Karjalan evakkoja. Kolttasaamelaisuus ja ortodoksisuus kulkevat käsi kädessä, minun on vaikea nähdä mitään rajaa niiden välillä. Minun kirkossakäyntini

kuuluu enemmän koltansaamelaisuuteen, en ole niinkään uskonnollinen ihminen.

Sevettijärven kylässä oli kauppa, baari, koulu ja kirkko ja elämä pyöri niiden ympärillä. Koulun ohjelmistoon kuului kirkossa käynti. Suuri osa oppilaista oli ortodokseja. Koulussa oli kaksi luterilaista, ja heillä oli molemmilla ruskeat silmät, ja he olivat vasenkätisiä. Siksi luulin lapsena, että ortodoksit tunnistaa sinisistä silmistä ja oikeakätisyydestä!

Minulla on kotikylällä oma paikka, missä käyn aina kun mahdollista. Siellä koltan kieli on elävää ja sitä kuulee arkikäytössä. Viimeksi kun kävin Norjan rajalla kaupassa, käytin kauppamatkalla neljää eri kieltä. Puhuin suomea, kolttaa ja venäläisen myyjän kanssa ruotsia norjan korvikkeeksi. Pihalla vielä opastin turistiruokien englanniksi.

Sevettijärvi on onnellinen paikka, sinne on aina tullut ihmisiä erilaisista ympäristöistä. Siellä opin ajatustavan, että pitää perehtyä ihmiseen, eikä arvottaa häntä sen perusteella, mistä hän on kotoisin. Sen takia minulla ei ole ollut sopeutumisvaikeuksia missään. En ole kokenut syrjintää saamelaisuuteni takia, mutten ole toisaalta nostanut itseäni jalustallekaan saamelaiskulttuurin muodistumisen nosteessa.” ●

Tämä päivä on Jumalan hyvän tahdon julistus / ja ihmisten pelastuksen ennustus: /
Herran temppelissä julkisesti Neitsyt ilmestyy | ja kaikille Kristuksen edeltä ilmoittaa. /
Veisatkaamme siis hänelle suurella äänellä: /Iloitse, Sinä, / jonka kautta Luojan huolenpito toteutui.

– Tropari, 4. sävelmä

Ortodoksisviestin kuva-arkisto

"Ortodoksinen kirkko opettaessaan kuolemasta ei pelottele ihmisiä. Kirkko auttaa heitä voittamaan Kristuksessa kuoleman."

Isä Jarmo Hakkarainen
sivu 26

Sielujen lauantaina muistelemme kaikkia uskossa ja ylösnousemisen toivossa nukkuneita.

SIELUJEN LAUANTAI VALAISEE SYKSYÄ

TEKSTI ANNE KÄRKKÄINEN

■ Hieman yli viikon kuluttua, lauantaina 21. lokakuuta vietetään yhtä vuoden neljästä vainajien muistelupäivästä, Dimitrin lauantaita. Voisi kuvitella, että vainajien muistelupäivä on ankea muistutus kaiken katoavaisuudesta, kun luonto taantuu ruskeanharmaaksi ja päivät pimenevät.

Mutta kun ei. Myöhäsyksyisenä lauantaina kohotetaan katse toiveikkaasti ylöspäin ja rukoillaan rakastavasti edesmenneiden läheistemme ja tuntemattomienkin sielujen puolesta.

Rukouksemme ovat ilmauksia keskinäisestä rakkaudesta, jota tunnemme kuolemanjälkeiseen todellisuuteen siirtyneitä sukulaissiamme ja ystäviä kohtaan. Sanat ovat isä **Aarne Yli-Jussilan** netissä julkaistusta opetuspuheesta.

Rukoukset ilmentävät toivoa, koska kirkon usko perustuu uskoon iankaikkisesta elämästä: Kristus kuoli ja kuolemallaan kuoleman voitti. Siksi Kristuksessa elävät niin kuolleet kuin elävätkin. Näin kirjoittaa isä **Mitro Repo** opetuspuheessaan, myös jonka voi lukea netistä.

Lisää toivoa ihmiselle käsittämättömästä tuonpuoleisesta luo isä Aarne, joka sanoo kirjoituksessaan, että kristillisen uskomme mukaan ihmisen sielu jää kuoleman jälkeen elämään tietoisena olentona ja jatkaa kehittymistään Jumalan tuntemisessa.

"... Kaikkia niitä, jotka ovat elämässään panneet toivonsa Jumalaan ja eläneet hänen yhteydessään, kuoleman jälkeen odottaa iankaikkinen elämä ja rauha sellaisessa muodossa, josta voimme ymmärtää vain hyvin vähän."

Sykyinen Dimitrin lauantai tai karjalaksi Dimitrin suovattu (venäjäksi subbota) on slaavilais-venäläistä perua yli 700 vuoden takaa ruhtinas Dimitri Donskoin käymien sotien ajoilta. Vuonna 1380 Kulikovossa taisteltiin, ja taistelunjälkeisenä lauantaina muisteltiin kuolleita.

Tuo lauantai edelsi sunnuntaita, jolloin kirkossa muistellaan suurmarttyyri Demetriosta. Myöhemmin lauantaina alettiin muistella Kulikovon sodanuhrien lisäksi muitakin edesmenneitä. Näin Demetrioksen päivää edeltävästä lauantaista tuli venäläiseen ja karjalaiseen uskonperinteeseen vainajien muistelupäivä. Lauantain nimi, Dimitrin lauantai, ei tule sotaherralta vaan Pyhäältä Demetriokselta, venäjäksi Dimitri.

Vuoden muita vainajien muistelupäiviä, sielujen lauantaita, on kolme. Ne edeltävät suuria juhlia ja juhliin valmistavia paastonaikojia: lauantait ennen tuomiosunnuntaita ja helluntaita sekä pääsiäisviikon ensimmäinen tiistai, Tuomaan tiistai. Lisäksi jotkin suuren paaston lauantait ovat vainajien muistopäiviä, ensi vuonna 3.3. ja 10.3. ●

Vainajien muistelupäivä la 21.10.

Lähteet

Mitro Repo: [http://www.ortodoksi.net/index.php/Dimitrin_suovattu_\(opetuspuhe\)](http://www.ortodoksi.net/index.php/Dimitrin_suovattu_(opetuspuhe))

Aarne Yli-Jussila: <https://www.ort.fi/uutishuone/2016-10-20/dimitrin-lauantai-22-lokakuuta>

Vainajien muistopöydällä palavat tuohukset, rukouksen symbolit.

Rukous kuolleiden puolesta

Rukous kuolleiden puolesta julistaa Kirkon ylösnousemususkoa.

TEKSTI JARMO HAKKARAINEN

Suomen ortodoksisessa kirkossa vietetään lokakuussa yleistä vainajien muistelupäivää, Dimitrin lauantaita, joka on lauantaina ennen suurmartyyri Demetrios Tessalonikalaisen (k. noin 305) juhlaa (26.10).

Tämä perinne muistella vainajia lokakuussa on saanut alkunsa Venäjällä vuonna 1380, jolloin pidettiin yhteinen muis-

topalvelus Kulikovon taistelussa mongoleja vastaan kaatuneiden venäläisten sotilaitten puolesta.

SUHTAUTUMINEN KUOLEMAAN VAMMAUTUNUT

Elämme tänä päivänä kuoleman kieltävää aikaa. Tehokkuuden, teknisen kehityksen ja materialismin keskellä suhtau-

tumisemme kuolemaan, suruun ja ylösnousemuksen mahdollisuuteen on pahoin vammautunut.

Maallistuminen tarkoittaa ortodoksisen kristillisyyden elämän perusteiden vääristelemistä. Tästä seuraa muun muassa kuoleman julistaminen puolueettomaksi ja luonnonmukaiseksi. Ihminen pitää maailmaa itsetarkoituksena,

jolloin kaikesta tulee arvo sinänsä.

Mutta maailma on merkityksellinen ainoastaan Jumalan läsnäolon pyhänä mysteeriona.

Ihmisen valitsema elämä on näennäistä elämää. Hän kadottaa pyhään ehtoolliseen sitoutuvan elämän. Hän lakkaa olemasta Jumalan luoman maailman pappi, ja hänestä tulee langenneen maailman orja.

KIRKKO PALJASTAA KUOLEMAN

Kirkon sanoma vääristyy, kun sitä saarnataan elämänmyönteisenä ilman, että tämä myönteisyys kasvaa Kristuksen kuolemasta eli siis kuoleman tosiasia.

Meidän tulee ortodokseina löytää uudestaan varhaiskristillinen opetus kuolemasta syntinä ja tragediana.

Ortodoksinen kirkko opettaa, että Kristus kuoli koko maailman edestä eikä siksi, että ihmiset pääsivät kuolemasta ”ikuiseen lepoon”.

Ortodoksinen kirkko ei tee sovintoa kuoleman ja saatanan kanssa, vaan paljastaa molemmat. Saatana kadotti kappiansaan Jumalaa vastaan elämän ja otti vastaan hengellisen kuoleman.

Saatana ei ole ainoastaan kuollut henki, joka on eronnut Jumalan elämästä, vaan se myös saattaa himoja ja haluja seuraavat ihmiset hengelliseen kuolemaan.

Ortodoksinen kristillisuus merkitsee Elämän ilmoitusta maailmalle. Kristus on tämä Elämä. Kristus julistaa, että kuolema on vihollinen, joka pitää tuhota.

Ortodoksinen kirkko opettaa, että kuolema on epänormaali ja sen vuoksi kauhistuttava.

Kristus on kaiken elämän Elämä. Ortodoksinen kirkko ei ole siis jokin ”mysterikultti”, jossa meille tarjotaan kuniissa seremonioissa opetusta kuolemasta.

Ortodoksisen elämän lähtökohtana ei ole uskomus vaan rakkaus. Kirkko merkitsee sisäänkäyntiä Kristuksen ylösnousemuselämään.

KRISTILLISEN YLÖSNOUSEMUKSEN LÄHDE

Ortodoksisen kirkon alkuaajoista lähtien pyhät isät ja opettajat valitsivat uskovia ja kas-teoppilaita Kristuksen ylösnousemuksen sanomalla. He kirkastivat opetuksillaan ihmisten kuoleman ja murheen problematiikkaa.

Kirkon isät ja opettajat puhuivat hautajaisissa ja lähettivät lohduttavia kirjeitä omaisensa menettäneille uskoville.

Pyhän Basileios Suuren (k. 379) kirjeet ovat täynnä kristillistä lohdutusta ja toivoa iankaikkisesta elämästä. Niissä tulee esiin voimallisesti kristillisen mur-

heen, ylistyksen ja lohdutuksen sopuisointu.

Pyhä Esipaimen Basileios kehottaa omaisia muistamaan edesmenneitä rukouksessa, sillä rukous kuolleiden puolesta merkitsee kristillisen ylösnousemususkon lähdettä.

Ortodoksisen Ylösnousemusjuhlan hallitseva teema on Kristuksen voitto kuolemasta, synnistä ja pahoista hengistä.

EUKARISTIA SUURINTA KUULIAISUUTTA

Kirkon ensimmäisinä vuosisatoina ei elävien ja kuolleiden välillä ollut samalaista kuilua kuin tänä päivänä. Tästä todistaa ortodoksisen kirkon liturginen elämä. Uhratessaan veretöntä uhria ja murtaessaan leipää kristityt eivät koskaan unohtaneet kuolleita. Tämä tulee esille jo Kleemensin, Jaakobin Herran veljen ja Markuksen liturgioissa.

Pyhä Kyrillos Jerusalemlainen (k. 386) kirjoittaa: ”Me muistelemme myös niitä, jotka ovat jo nukkuneet pois, sillä me uskomme, että siitä on suuri höyty niiden sieluille, joiden edestä me kannamme rukouksemme kaikkein pyhimmän ja kauhistuttavan (eukaristisen) uhrin aikana.”

Pyhässä eukaristiassa ajan ja paikan ero häviää, ja kaikki tulevat läsnäoleviksi Kristuksessa. Meitä kaikkia Kirkon jäseniä kutsutaan rakentamaan yhdessä

Kristuksen eukaristista Ruumista.

Kirkon elämässä suurinta nöyryyttä ja kuuliaisuutta ilmaisee eukaristisen lahjan vastaan ottaminen, kiitollinen ja iloinen vastaus kuoleman kivistaneen Kristuksen tarjoamaan Elämän mahdollisuuteen.

VAPAHTAJA OHJAA HENGELLISEEN EHEYTYMISEEN

Ortodoksisessa liturgisessa perinteessä Kristuksen ylösnousemusnuntaita seuraavaa viikkoa kutsutaan kirkkaaksi viikoksi.

”Pyhässä eukaristiassa ajan ja paikan ero häviää.”

Viikon nimi muistuttaa uskovia Kirkon ensimmäisten vuosisatojen uusista kas-
tetuista kristityistä, jotka oli juuri liitet-
ty pyhässä kasteessa Kristuksen ylösnou-
semuksen kirkkauteen.

Ortodoksisen kirkon terapeuttinen
elämä tarkoittaa ennen muuta mielen ja
sydämen hoitamista terveeksi. Ihminen
aloittaa hengellisen parantumisen, kun
hän tunnustaa sairautensa.

Hengellisen sairauden tunnustami-
nen edellyttää häneltä katumusta ja mu-
rehtimista. Pyhä ortodoksinen kirkko
kutsuu meitä jo kasteessa näkymättö-
mään taisteluun saatanaa ja sen voimia
vastaan.

Kristus syntyi maailmaan parantaak-
seen ihmiset itserakkaudesta ja kateu-
desta. Hän kukisti kuoleman ja synnin.
Vapahtaja haluaa ohjata jokaisen ihmisen
kasvamaan Jumalan Rakkaudessa hengel-
liseen eheytymiseen.

Ortodoksinen kirkko on uuden luo-
misen mysteerio ja Jumalan valtakun-
nan salaisuus. Kirkon elämän myön-
teisyys kasvaa Lihaksitulleen Jumalan
Sanan kuolemana. Kristus kukisti kuo-
leman kauhistuttavan kosmisen vallan,
joka piti vääryydellä ihmiskuntaa van-
kinaan ja pakotti sen synnin rappion ja
turmeluksen valtaan.

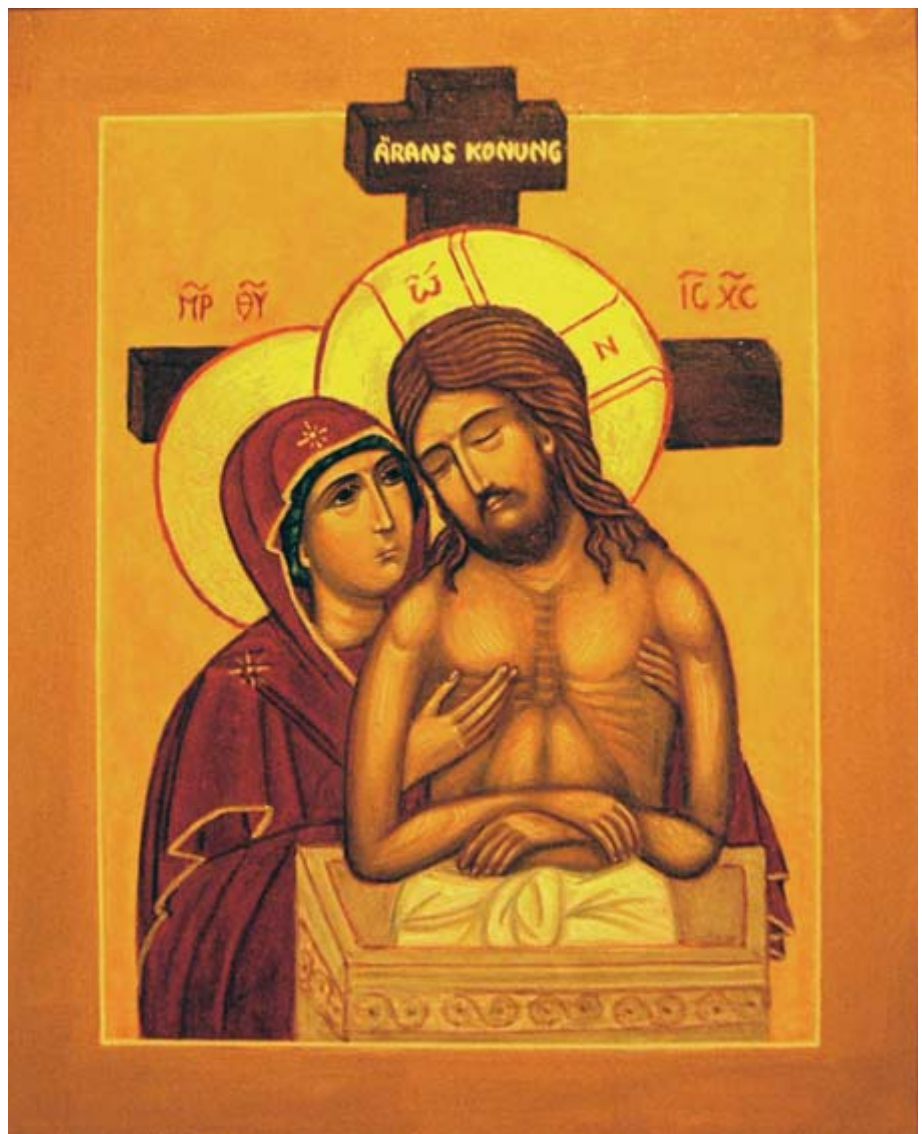
KRISTUS RIISTI VALLAN MAAILMAN RUHTINAALTA

Kristus riisti kuolemallaan ja ylösnou-
semuksellaan vallan maailman ruhtinaal-
ta, saatanaalta, ja päästi vapaaksi kaikki,
jotka kuoleman pelosta olivat koko ikän-
sä olleet orjina (Hepr. 2:14).

Kirkon elämän kokemus tekee sel-
väksi, että Jumalan pelastustyön ansiosta
saatana on menettänyt valtansa. Kirkon
Pyhät Isät osoittavat esimerkillään meil-
le, että ihminen voi vapaalla tahdollaan ja
Kristuksen voimalla kukistaa saatanan.

Kristuksen ylösnousemus merkitsee
Kirkolle terapeuttisen teologian ja käy-
tännön ortodoksisen elämän perustaa.
Kristus kutsuu meitä kaikkia kuoleman
varjosta iankaikkisen elämän kirkkau-
teen.

Sielun terapia on tärkeä aihe Kirkolle,
koska se ilmaisee ortodoksisen hengelli-

Suuren Lauantain ikonissa kuollut Kristus lohduttaa Neisyt Mariaa: Älä itke minua äitini.

sen elämän olemuksen. Sielun voimien
väärinkäyttäminen merkitsee synnin
sairautta. Paheet vieroittavat sielun sen
luonnollisesta terveydestä eli hyveiden
maailmasta.

Kristuksen vertaus laupiaasta samaria-
laisesta (Luuk. 10:25–37) osoittaa Kirkon
jäsenille totuuden Jumalan terapeuttises-
ta elämästä. Kristus on laupias samaria-
lainen, joka tuli maan päälle parantaak-
seen synnin haavoittaman ihmisen. Kir-
kon työ on terapeuttista. Kirkon tehtävä-
nä on parantaa ihmiset sielua kiduttavista
sairauksista.

Ihmisen parantaminen sielun ja ruu-

miin sairauksista on pyhä mysteerio,
jonka päämääränä on ihmisen johtami-
nen kirkkoyhteisössä Kristuksessa si-
sälle Jumalan Valtakunnan elämään.

Ortodoksinen kirkko opettaessaan
kuolemasta ei pelottele ihmisiä. Kirkko
auttaa heitä voittamaan Kristuksessa
kuoleman. Kärsimys, sairaus ja kuolema
eivät ole Jumalan tahdon mukaisia.

Kuolema otetaan Kirkossa vakavasti.
Sille annetaan synnin alkuperän lisäk-
si myös iankaikkinen merkitys Kristuk-
sessa. Kun ihminen sitoutuu elämässään
Kristuksen totuuteen, hän siirtyy kuole-
masta iankaikkiseen elämään. ●

Ilosanoma kuulijoiden omalla kielellä – myös venäjäksi

SUOMEN KIELEN käyttö kirkkomme jumalanpalveluksissa on nykyaikaa. Kokonaan takanapäin ovat kirkossamme kieliriidat. Toisin on Venäjällä, missä kirkkoslaavi on yhä enemmän sääntö kuin poikkeus. Uutta näkökulmaa kirkolliseen kulttuuriin kuitenkin tuo isä **Georgi Kochetkov** ja hänen Pyhän Filaretin instituuttinsa Moskovassa.

Isä Georgi on rohkeasti kyseenalaistanut kirkkoslaavin asemaa pyhänä ja muuttamattomana. Hänen johdollaan liturgisia tekstejä on käännetty venäjän kielelle aktiivisesti. 1990-luvulla pula jumalanpalveluskirjoista johti Venäjällä kiireesti painettuihin vanhoihin näköispainoksiin. Se osaltaan sysäsi kysymyksen kirkon jumalanpalveluksesta taka-alalle. Tärkeintä tuolloin oli huolehtia kasvavan kirkon tarpeista kouluttamalla pappeja sekä avaamalla kirkkoja ja luostareita.

Vasta viime vuosina Venäjällä on havahduttu laajemmin liturgisen kielen tematiikkaan. Toivonpilkahduksen venäjän kielen käytölle antoi vuonna 2011 Moskovan patriarkaatin lausunto, jonka mukaan kirkkoslaavia tulisi systemaattisesti mukauttaa nykyvenäjän suuntaan. Eiväthän slaavien valistajat, pyhät Kyrillos ja Metodios, 800-luvulla kääntäneet tekstejä kirkkoslaavin kielelle vaan oman aikansa bulgaarien murteelle. Se poikkeaa merkittävästi oikeinkirjoitukseltaan ja kieliopiltaan kirkkoslaavista. On myös totta, että monissa kirkkoslaavin kielisissä käännöksissä on yhä käännösvirheitä, jotka edellyttävät korjausta.

Vaikka Venäjän kirkon johto suhtautuisikin nykykielen kirkolliseen käyttöön myönteisesti, kirkko on ruohonjuuritasolla jakaantunut kieliasiassa konservatiiveihin ja uudistusta kannattaviin. Kahden leirin välistä keskustelua Venäjällä ovat häirinneet syyttelyt ja soimaukset. Osin siksi monet papit ja seurakuntalaiset haluavat välttää kumpaakin leimaa, vaikka kiinnostus jumalanpalvelustekstien venäjännöksiä kohtaan on suuri. Nyt kun julkinen keskustelu aiheesta on laantunut, papisto odottaa konkreettista ohjeistusta siirtymiseksi nykykieleen.

Nykyisin Venäjällä ortodoksiseen kirkkoon liittyvä ihminen joutuu ylittämään kielimuurin, halusipa hän sitä tai ei. Kirkon keskeisen vaikuttajan metropoliitta **Ilarionin** mukaan aikuiset ymmärtävät hyvin vähän, jos lainkaan kasteen sakramentin tekstejä. Joitakin slaavinkielisiä jumalanpalveluksen osia voidaan hänen mukaansa hyvin lukea venäjäksi. Näin tehdään jo monissa venäjänkielissä seurakunnissa ulkomailla. Siellä psalmien, epistolien, evankeliumin ja parimiatekstien lukeminen nykykielellä on arkipäivää.

Ortodoksisen kirkon vahva identiteetti nojautuu apostolisen kirkon lujaan perustaan ja jatkuvaan yhteisölliseen traditioon. Osa sitä on liturginen rukous kansankielellä. "Munkkilatina" on kirkon missiolle vierasta, vaikka Kreikassakin liturginen kieli on vanhanaikaista. Suomessa voimme onneksi ylistää Jumalaa omalla tutulla äidinkielellämme. Kiitos tästä kuuluu osittain luterilaiselle kirkolle.

Yhteisessä rukouksessa ja ylistyksessä tihentyy kaksituhatuotinen hengellinen traditio apostoleista tähän päivään. Heluntain ihmeen mukaisesti evankeliumia tulee kirkossa aina julistaa jokaisen omalla kielellä, olimmepa kreikkalaisia, venäläisiä tai suomalaisia. Tehtävämme on murtaa kieli- ja kulttuurirajat keskinäisen yhteyden ja rakkauden tieltä. Sanoma Kristuksesta kuuluu kaikille kansoille, ja kristillisen uskon ymmärtäminen tiedollisesti ja kokemuksellisesti on jokaisen ortodoksin yhteinen ihanne.

Suomessa emme elä kirkkopolitiikan ristipaineessa. Voimme vapaasti käyttää jumalanpalveluksessa venäjää tarpeen mukaan. Tavoitteenamme täällä on ja tulee olla selkeästi venäjänkielinen jumalanpalveluselämä niille, joiden äidinkielenä on venäjä.

+ Ambrosius

Слово Божие на родном языке – в том числе и на русском

ПРАВОСЛАВНЫЕ богослужения на финском языке – это реальность сегодняшнего дня. Споры о языке церкви остались далеко позади. Иначе обстоят дела в России, где богослужения на церковнославянском – скорее правило, чем исключение. Свежий взгляд на церковную культуру представляет отец Георгий Кочетков и его Свято-Филаретовский православно-

христианский институт, расположенный в Москве.

Отец Георгий смело оспаривает положение церковнославянского языка как священного и непреложного. Под его руководством литургические тексты активно переводятся на русский язык. В 90-е годы дефицит богослужебных текстов привел к спешной печати факсимильных копий старых книг. Вопрос о церковном языке отодвинулся на второй план, ведь в приоритете было удовлетворение потребностей растущего числа прихожан: обучение священнослужителей и открытие новых церквей и монастырей.

Лишь недавно в России вернулись к обсуждению языка богослужений. Некоторую надежду на использование русского языка дало Заключение Московского патриархата 2011 года, согласно которому церковнославянский должен постепенно заменяться современным русским языком. Даже славянские просветители Святые Кирилл и Мефодий в свое время переводили тексты не на церковнославянский, а на свой родной болгарский диалект, значительно отличающийся от церковнославянского орфографией и грамматикой. Фактом также является и то, что во многих церковнославянских текстах есть требующие исправления ошибки перевода.

Хотя руководство русской православной церкви и готово поддержать использование современного языка в богослужениях, в этом вопросе церковь все же разделена на два лагеря: консерваторов и сторонников реформы. Диалог между ними мешают взаимные обвинения и нападки. Поэтому многие священники и прихожане предпочитают оставаться в стороне, несмотря на интерес к переводу богослужений на

русский язык. Сейчас обсуждение вопроса утихло, и священнослужители ожидают конкретных указаний о переходе на современный язык.

Таким образом, сегодня в России человек, желающий обратиться к церкви, вынужден преодолевать языковой барьер, желает он этого или нет. По словам известного религиозного деятеля митрополита Илариона, взрослые люди довольно слабо понимают, если вообще понимают, литургические тексты. Он убежден, что хотя бы некоторые части богослужений можно было бы читать на русском. Именно так и поступают во многих русскоязычных приходах за рубежом. Там чтение псалмов, посланий, Евангелия и Паремии на современном языке стало обычной практикой.

Самосознание православной церкви основано на прочном фундаменте апостольской церкви и непрерывной народной традиции. Её частью является литургическая молитва на языке паствы. «Латынь монахов» чужда миссии церкви, несмотря на то, что греческие богослужения тоже читались на архаичном языке. В Финляндии, к счастью, мы имеем возможность прославлять Господа нашего на родном финском языке. Благодарить за это отчасти следует лютеранскую церковь.

В совместной молитве и прославлении Господа сосредоточена двухтысячелетняя духовная традиция, ведущая от апостолов до наших дней. Согласно чуду Пятидесятницы, Евангелие в храме следует читать на языке прихожан, будь они греками, русскими или финнами. Мы должны убирать языковые и культурные барьеры с пути к всеобщему единству и любви. Слово о Христе должно быть доступно всем народам, и каждому православному следует стремиться к пониманию христианской веры – как умом, так и сердцем.

В Финляндии мы свободны от давления церковной политики. Когда нужно, мы свободно используем во время богослужений и русский язык. Наша задача сейчас и в будущем – сделать богослужения доступными и для тех, чьим родным языком является русский.

+ Ambrosius

Kristus puhui usein Jumalan valtakunnasta, ja hän saattoi sen todeksi syntymällä ihmiseksi. Jumalan valtakunta on jo keskuudessamme, ja se todentuu erityisesti kun rukoilemme yhdessä.

Herran rukous

Luemme Isä meidän -rukouksen aamulla, illalla, ruokarukouksena ja kaikissa jumalanpalveluksissa.

Tässä kirjoituksessa pohditaan, mitä Herran eli Isä meidän -rukouksen sanat syvimmältään tarkoittavat.

Kutsumme Isä meidän rukousta Herran rukoukseksi, koska se on Jeesuksen asettama ja opettama. Jeesuksen rukousopetus on kahdessa Uuden testamentin kohdassa. Matt. 6:9–13 ja Luuk. 11:2–4.

Sanamuodot poikkeavat hieman toisistaan. Muun muassa rukouksen viides pyyntö kuuluu Matteuksen mukaan: ”Ja anna meille velkamme anteeksi, niin kuin mekin annamme anteeksi niille, jotka ovat meille velassa.”

Luukkaan mukaan tämä pyyntö on: ”Anna meille syntimme anteeksi, sillä

mekin annamme anteeksi jokaiselle, joka on meille velassa.”

Jeesus sanoi opetuslapsilleen: ”Rukoillessanne älkää hokeko tyhjää niin kuin pakanat. Teidän Isänne kyllä tietää, mitä te tarvitsette, jo ennen kuin olette häneltä pyytäneetkään.” (Matt. 6:7a–8b)

Luemme Herran rukouksen päivit-

täin aamu- ja iltarukouksien yhteydessä sekä ruokarukouksena lounaalla. Herran rukous kuuluu alkurukouksiin, joten se luetaan myös kaikissa jumalanpalveluksissa.

ISÄ MEIDÄN, JOKA OLET TAIVAISAI!

Jumala on meille Isä, yksi Pyhän Kolminaisuuden persoonana, ja me Kristukseen kastetut olemme puolestaan Jumalan Isän lapsia. Tästä vakuuttaa pyhä evankelista Johannes: ”Katsokaa, kuinka suurta rakkautta Isä on meille osoittanut: me olemme saaneet Jumalan lapsen nimen, ja hänen lapsiaan me myös olemme.” (1. Joh. 3:1)

Isänä Jumala ei ole maailmasta eristäytynyt, vaan Hän on meidän Isämme. Persoonapronomini me tarkoittaa koko maailmaa, eli Jumala on läsnä kaikkialla. Jumala ei ole pelkästään tämän maailman tai meidän aurinkokuntamme Jumala, vaan koko maailmankaikkeuden.

Se, että Jumala on Isä meidän, saa jumalanpalveluksissa ilmauksensa myös siinä, että maanpäällinen seurakunta on yhteydessä kaikkiin taivaan pyhiin. Se merkitsee myös sitä, ettei kukaan rukoile yksin.

Taivas ei merkitse rukouksessa paikan määrettä. Jumalan oleminen taivaissa tarkoittaa sitä, että Jumala on salattu. Ilmoittaessaan itsensä hän sanoo olevansa se, joka Hän on. (2. Moos. 3:14) Jumalan ilmoituksen tarkoituksena on julistaa Jumalan suvereenia ja sellaisena ihmisen ymmärryksen ylittävää olemisen tapaa.

PYHITETTY OLKOON SINUN NIMESI

Jumalan nimen pyhittäminen tarkoittaa yhtäältä sitä, ettei Jumalan nimeä kuulu lausua tarpeettomasti.

Tästä varoittaa Jumalan Moosekselle antama toinen käsky. ”Älä käytä väärin Herran, Jumalasi, nimeä, sillä Herra ei jätä rankaisematta sitä, joka käyttää väärin hänen nimeään.” (2. Moos. 20:7) Toisaalta se tarkoittaa sitä, ettei Jumalan nimeen saa tarpeettomasti vanhoja Jumalan nimiä on itsessään pyhä, ja tässä rukouksessa sanomme sen ääneen.

Jumalan nimen pyhittämisessä on kyse muusta kuin vain Jumalan nimen toista-

Herran rukous

Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.

Tapahtukoon sinun tahtosi myös
maan päällä niin kuin taivaassa.

Anna meille tänä päivänä
jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille anteeksi velkamme,
niin kuin mekin annamme
anteeksi velallisillemme.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.

misesta. Se edellyttää uskomista ja luotamista Jumalaan.

TULKUON SINUN VALTAKUNTASI

Liturgian alus sa pappi lausuu: ”Siunattu on Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen valtakunta nyt ja aina ja iankaikkisesta iankaikkiseen.”

Tällä viitataan siihen, että Jumalan valtakunta on jo meidän keskuudessamme. Se todentuu juuri liturgiassa, jossa pyydämme Isää lähettämään Pyhän Hengen muuttamaan leivän ja viinin Kristuksen Ruumiiksi ja Vereksi.

Kristus puhui usein Jumalan valtakunnasta ja hän saattoi sen todeksi syntymällä ihmiseksi. Jumalan valtakunta on siis jo meidän keskuudessamme, ja se todentuu erityisesti kun rukoilemme yhdessä.

Toisaalta me odotamme Kristuksen toista tulemistä ja ikuista taivasten valtakuntaa. Jumalan valtakunnan saavuttaminen ei ole tietyn kansan tai kristillisen yhteisön etuoikeus, vaan kutsu on ulotettu kaikkialle: ”Minä sanon teille, niin

idästä kuin lännestä tulee monia, jotka taivasten valtakunnassa käyvät aterialle yhdessä Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin kanssa.” (Matt. 8:11)

TAPAHTUKOON SINUN TAHTOSI

”Tapahtukoon sinun tahtosi myös maan päällä niin kuin taivaassa.”

Ihmisten päämääränä on toimia Jumalan tahdon mukaan. Kristus tuli ihmiseksi osoittaakseen meille, mitä tarkoittaa Jumalan tahdon mukaan eläminen. Tämän Kristus toteaa jo Hänen kastamistään epäroineelle Edellä kävijä Johanneselle: ”Älä nyt vastustele. Näin meidän on tehtävä, jotta täyttaisimme Jumalan vanhurskaan tahdon.” (Matt. 3:15)

Jumalan tahdon toteutumisessa me emme ole sivustaseuraajia, vaan jokainen meistä osallistuu Jumalan tahdon toteutamiseen.

Käytämme siitä synergia-nimitystä, mikä tarkoittaa Jumalan ja ihmisen yhteistyötä. Kun haluamme teoillamme toteuttaa Jumalan tahtoa, niin Hän auttaa meitä siinä. Emmekä pyydä Jumalan tahdon toteutumista maan päällä ja taivaassa, vaan että Jumalan tahto toteutuisi täällä maan päällä juuri samalla tavoin kuin se toteutuu taivasten valtakunnassa.

Tämä rukouksen kohta nivoutuu yhteen edellisen kohdan kanssa, jossa rukoilemme Jumalan valtakunnan tulemistä. Jumalan valtakunta tulee näkyväksi siellä, missä Jumalan tahtoa noudatetaan.

JOKAPÄIVÄINEN LEIPÄMME

Ihminen tarvitsee elääkseen ravintoa, ja pyydämme Jumalaa antamaan elämälle välttämätöntä leipää. Emme siis pyydä mitään ylimääräistä, vaan vain ja ainoastaan jokaiselle päivällemme tarpeellista ravintoa.

Kristus on verrannut itseään leipään: ”Minä olen elämän leipä. Joka tulee minun luokseni, ei koskaan ole nälissään, ja joka uskoo minuun, ei enää koskaan ole janoissaan.” (Joh. 6: 35) Rukoilemme siis myös osallisuutta Kristuksesta.

*”Herran rukous on
Jeesuksen asettama
ja opettama.”*

Pyydämme, että meillä olisi voimia seurata Kristusta ja uskoa Häneen. Kristus sanoo, että meidän ihmisten pitää tulla Hänen luokseen. Kristuksen luokse tuleminen tapahtuu täydellisimmin liturgiassa ja Herran Pyhässä Ehtoollisessa.

VELKAMME ANTEEKSI

”Ja anna meille velkamme anteeksi, niin kuin mekin annamme anteeksi niille, jotka ovat meille velassa.”

Tämä rukouksen kohta ei ole pelkkä anomus, vaan siihen sisältyy myös ehto. Me pyydämme Jumalalta armahtavaisuutta, mutta lupaamme myös ollaan armah tavaisia lähimmäisillemme.

Kaikki ihmiset ovat lähimmäisiämme, kuten vertaus Laupiaasta samarialaisesta opettaa. Sen vuoksi armeliaisuutemme ei saa olla valikoivaa.

Kristus opetti, että ”-- kaiken, minkä te olette tehneet yhdelle näistä vähäisimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle.” (Matt. 25:40) Tekemisemme ja myös tekemättä jättämiset suhteessa toisiin ihmisiin vaikuttavat siis myös meidän suhteeseemme Jumalaan.

Ristiriidat ihmisten välillä, vihanpito, katkeruus ja kauna sotivat Kristuksen opetusta vastaan.

ÄLÄKÄ ANNA MEIDÄN JOUTUA KIUSAUKSEEN

”Äläkä anna meidän joutua kiusaukseen, vaan päästä meidät pahasta.”

Pyhä apostoli Jaakob opettaa kiusauksista: ”Älköön kukaan kiusauksiin joututtuaan ajatelko, että kiusaus tulee Jumalalta. Jumala ei ole pahan kiusattavissa, eikä hän itse kiusaa ketään. Jokaista kiusaa hänen oma himonsa; se häntä vetää ja houkuttelee.” (Jaak. 1:13–14)

Kiusaukset, paha ja vastoinkäymiset eivät tunnu kenestäkään hyviltä, silloin kun ne kohtaamme. Ajan oloon saatamme kuitenkin nähdä ja ymmärtää, miten tarpeellisia ne olivat hengelliselle kasvuksellemme.

Herran rukouksessa pyydämme Jumalan apua, ettemme joutuisi sielunvihollisen kiusaamaksi ja kun kohtaamme kiusauksia, niin jaksaisimme selvitä niistä menettämättä toivoa.

”Minä olen maailman valkeus. Joka minua seuraa, se ei pimeydessä vaella, vaan hänellä on oleva elämän valkeus.”

Kun pyydämme Jumalaa päästämään meidät pahasta, niin siihen sisältyy luonnollisesti ajatus, että itse pyrkisimme noudattamaan kaikkea sitä, mikä varjelee meitä pahasta.

Ihminen ei Jumalan edessä ole tahdo-

ton, vaan käyttää koko ajan Jumalan hänelle antamaa vapaata tahtoa. ●

Lähde: Pyhien Sergein ja Hermanin veljeskunnan opintomateriaali

Häirintä ja kiusaaminen koituivat kuolemaksi

NEITSYTMARTTYYRI

IRENE PORTUGALILAINEN (20.10.)

TEKSTI MATTI P. PULKKINEN

ORTODOKSISELLA ja roomalaiskatolisella kirkolla on runsaasti yhteisiä pyhiä jakaantumaton kirkkoa edeltäneeltä ajalta. Yksi heistä on Irene. Hänen marttyyriutensa puhuttelee meitä realistisena kuvauksena naiseen kohdistuvasta seksuaalisesta häirinnästä, kiusaamisesta ja väkivallasta. Samalla se kertoo, että kilvoittelun ulkoiset symbolit eivät suojele kiusauksilta.

Kauneus voi olla naiselle kirous, ja niin se oli nuorelle Irenellekin, joka eli 600-luvulla Scalabriksen kaupungissa nykyisessä Portugalissa. Irenen hurskaat vanhemmat halusivat kouluttaa harrasta tyttärestään, mikä ei ollut tuohon aikaan itsestään selvä päätös. Alkeisopetuksensa Irene sai nunnaluostarin koulussa. Irene oli ilmeisesti sekä lahjakas että ahkera, koska vanhemmat palkkasivat luostarikoulun jälkeen hänelle kotiopettajaksi munkin. Naisille ei ollut tarjolla muuta tietä jatko-opintoihin.

Irene lähti kotoaan vain messuun tai rukoilemaan pyhän Pietarin pyhäkköön. Siellä hän oli silloinkin, kun nuori aatelismies nimeltään Britald näki nuoren kaunottaren. Nuori mies rakastui palavasti. Britald alkoi seurata ihastustaan Irenen kirkkomatkoilla. Lopulta hän tunnusti neidolle rakkautensa, mutta Irene torjui hänet. Torjuttuksi tuleminen sai Britaldin mielenterveyden romahtamaan. Hän sairastui syvään masennukseen.

Irene, joka sääli nuorta miestä, päätti lohduttaa kärsivää Britaldia ja kertoi torjuneensa tämän vain siksi, että oli antanut naimattomuuslupauksen. Britaldin rakkaus oli syvää ja aitoa. Nuori mies vakuutti, että hän kunnioitti Irenen lupausta. Riittäisi, jos he voisivat olla kuin veli ja sisar. Hän halusi elää Irenen kanssa yhdessä vasta paratiisissa. Britaldin

masennus alkoi hellittää, ja Irene palasi kotiinsa tietämättä, että siellä vaani käärme.

Irenen opettajaksi palkattu munkki oli elostelija. Hän yritti vietellä kaunista oppilastaan, aluksi hienovaraisesti. Koska horjumaton Irene ei vastannut opettajansa eroottisiin vihjeisiin, turmelunut munkki kävi lähentelyssään yhä törkeämmäksi. Lopulta Irene erotti opettajansa.

Kun yritys käyttää oppilasta hyväksi oli saanut näin nolon lopun, itserakas munkki hautoi kosta. Hän alkoi juoruta. Tämä hylkiö väitti, että oli itse eronnut opettajan tehtävästä, koska Irene oli muka raskaana. Valhe oli paitsi törkeä, myös hyvin typerä, koska se olisi osoittautunut ennen pitkää perättömäksi, ellei olisi tapahtunut kohtalokasta käännettä.

Kun rivon munkin sepittämä valhe tuli Britaldin korviin, rakaudessaan ja luottamuksessaan pettynyt nuorukainen joutui riivaavan mustasukkaisuuden valtaan. Britald palkkasi murhaajan kostamaan kuvitellun petoksen. Kun laupias Irene oli palaamassa katsomasta erästä sairasta vanhusta, murhamies hyökkäsi takaa päin nuoren naisen kimppuun ja surmasi hänet yhdellä miekaniskulla. Tappaja yritti upottaa ruumiin veteen. Pyhän Benediktuksen sääntökuntaan kuuluvat munkit kuitenkin löysivät Irenen ruumiin, puhdistivat sen ja hautasivat neidon, jonka viattomuuden he käsittivät. Munkit kumosivat Irenestä levitetyn likaisen valheen.

Irene kuoli alle 20-vuotiaana vuonna 653. Hänen muistonsa elää vahvana synnyinseudulla. Scalabriksen nykyinen nimi onkin Santa Irenestä johdettu Santarém. ●

Taiteilija Estela Lázaro on juuri saanut Irene Portugalilaista kuvaavan kirkkolipun valmiiksi ateljeessaan. Lippua käytetään Santarém'n kirkossa Keski-Portugalissa.

Bishoyn luostari on toiminut 300-luvulta lähtien.

Luostarilaitoksen syntysijoilla kilvoitellaan yhä

Kristillinen luostarilaitos sai alkunsa 300-luvulla Egyptissä. Ensimmäiset luostarit syntyivät erämaan yksinäisyyteen vetäytyneiden askeettien yhteisöistä. Egyptin tärkeimmät luostarit sijaitsevat yhä edelleen aavikon laidalla kaukana kaupungeista.

TEKSTI JA KUVAT PÄIVI ARVONEN

Korkeassa muurissa on pieni puinen ovi. Aukko on niin matala, että aikuisen on kumarruttava siitä kulkiessaan. Oviaukon takana on kapea käytävä ja lisää korkeita seiniä.

Pyhän Bishoyn luostari on kuin pieni muurien ympäröimä kaupunki.

Vapaapäivänä perjantaina luostarin kapeat käytävät ja pieni vanha kirkko kuhisee pyhiinvaeltajia.

– Bishoyn luostaria pidetään Egyptin tärkeimpänä luostarina, kertoo munkki **Benjamin**.

Oppaana toiminen on hänen kuuliai-

suustehtävänsä luostarissa.

– Tärkein kohde pyhiinvaeltajille tässä luostarissa ei ole vanha luostarikirkko, vaikka se tunnetaan monista paranemishmeistä. Luostarin tärkein paikka on nykyään edesmenneen suuresti kunnioitetun paavi Shenouda III:n hauta, Benjamin kertoo.

Hautamausoleumi värikkäine maalauksineen ja muun muassa paavin pukuja sisältävine lasivitriineineen on kaikkea muuta kuin vaatimaton. Tunnelma on kuitenkin rauhallinen ja harras. Ihmiset rukoilevat ääneti ja kirjoittavat rukous-

toiveitaan pienille paperinpaloille. Osa rukoilijoista pyyhkii kyneleitä.

– Egyptin koptikirkkoa yli 40 vuotta johtanut, vuonna 2012 kuollut Shenouda III oli meille kristityille kuin turvallinen isä; lempeä, rakastava mutta tarvittaessa tiukka. Kaikilla on häntä kova ikävä, Benjamin sanoo.

MUNKIN ASKEETTINEN ARKI

Munkki Benjamin on herännyt jo ennen auringonnousua.

– Rukoilen aamulla joko kirkossa tai omassa asuintilassani, joka on yksityistä

Muharraqin luostarissa on noin sata munkkia. Perimätiedon mukaan Pyhä Perhe vietti luostarin alueella puoli vuotta Egyptin-pakomatallaan.

Egyptin luostarit ovat suosittuja pyhiinvaelluskohteita.

aluetta eikä sinne periaatteessa koskaan tule kukaan, Benjamin kertoo.

Luostarissa eletään yksinkertaisesti. Päivät täyttyvät rukouksesta ja kuuliaisuustehtävistä. Päivään kuuluu vain yksi ateria, joka syödään yhdessä ja aterian aikana kuunnellaan jonkun munkkiveljen lukemana Raamattua.

– Egyptin luostareissa on yleensä hyvin tiukat säännöt, ja arki on ohjelmoitua ja todella askeettista.

Bishoyn luostarissa säännöistä ei pidetä niin tiukasti kiinni.

– Meillä saa nukkua pidempään ja aina saa käydä syömässä kun on nälkä. Ehkä siksi tämä onkin suosituin luostari ja meille olisi tulossa paljon enemmän noviisikokelaita kun voimme ottaa.

Tämän sanottuaan munkki Benjamin tajuaa puhuneensa sivu suun ja esittelee vain historiallisia faktoja luostarista sekä kieltäytyy valokuvasta.

Munkki Benjamin on osa pitkää ketjua: Bishoyn luostari on ollut yhtäjaksoisesti käytössä perustamisestaan 300-luvulta lähtien. Luostari on lähes yhtä vanha kuin kristillinen luostarilaitos.

Ensimmäisen luostariyhteisön Egyptiin perusti Pakomios Suuri vuonna 325 jKr. Nag Hammadin kaupungin lähelle vajaan sadan kilometrin päähän Keski-

Egyptissä sijaitsevasta Luksorin kaupungista. Pakomios perusti myös muita luostareita, joissa asui tuhansia askeettista elämää viettäviä kilvoittelijoita.

KRISTUS KRISTILLISEN MUNKKIUDEN ESIKUVANA

Kristillisen luostarilaitoksen syntymselle 300-luvun Egyptissä ei ole vain yhtä selittävää syytä.

Askeettisuuteen, naimattomuuteen, köyhyyteen ja yhteiseen ja yksityiseen päivittäiseen rukoukseen ja yhteiseen ehtoolliseen sitoutuminen oli etenkin ensimmäisellä vuosisadalla alkukristittyjen keskuudessa yleistä. Luostarissa sitoudutaan ja keskitetään näihin samoihin asioihin.

Osa yksinkertaista, köyhää, siveellistä ja rukoukseen keskittyvää elämää elävistä kristityistä siirtyi 200-luvun puolivälissä asumaan erämaihin yksin tai yhdessä. Näitä maailmasta vetäytyjiä kutsuttiin joko anakoreeteiksi, eremiiteiksi tai munkeiksi.

Kreikan anakhoresis tarkoittaa pakemista, eremos erämaata ja monakhos yksinäistä.

Luostarilaitoksen syntyä on selitetty useilla teorioilla. Kristittyjen vainojen voimistuminen 200-luvun puolivälisestä lähtien ajoi ihmisiä etsimään turvaa erämaista. Vainojen loppuminen ja kristinuskon aseman vakiintumisesta johtuva maallistuminen sai aikaan protestiliikkeen, jonka yhtenä muotona oli erämaayhteisöihin ja luostareihin siirtyminen.

Munkki-ihanteen voimistumiseen on arvioitu johtaneen myös kirkon organisoitumisen lisääntyminen.

Ensimmäisen luostarin perustanut Pakomios oli Keski-Egyptin erämaahan 200-luvun lopulla paenneen Antonios Suuren oppilas. Antoniosta pidetään ortodoksisen munkkilaisuuden isänä.

KYMMENIÄ ELINVOIMAISIA LUOSTAREITA

Egyptissä on noin 60 koptiortodoksista luostaria, joista tunnetuimmat ja vanhimmat ovat Punaisenmeren lähellä sijaitsevat Pyhän Antonioksen ja Pyhän Paavalin luostarit sekä Kairon ja Aleksandrian välisellä aavikkoalueella Natrounin laaksossa sijaitsevat neljä luostaria, Bishoy, Baramus, Surian ja Makarios.

Erityisesti Natrounin laakson luostareissa edelleen näkyvät vanhat murit ja linnoitukset, jotka suojasivat luostareita vuosisatojen ajan valloittajilta.

Egyptin tunnetuin luostari on Siinain niemimaan eteläkärjessä Siinainvuoren juurella sijaitseva kreikkalais-ortodoksinen Pyhän Katariinan luostari, jonka vanhin osa on Konstantinus Suuren äidin

Pyhän Helenan käskystä vuonna 330 alueen erakoiden turvapaikaksi rakennuttama kappeli, jonka ympärille rakennettiin 500-luvun alkuvuosikymmeninä murit keisari Justinus I:n käskystä suojelemaan luostaria ja pyhiinvaeltajia vihamielisiltä beduiiniheimoilta.

Askeettinen luostarielämä kiehtoo nuoria egyptiläiskristittyjä ja Egyptiin perustetaan myös uusia luostareita. ●

”Askeettinen luostarielämä kiehtoo nuoria egyptiläiskristittyjä.”

Aamupalveluksen kantaesitys Uspenskissa

TEKSTI SAARA KALLIO | KUVA SONJA SIDOROFF

Kamarikuoro Krysostomos ja Ortodoksinen kamarikuoro kantaesittävät **Lauri Mäntysaaren** Aamupalveluksen Karjalan valistajien päivänä Uspenskin katedraalissa.

Teos on Mäntysaaren Vigilian toinen osa. Ensimmäinen osa Ehtoopalvelus kantaesitettiin syksyllä 2015. Ehtoopalvelus sai kantaesityksensä liturgisessa yhteydessä, mutta Aamupalvelus esitetään konserttiversiona.

– Aamupalveluksen polveilevan ja mutkikkaamman rakenteen vuoksi päädyimme tekemään kantaesityksen tällä kertaa konserttiversiona. Ehtoopalvelukseen verrattuna Aamupalvelus on haastavampi, sillä esitettävät osat ovat pidempiä ja laulettavaa tekstiä on paljon, kertoo Krysostomoksen kuoronjohtaja **Mikko Sidoroff**.

Sidoroffin mukaan Mäntysaaren Vigilian on samaan aikaan perinteinen ja moderni.

– Lauri käyttää uuden musiikin tehokeinoja, kuten kuiskauksia ja glissando-

Kamarikuoro Krysostomos täyttää ensi vuonna 15 vuotta. Ulkomailla asuva Mikko Sidoroff on johtanut kuoronsen perustamisesta lähtien. – Tällaisen kuoron takia sitä jaksaa matkustaa Suomeen ihan Saksasta asti.

ja, mutta tekstin kirkkaus, ja sävelen ja sanan yhteys pysyy selkeänä alusta loppuun. Uskon, että teos herättää ajatuksia ja samalla laajentaa käsitystämme ortodoksisesta kirkkomusiikista.

Mäntysaari opiskeli sävellystä Sibelius-Akatemiassa **Erkki Jokisen** ja **Veli-Matti Puumalan** johdolla ja valmistui vuonna 2011 musiikin maisteriksi. Hänen musiikkiaan on esitetty tärkeillä festivaaleilla Suomessa sekä ulkomailla.

– Me olemme kantaesittäneet Laurilta Pääsiäisstikiirat-teoksen, sekä nyt Vigilian, joka on Suomen kuoromusiikin mittakaavassa järkälemäinen tilaus. Tällä

haavaa emme suunnittele uuden tilaus-teoksen tekemistä Laurilta, mutta yhteistyö jatkuu siten, että hänen teoksensa tulevat pysymään meidän ohjelmistossamme pitkään. Tavoitteena on myös levyttää Vigilian-kokonaisuus tulevaisuudessa, paljastaa Sidoroff. ●

Lauri Mäntysaaren Aamupalveluksen kantaesitys la 4.11.2017 klo 18 Uspenskin katedraalissa. Vapaa pääsy, käsiohjelma 15/10€. Konsertti alkaa teosesittelyllä kirkkosalissa. Kamarikuoro Krysostomos, johtaa Mikko Sidoroff. Tuuli Lindeberg, sopraano. Heikki Hattunen, tenori.

Sofian juhlassa kiinnostavia puheita

Kulttuurikeskus Sofia täytti syyskuussa 10 vuotta. Pääministeri **Juha Sipilä** puhui Sofiassa järjestetyssä juhlassa aiheenaan Suomen henkinen tila. Kommenttipuheenvuoroista vastasivat akatemiaprofessori Elina Vuola, Energiayhtiö St1:n hallituksen puheenjohtaja **Mika Anttonen** ja metropoliitta **Ambrosius**.

Sipilä korosti puheessaan henkisten arvojen merkitystä. Arvot ja uskomukset muodostavat Sipilän mukaan päätöksen maaperän.

– Sitä vahvempia olemme, mitä syvemmät arvot meillä kulloinkin on päätöksenteon pohjana. Arvot taas nousevat

meidän ihmisten ja oman kulttuurimme keskeisistä henkisistä ja hengellisistä periaatteista. Näissä ihmisyyden ydinkysymyksissä olemme mielestäni Suomessa yhä kestäväällä pohjalla.

Uskonnollisia vähemmistöjä ja vähemmistöjen vähemmistöjä tutkiva Elina Vuola muistutti puheenvuorossaan, että kaikki ihmiset ovat vähemmistöä jossain suhteessa.

– Olemme ihmisinä kaikki vähemmistöä jossakin suhteessa. Useimmat meistä ovat samanaikaisesti enemmistöä ja jotakin vähemmistöä. Kansallisen vähemmistöasemamme sisällä on monia

Mika Anttonen (vas.), Juha Sipilä, metropoliitta Ambrosius ja Elina Vuola puhuivat Sofian 10-vuotisjuhlassa.

vähemmistöjä, jotka ovat näkymättömiä suuren, yhtenäisenä esitetyn kansallisen kertomuksen sisällä.

SAARA KALLIO

Juha T. Hakala

KOHTUUDEN KIRJA – NÄKÖKULMIA ÄÄRIYHTEISKUNTAAN

Talentum pro 2016

Tänä päivänä kaikki tuntuu menevän överiksi. Tämä kirja pysäyttää – edes hetkeksi. Kasvatustieteen professori, ja filosofi **Juha T. Hakalan** Kohtuuden kirja, näkökulmia ääriyhteiskun-

taan etsii vastauksia siihen mistä johtuu, että meissä on yhä enemmän niitä, jotka pyrkivät äärimmäiseen lopputulokseen kaikin mahdollisin, vieläpä mahdollittominkin keinoin.

Millainen yhteiskunta synnyttää tällaista asennetta? Mikä on kaiken alkuun paneva voima? Periksi antamattomuus voi tuoda väliaikaisen helpotuksen, mutta ääri-ilmionä se voi olla jopa tuhoisa taakka.

Hakala on valinnut kirjaansa havahduttavia esimerkkejä arjen yltiöpäisestä kuorimituksesta: henkivieveriin itsensä juoksevasta lenkkeilijästä, täydellistä ihmisvartaloa jahtaavasta laihduttajasta, peliriippuvaisesta bisnesmiehestä tai tuttuakin tutummas-ta puhelimeen alati katseensa liimanneesta nuoresta.

Kaiken voi kantaa ääri-ilaitaan, olkoon kysymys puolituntiseksi venyvistä hampaidenpesusta, huippusuunnittelijoiden taivaisiin kohoavista kengänkoroista tai oman ideolo-

gisen haavemaailmansa ylenpalttisesta hehkutuksesta.

Miksi mikään ei enää riitä, miksi riittävä ei ole tarpeeksi? Onko aina puskeettava yhä kovemmin, yhä ylemmäs? Perfektionisti ei pääse edes työn alkuun, koska pelkää sen loppua. Ja juuri siksi hän ei ole edes tehokas. Luovuus syntyy levollisuudessa, ja toisaalta inspiraation odotuksessa on moni taideteos jäänyt toteutumatta.

Hyvä elämä kumpuaa riittävydestä itselleen – muiden rinnalla. Kirjoittaja kertoo kysyneensä kuulumisia naapurin mummolta. ”Hyvin menee, kunhan ei vertaile”, myhäili viisas vanhus pihatöiden lomassa.

Juha T. Hakalan sanoin: Mitäpä jos vaihteeksi avaisimme silmämme ja antaisimme itsellemme luvan löysätä, olla tyytyväisiä siihen, mitä meillä on juuri nyt. Miksi paahtaa ja laukata kun vähemmälläkin tohottamisella voi saavuttaa saman tai ainakin riittävän tuloksen? Ihminen ei ole kone. Ellemme ymmärrä Platonin sanoin vähentää purjeita, meidän ja koko maapallomme käy huonosti.

Tallatkaamme täällä siis kirjan hyvin neuvoin rauhaisasti eteenpäin. Ja mitä jos kaiken kauneuden keskellä ihailisimme ja rakastaisimme lähimmäisiämme niin kuin itseämme – ja luvan kanssa välillä aivan rajattomasti, kohtuuttomuksiinkin saakka.

MARI VAINIO

Tommy Hellsten ja Kalevi Virtanen

VALO SYNTYY PIMEÄSSÄ – HAVAINTOJA ELÄMÄN KESKELTÄ

Kirjapaja 2017

Kirjailija, terapeutti ja kouluttaja **Tommy Hellstenin** ja opetusneuvos ja pappi **Kalevi Virtasen** uusi teos luotaa ihmisenä olemista ja etsintäämme. Se puhuu kaipauksesta, kivusta, toivosta, epäilystä ja elämän syvyydestä. Kirja ei karta elämän synkkiä sävyjä, vaan sielun pimeään yöhön sukeltaa pää edellä. Näistä syövereistä kuitenkin kohotaan aina kirkkauteen. Elämän kipukohdista kirjoitetaan kaikella rakkaudella.

Kirjan tekstit ovat lyhyehköjä tuokiopaloja. Siten kirja soveltuu parahultaisesti lyhyeen lukutuokioon ja hetken hiljentymiseen. Tätä teosta ei ole tarkoitettu ahmaistavaksi yhdeltä istumalta. Kirjasta saa enemmän irti, kun sitä lukee verkkaisesti sieltä täältä ja heijastelee lukemaansa omiin tuntemuksiin-

sa. Jo lukemansa äärelle on myös palkitsevaa palata myöhemmin ihmettelemään ja pohdiskelemaan.

Kirja muistuttaa, ettemme pääse pakoon kipua, surua ja särkymistä. Nämä kokemukset voivat kuitenkin opettaa meille herkkyyttä ainutlaatuisella tavalla. Tuskalliset kokemukset voivat avata oven uuteen. Usein ihminen pysähtyy ja hiljentyy sielunsa äärelle vasta sitten, kun kipu koskettaa häntä tarpeeksi syvältä. Hellsten kirjoittaa: Vain alakautta pääsee Jumalan luo, ei ylhäältä käsin. Alakautta kulkeminen on sitä, että kohtaa omat pimeät ja arveluttavat puolensa. Tunnistaa ja tunnustaa heikkoutensa, voimattomuutensa ja avuttomuutensa. Kristus ei tule ovesta, hän tulee murtumasta.

On lohdullista huomata kirjaa lukiessaan, että tietyt elämän tarjoamat kokemukset ja tunteet tuntuvat olevan kaikille yhteisiä. Ehkä on sittenkin niin, että meillä ihmisillä on toistemme kanssa enemmän yhteistä kuin aavistammekaan. Ilon ja surun säikeet nivovat meidät yhteen.

Jos on lukija vereslihalla tekstejä lukieksaan, niin lienevät olleet kirjoittajtkin. ”Keskeinen tavoitteemme oli kirjoittaa ja kertoa rehellisesti, niin kuin asiat ja ilmiöt näemme ja koemme”, sanovat Hellsten ja Virtanen kirjan esipuheessa. Tekijöiden pyrkimys on onnistunut. Tunteiden rehellisyys kuuluttaa tekstin lävitse.

SAARA KALLIO

SEURAKUNNAN KIRJASTO
Liisankatu 29 A 2.krs.,
puhelin 09 85 646 180
Aukioloajat ma-ti klo 10–15,
ke-to 15–19

FÖRSAMLINGSBIBLIOTEKET
Elisabetsgatan 29 A, II vän.,
tel. 09 85 646 180
Öppet mån-ti 10–15, on-to 15–19

PARISH LIBRARY
Liisankatu 29 A, tel. 09 85 646 180
Open Mon–Tue 10–15, Wed–Thu 15–19

Библиотека прихода
открыта по понедельникам
и вторникам в 10–15 ч, по средам и
четвергам в 15–19 ч.
Liisankatu 29 а, 2-й этаж

Kirjallisuuspiirissä lauantaina
11.11. klo 11–13 ikonitaiteen
tutkija Irma Stenström esittelee
Ravennan mosaiikkeja.

Lappeenrannassa järjestetään Elävä seurakunta satavuotiaassa Suomessa -tapahtumasarja. Tule kuuntelemaan ja tuo ystäväsikin.

Miro Järmefelt

*Lapsille luvassa
isänpäiväaskartelua
Porissa! Tulkaa
mukaan!*

sivu 52

Kolminaisuuden kirkon kuoron konsertti on osa 190 vuotta täyttäneen Helsingin seurakunnan juhlavuosiohjelmaa.

KUOROLAULUA KERRAKSEEN

TEKSTI SAARA KALLIO

■ Kuoromusiikin ystäviä hemmotellaan syksyllä kiinnostavilla konserteilla. Pyhän Kolminaisuuden kirkon kuoro esiintyy juhlakonsertissaan Helsingin ortodoksisen seurakunnan vanhimmassa kirkossa lokakuussa, ja Suomen Kanttorikuoro ja Suomen Ortodoksinen Kanttorikuoro esiintyvät Uspenskin katedraalissa marraskuussa.

Elokuussa 2017 sekä Pyhän Kolminaisuuden kirkko että siinä laulava kirkkokuoro täyttivät 190 vuotta.

– Seurakuntaan valmistui vuonna 1868 Uspenskin katedraali. Kirkkoslaavinkieliset palvelukset vakiintuivat katedraalissa ja Kolminaisuuden kirkosta tuli 1930-luvulta lähtien suomenkielisten jumalanpalvelusten pääkirkko, kertoo Kolminaisuuden kirkon kanttori ja kuoronjohtaja **Irina Tchervinskij-Matsi**.

Helmikuussa 1990 suomenkielisen väestön kasvaessa palasi slaavinkielinen vähemmistö kuoroineen juurilleen vanhimpaan kirkkoon.

– Musiikkiperintö seurasi slaavinkielisen kuoron mukana Kolminaisuuteen. Nykyinen Kolminaisuuden kirkon kuoro on myös osa Uspenskin katedraalin historiaa.

Kuorolla on laaja ohjelmisto, johon kuuluu mm. Dehterevin, Vedelin, Sartin ja Bortnjanskin tuotantoa.

– Uspenskista saatua musiikkiperintöä on mm. jokaiselle Herran suurelle juhlalle ominainen konsertti, joka lauletaan papiston ehtoollisen aikana.

Tchervinskij-Matsi on johtanut kuoroa seitsemän vuotta.

– Minulle on ollut tärkeää tuntee ja omaksua kuoron kulttuuriperintö, sekä jatkaa ja kehittää kuoroa vanhaa perintöä kunnioittaen.

Konsertissa kuullaan kuoron pitkän perinteen ohjelmistoa ja kirk-

kovuuden juhlien helmiä ortodoksisen kirkkomusiikin eri mestarisäveltäjiltä kuten Chesnokov, Bortnjanskij ja Lvov.

Suomen juhluvuoden kunniaksi evankelisluterilaisen kirkon kantoreista koostuva Suomen Kanttorikuoro - Chorus Cantorum Finlandiae ja Suomen Ortodoksinen Kanttorikuoro järjestävät konsertti-sarjan.

Kyseessä on ensimmäinen kerta, kun ortodoksiset ja luterilaiset kanttorikuorot yhdistävät äänensä. Yhteistyön tarkoituksena on mm. luoda verkostoja kanttorikuntien kesken entistä laajemmin. Osan konsertista kuorot esiintyvät myös erikseen. Konsertin säveltäjänimiä ovat mm. Leonid Bashmakov, Felix Mendelssohn-Bartholdy, Knut Nystedt, **Juhani Komulainen**, **Heikki Hattunen** ja **Aleksi Suikkanen**.

Konserteissa kantaesitetään kaksi sävellystä. Heikki Hattusen Te kaikki, jotka olette Kristukseen kastettuja, lauletaan ortodoksisessa liturgiajumalanpalveluksessa kirkkovuoden suurimpina juhlina. Tämä sävellys on tehty pääsiäisyön palvelusta silmälläpitäen. **Janne Salmenkankaan** Kristus, Jumalan Karitsa on sävelletty esim. ehtoollismusiikiksi.

Kuoronjohtajat **Rita Varonen** (ort.) ja **Kari Turunen** (CCF) lukeutuvat Suomen tunnetuimpien kuoronjohtajien ja kuoronjohdon opettajien joukkoon. ●

Kolminaisuuden kuoron juhlakonsertti Uspenskin katedraalissa su 22.10. klo 17. Vapaa pääsy. Ohjelma 10 €.

Kanttorikuorojen yhteiskonsertti ma 13.11. klo 18 Uspenskin katedraalissa. Käsiohjelma 15 €.

TAPAHTUU HELSINGISSÄ

Perheleiri Kaunisniemessä 3.–5.11.2017.

Tervetuloa viettämään marraskuista viikonloppua perheleirille Lällyyn! Leirin hinta on 130€/perhe, 50€/aikuisen, 30€/3–12 vuotiaat ja alle 2 vuotiaat ilmaiseksi. Luvassa on mukavaa yhdessä oloa, jumalanpalveluksia ja hyvää ruokaa!

Kutsut ensi kesän kristinoppileirille ovat lähteneet postissa!

Vuoden 2018 kristinoppileirit:

1. kristinoppileiri Kaunisniemessä 17.–24.2.2018, päätös 25.2.
2. kristinoppileiri Kaunisniemessä 8.–15.6.2018, päätös 16.6.
3. kristinoppileiri Kaunisniemessä 29.6.–6.7.2018, päätös 7.7.
4. kristinoppileiri Kaunisniemessä 13.–20.7.2018, päätös 21.7.
5. kristinoppileiri Kaunisniemessä 27.7.–3.8.2018, päätös 4.8.

Ilmoittautuminen leirille: www.hos.fi/yhteystiedot/ilmoittautuminen. Kristinoppileirien vanhempainilta järjestetään 14.11.2017 Helsingin ortodoksisen seurakunnan seurakuntasalilla (os. Unioninkatu 39, sisäpiha, 00170) kello 18 alkaen. Paikalla on kristinoppileireistä vastaava kasvatustyöntekijä sekä kasvatuksen pappi. Lisätietoja: lida Lonkila

Avoimet ovet

Andreaan päivän avoimet ovet seurakunnan kasvatuksen kerhotiloilla 30.11. (osoite: Unioninkatu 39 A 2.kerros, 00170 Helsinki). Aloitamme päivän liturgialla klo 9.00 Pyhän Kolminaisuuden kirkossa, jonka jälkeen tarjolla on ruokaa ja ohjelmaa iltaan asti.

Seuraathan meitä Facebookissa ja Instagramissa?

Ilmoitteleme siellä tapahtumista, aikataulusta ja muista mielenkiintoisista asioista! Facebookissa: Helsingin ortodoksisen seurakunnan nuoret, Helsingin ortodoksisen seurakunnan perhetyö. Instagram: Nupiposse, hki.ortodoksinen.srk

Kasvatuksen tulevia tapahtumia:

Suurmarttyyri Katariinan praasniekka 24.11.
Nikolaosjuhla 6.12. Seuraa ilmoittelua nettisivuilta ja Facebookista.

TAPAHTUU HAMINASSA

Musikaalinen lastenkerho

Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa sunnuntaisin klo 17, lisätietoja lana Lang p. 044 377 8457

TAPAHTUU HÄMEENLINNASSA

Lusia-kuoro

Lapsille ja nuorille tarkoitettu kuoro, jossa käydään laulun perustekniikkaa ja pieniä lauluja. Tänä vuonna on tarkoitus laulaa myös kaksiaänistä serbialaista liturgiaa. Päätapahtuma on 13.12. Lusia-juhla, jolloin toimitetaan ehtoopalvelus klo 17 Ahveniston kirkossa ja kynttiläkulkue Kanta-Hämeen keskussairaalaan sydän- ja keuhko-osastoille. Syyskauden viimeiset kokoontumiset seuraavina sunnuntai-iltoina: 12.11. ja 10.12. klo 17 seurakuntakodilla (Matti Alangon katu 11 A).

Lastenkerho

Lapsille ja lapsenmielisille suunnattu kerho, joka kokoontuu kerran kuukaudessa lauantaina klo 10–12 seurakuntakodilla. Kerhossa askarrellaan, laulellaan ja leikitään. Syyskauden viimeiset kokoontumiset: 11.11. ja 9.12.

Sinapinsiemenkerho

Kerho kokoontuu kerran kuukaudessa pyhäkerhon tapaan liturgian aikana klo 10 kirkossa. Vanhemmat voivat tuoda lapsensa kirkon eteisen sivuhuoneeseen ja mennä palvelukseen. Kerhon vetäjä tuo lapset kirkkoon palvelukseen, jonka jälkeen vanhemmat ovat vastuussa lapsista. Yleensä lapset menevät ehtoolliselle ensimmäisten joukossa.

Kristinoppikouluikäisille tiedoksi

Ensi kesänä Hämeenlinnan seurakunnan nuoret osallistuvat Tampereen seurakunnan kanssa yhteisleirille Ylöjärvelle. Aika selviää tämän syksyn aikana ja alkuvuodesta nuoret kutsutaan info- ja tutustumistapahtumaan. Mikäli et ole seurakunnan jäsen, osoitettasi ei löydy rekisteristämme.

HELSINGIN SEURAKUNNAN KASVATUSTOIMI

Juha Lampinen, kasvatustoimen esimies 040 527 9580

Kaarina Lyhykäinen, uskonnonopetus- ja aikuiskasvatusvastaava 040 512 5825

Sergei Petsalo, kasvatuksen pappi 040 620 5944

Joakim Pietarinen, nuorisokanttori 044 331 1995

Tiia Haimi, kasvatustyöntekijä, lapsityö, 0400 531 896

Niina-Maarit Rautamäki, kasvatustyöntekijä, nuorisotyö ja nuoret aikuiset, 040 484 2427

Iida Lonkila, kasvatustyöntekijä, nuorisotyö ja varhaiskasvatus 040 350 2431

Kristiina Klubb, kasvatustyöntekijä, perhetyö 040 725 5713

Sähköpostit etunimi.sukunimi@ort.fi ja kasvatustoimi.helsinki@ort.fi

KAUNISNIEMEN LEIRIKESKUS

Suurतालousiäntä

Ari Kanerva 040 775 0894

Talonnies/vahtimestari

Petri Jeskanen 040 575 7974

kaunisniemi.helsinki@ort.fi

TAPAHTUU KOTKASSA

Lasten venäjänkielinen kerho

Lasten venäjänkielinen kerho "Mielikuvitus" joka kuukauden viimeinen sunnuntai klo 16.30–18.30. Kerhossa seurustelemme, luemme ja pelaamme pöytäpelejä. Kerho järjestetään seurakuntasalissa (Kymenlaaksonkatu 2). Hyvällä säällä voimme järjestää kerho myös ulkona. Lasten ikä: 7–12 vuotta. Kerhon ohjaajat: Gleb Buravihin (tel. 045 175 0515) ja Sergei Starovoirov (tel.045 695 6696).

Детский клуб «Воображение»

Детский клуб «Воображение» ждет русскоговорящих ребят каждое последнее воскресенье месяца для разнообразных занятий. Будем общаться, вместе читать увлекательные книги и играть в уличные и настольные игры. Занятия проходят в зале православного прихода города Котка, по адресу Куменлааксонkatu 2. В теплое время возможно проведение занятий так же и на улице.

Возраст детишек: с 7 до 12 лет. Время проведения: 16.30–18.30
Руководители клуба: Gleb Буравихин (тел. 045 175 0515) и Сергей Старовойтов (тел. 045 695 6696).

Lasten Muskari

Joka toinen tiistaina Nikolaos-salissa klo 17.00–17.45. Lisätietoja Kati-kanttori p. 050 359 4823.

Piirustuskerho

Piirustuskerho 5–10 vuotta ikäisille lapsille "Pikkumaalari" keski-
viikkoisin Nikolaos-salin alakerran askartelusalissa klo 16.15–17.45.
Lisätietoja opettaja Innalta p. 044 239 4803.

Кружок рисования "Маленький художник" для детишек от 5 до 10 лет по средам с 16.15 по 17.45. Учительница Инна (tel. 044 239 4803).

TAPAHTUU LAHDESSA

Nuortenpiiri Lahdessa

Seurakunnan yläasteikäisten ja tätä vanhempien nuorten oma kerho kulkee jatkossa perinteisellä nimellä NUPI eli lyhenne sanasta nuortenpiiri. NUPI kokoontuu Lahdessa seurakuntasalissa osoitteessa Harjuku-tu 5, Lahti joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena perjantaina. Syksyn kokoontumiskerrat 20.10., 3.11., 17.11., 1.12. ja 15.12. Lisätietoa saa ottamalla yhteyttä kirkkoherra Jonas Bergenstadiin, puh. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi sekä Lahden NUPI:n Facebook-sivulta.

Venäjänkielinen lastenkerho Lahdessa

Venäjänkielinen lastenkerho kokoontuu Lahdessa joka kuukauden kolmantena viikonloppuna liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 9.40, ja kerhon jälkeen lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Lisätietoja Anastasia Lappalainen, puh. 040 867 5887, anastasia.lappalainen@gmail.com.

Hyvinkään lastenkerho

Lastenkerho kokoontuu joka kuukauden kolmas sunnuntai liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 10 ja kerhon lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Lisätietoja Tanja Kuri, tanja.kuri@gmail.com.

TAPAHTUU LAPPEENRANNASSA

Ortodoksiset lastenkerhot "Pienet askeleeni kirkkoon"

Ortodoksiset lastenkerhot 6–12-vuotiaille sekä Lappeenrannassa että Imatralla. Kerhot kokoontuvat säännöllisesti kerran viikossa. Kerhot ovat tarkoitettu kaikille lapsille ja ne toimivat suomenkielisinä. Ohjaajat tukevat tarvittaessa vieraskielisiä lapsia.

Lappeenrannassa maanantaisin klo 17 lastenkuoro ja papin opetustuokio sekä klo 18 askarteluterho. Imatran seurakuntatalolla tiistaisin klo 17.30 kuvataidekerho ja papin opetustuokio. Kerhoissa on pieni välipala.

Детские кружки «Мои маленькие шаги в церковь». Кружок в Лappeenранта по понедельникам в 17 и в Иматра по вторникам 17.30.

Perhepäivä Lappeenrannassa

Lauantaina 2.12. klo 10 kokoonnumme liturgiaa kirkkoon ja palveluksen jälkeen tarjoilua seurakuntasalissa. Tuhansien legojen työpaja, jossa pääset rakentamaan mielikuvituksesi mukaan vaikka mitä ja muuta mukavaa ohjelmaa. Tulkaa koko perheen joukolla!

Lasten ja perheiden puuhailta Lappeenrannassa

Torstaina 23.11. klo 17.30–19.00. "Lasten Suomi 100 vuotta". Suomi-aiheista musiikkia, leikkejä, kilpailuja ja askarteluita lapsille. Iloitaan yhdessä 100-vuotiaasta Suomesta!

Lasten puuhailta Imatralla

Ti 7.11. klo 17.30–19.00. "Lasten Suomi 100 vuotta"-tapahtuma Imatran seurakuntasalilla. Suomi-aiheista musiikkia, leikkejä, kilpailuja ja askarteluita lapsille. Iloitaan yhdessä 100-vuotiaasta Suomesta!

TAPAHTUU TAMPEREELLA

Lastenkerho (3–8 v.) kerhuhuoneessa ma 17.30–18.30, ohjaajat: Marina Knuuttila, p. 045 317 2390 ja Aleksandra Sjöberg, p.040 487 4888

Lasten kuoro (7–15 v.) Nikolainsalissa ti 17–18, kanttori Jenni Hakkarainen, p. 044 301 0974, jenni.hakkarainen@ort.fi

Muskari (0–2 v.) Nikolainsalissa ke 10–10.30, kanttori Jenni Hakkarainen, p. 044 301 0974, jenni.hakkarainen@ort.fi

Maalauskerho (6–11 v.) kerhuhuoneessa to 17–19, ohjaajat: Irina Chernyuk, p. 045 138 5058 ja Roman Kerov, p. 046 901 0871

Lapsiparkki (5–10 v.) kerhuhuoneessa su 12–13 (parittomina viikkoina), ohjaajat: Rita ja Mykola

Kalenteri | Jumalanpalvelukset | Minnemennä

Kalenteriin on koottu seurakuntien yhteystiedot, jumalanpalvelukset ja menovinkit.

Muutokset ovat mahdollisia. Tarkista tiedot seurakuntien internetsivuilta.

Kaikkien seurakuntien työntekijöiden sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@ort.fi, ellei nimen yhteydessä ole ilmoitettu muuta.

Palveluskieli merkitty lyhentein: su=suomi, ru=ruotsi, sl=slaavi, en=englanti, sr=serbia, ve=venäjä, kr=kreikka, rom=romania, vi=viro

Kirkolliset juhlat 20.10.–10.12.

4.11. Karjalan valistajien yhteinen juhla
***21.11. Jumalansyntyttäjän Neitseen Marian temppeliintuominen**
6.12. Pyhä Nikolaos Ihmeidentekijä

METROPOLIITTA AMBROSIUKSEN TOIMITTAMIA PALVELUKSIA

Su 22.10. klo 9.30 jumalallinen liturgia, kirkon vuosijuhla, Järvenpään kirkko
La 4.11. klo 9 jumalallinen liturgia, kirkon vuosijuhla, Lohjan kirkko
La 11.11. klo 10.30 jumalallinen liturgia, Sofian kappeli
Su 3.12. klo 10 jumalallinen liturgia, Tapiolan kirkko
Ti 5.12. klo 17 vigilia, Uspenskin katedraali
Ke 6.12. klo 9 jumalallinen liturgia, Uspenskin katedraali
Ke 6.12. klo 11 kiitosrukouspalvelus, Suomi 100 v., Uspenskin katedraali
La 9.12. klo 17 ehtoopalvelus, Loviisan kirkko
Su 10.12. klo 10 jumalallinen liturgia, Kotkan kirkko

RADIO & TV

JUMALANPALVELUKSET

Su 29.10. klo 11–12 Yle Radio 1
Liturgia Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkosta Haminasta. Palveluksen toimittaa kirkkoherra Ville Kiiveri ja kuoroa johtaa kanttori Kari Päivinen.

Su 19.11. klo 11–12 Yle Radio 1
Liturgia Pyhän Johannes Kastajan syntymän kirkosta Kemistä. Palveluksen toimittaa pastori Tuukka Rantanen ja kuoroa johtaa kanttori Helena Matsi.

Su 26.11. klo 11–12 Yle Radio 1
Liturgia Pyhän apostoli ja evankelista Johanneksen ja Karjalan valistajien kirkosta Ortodoksiselta seminaarilta Joensuusta. Palveluksen toimittaa pastori Mikko Sidoroff. Kanttoritieto päivittyä myöhemmin.

Su 10.12. Yle Radio 1

Liturgia Pyhän Johannes Kastajan syntymän kirkosta Kemistä. Palveluksen toimittaa pastori Tuukka Rantanen ja kuoroa johtaa kanttori Helena Matsi.

AAMUHARTAUDET

joka kolmas lauantai Yle Radio 1 klo 6.15 ja 7.50

28.10. Teologinen sihteeri Jelisei Heikkilä
25.11. Palvelukeskuksen johtaja Sirpa Koriala

ILTAHARTAUDET

21.11. Arkkipiispa Leo

RADIOANDAKTER PÅ SVENSKA i Radio Vega

Aftonandakt 16.11. kl. 19.15 prost Sergius Colliander
Aftonandakt 22.11. kl 19.15. prost Sergius Colliander

HELSINGIN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRA

Markku Salminen,
p. (09) 8564 6103, 040 501 6190

ASIAKASPALVELU

Liisankatu 29, 00170 Helsinki

Avoimna ma–pe 9–14, p. (09) 8564 6100,
asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI

asiakaspalvelussa
arkisin klo 9–14, p. (09) 8564 6105

KIINTEISTÖTOIMI

Kiinteistöpäällikkö Leena Mätäsniemi,
p. 040 353 8325

Isännöitsijä Kaj Rosenberg,
p. (09) 8564 6186, 0400 414 387

AUTTAVA PUHELIN

Puhelinpäivystys ti, pe, la klo 18–22,
p. (09) 8564 6299

SEURAKUNTAKIRJASTO

Liisankatu 29 A, 2 krs, p. (09) 8564 6180
Avoimna ma–ti 10–15, ke–to 15–19

SEURAKUNTASALI

Unioninkatu 39 (sisäpiha), p. (09) 8564 6196

HELSINKI

PAPISTO

Rovasti Markku Salminen,
p. (09) 85 646 103

Pastori Mikko Leistola,
p. (09) 8564 6121, 0400 413 196

Pastori Teo Merras,
p. (09) 8564 6120, 040 540 3200

Pastori Jyrki Penttonen,
p. (09) 8564 6124, 040 481 4466

Pastori Sergei Petsalo,
p. (09) 8564 6191, 040 620 5944

Yliadiakoni Juha Lampinen,
p. (09) 8564 6130, 040 527 9580

KANTTORIT

Varvara Merras-Häyrynen,
p. (09) 8564 6140, 040 587 0739

Kirsi-Maria Hartikainen, p. 050 401 4798

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Juhani Härkin (eläkkeellä)

Rovasti Johannes Karhusaari, (eläkk.)
p. 040 544 7557

Rovasti Timo Lehmuskoski, (eläkk.),
p. (koti) (09) 135 2902

Rovasti Veikko Purmonen, (eläkk.) p. 040
5920 684, veikko.purmonen@gmail.com

Pastori Raimo Pores, (eläkk.) p. 050 533 8790

Rovasti Timo Soisalo, p. (09) 349 6599

Rovasti Viktor Porokara, p. 0400 744 757

Pastori Lars Ahlbäck

Pastori Alexandre Björklund, p. 040 550 0103

Pastori Pekka Helakallio, p. 040 519 3695

Pastori Juha Hirvonen,
juha.hirvonen@edu.hel.fi

Pastori Aleksi Saveljeff, p. 040 683 8050

Pastori Joosef Vola, p. 045 174 8411

Yliadiakoni Gennadij Stolbow, (eläkk.),
p. 040 587 8580

Diakoni Heikki Kaski, p. 050 592 0643

Uspenskin katedraali

Kanavakatu 1/Pormestarinrinne 1, Katajanokka, p. (09) 85 646 200, sähköposti: uspenski@ort.fi.

Isännöitsijä Kari Moilanen, p. 040 520 3411
Papit Markku Salminen, Teo Merras ja Mikko Leistola, yliadiakoni Juha Lampinen, kanttori Varvara Merras-Häyrynen, diakoni Heikki Kaski

Uspenskin myyntipiste palvelee seurakuntalaisia katedraalin aukioloaikoina (ei jumalanpalvelusten aikana).

JUMALANPALVELUKSET

La 21.10. klo 17 vigilia

Su 22.10. klo 10 liturgia

La 28.10. klo 17 vigilia

Su 29.10. klo 10 liturgia
Pe 3.11. klo 17 vigilia
La 4.11. klo 10 liturgia
La 4.11. klo 17 ehtoopalvelus
Su 5.11. klo 10 liturgia
La 11.11. klo 17 vigilia
Su 12.11. klo 10 liturgia
Ke 15.11. klo 18 yleinen rukouspalvelus
(Jumalansyntyttäjän Kozelshstshanin ikonin
kunniaksi)
La 18.11. klo 17 vigilia
Su 19.11. klo 10 liturgia
Ma 20.11. klo 17 vigilia
***Ti 21.11. klo 9 liturgia**
La 25.11. klo 17 vigilia
Su 26.11. klo 10 liturgia
La 2.12. klo 17 vigilia
Su 3.12. klo 10 liturgia
Ti 5.12. klo 17 vigilia
Ke 6.12. klo 9 liturgia
Ke 6.12. klo 11 rukouspalvelus
La 9.12. klo 17 vigilia
Su 10.12. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille
ja ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille
klo 10 alkaen.

Kotikirkko

Liisankatu 29 A, 4. krs, Kruununhaka
Vahtimestari p. (09) 8564 6215,
Pappi Teemu Toivonen

JUMALANPALVELUKSET

Su 22.10. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 23.10. klo 8 liturgia (Jaakobin), su, ven
Ma 23.10. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 24.10. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 25.10. klo 8 liturgia
Ke 25.10. klo 17 ehtoopalvelus
To 26.10. klo 17 ehtoopalvelus
La 28.10. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, kr
Su 29.10. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 30.10. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 31.10. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 1.11. klo 8 liturgia
Ke 1.11. klo 17 ehtoopalvelus
To 2.11. klo 17 ehtoopalvelus
La 4.11. klo 17 vigilia, sv
Su 5.11. klo 10 liturgia, sv
Su 5.11. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 6.11. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 7.11. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 8.11. klo 8 liturgia
Ke 8.11. klo 17 ehtoopalvelus
To 9.11. klo 17 ehtoopalvelus
La 11.11. klo 17 ehtoopalvelus, en
Su 12.11. klo 10 liturgia, en
Su 12.11. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 13.11. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 14.11. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 15.11. klo 8 liturgia
Ke 15.11. klo 17 ehtoopalvelus
To 16.11. klo 17 ehtoopalvelus
Su 19.11. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, kr
Su 19.11. klo 18 Jeesuksen rukous
Ti 21.11. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 22.11. klo 8 liturgia
Ke 22.11. klo 17 ehtoopalvelus
To 23.11. klo 17 ehtoopalvelus
Pe 24.11. klo 18 ehtoopalvelus (Katariinan
praasniekka)
Pe 24.11. klo 19 aamupalvelus ja liturgia
(Katariinan praasniekka)
Su 26.11. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 27.11. klo 17 ehtoopalvelus

Ti 28.11. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 29.11. klo 8 liturgia
Ke 29.11. klo 17 ehtoopalvelus
To 30.11. klo 17 ehtoopalvelus
La 2.12. klo 17 vigilia, sv
Su 3.12. klo 10 vigilia, sv
Su 3.12. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 4.12. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 6.12. klo 17 ehtoopalvelus
To 7.12. klo 17 ehtoopalvelus
La 9.12. klo 17 ehtoopalvelus, en
Su 10.12. klo 10 liturgia, en
Su 10.12. klo 18 Jeesuksen rukous

MUUTA TOIMINTAA

Kirkkokerho yli 3-vuotiaille su klo 10–12.30.

Hautausmaan Profeetta Elian kirkko

**Lapinlahdentie 2, Ruoholahti,
p. (09) 8564 6187**
Pappi Juha Hirvonen, kanttori Tatjana Wilenius
Isännöitsijä Jukka Vehkaoja, p. 0400 502 701

JUMALANPALVELUKSET

Pe 20.10. klo 17 parastaasi
La 21.10. klo 10 liturgia
Pe 27.10. klo 17 yleinen panihida
La 28.10. klo 10 liturgia
Pe 3.11. klo 17 yleinen panihida
La 4.11. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia
Pe 10.11. klo 17 yleinen panihida
La 11.11. klo 10 liturgia
Pe 17.11. klo 17 yleinen panihida
La 18.11. klo 10 liturgia
Pe 24.11. klo 17 yleinen panihida
La 25.11. klo 10 liturgia
Pe 1.12. klo 17 yleinen panihida
La 2.12. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia
Pe 8.12. klo 17 yleinen panihida
La 9.12. klo 10 liturgia

Myllypuro

**Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappeli
Jauhokuja 3 B 2**
Pappi Jyrki Penttonen
Kanttori Kirsi-Maria Hartikainen

JUMALANPALVELUKSET

La 21.10. klo 17 ehtoopalvelus ja litania
Su 22.10. klo 10 Jaakobin liturgia
Ke 25.10. klo 17 ehtoopalvelus
La 28.10. klo 17 vigilia
Su 29.10. klo 10 liturgia
Ke 1.11. klo 17 yleinen panihida
(Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläiselle)
Pe 3.11. klo 17 vigilia
La 4.11. klo 10 liturgia
Su 5.11. klo 10 liturgia
Ke 8.11. klo 17 ehtoopalvelus
La 11.11. klo 17 vigilia
Su 12.11. klo 10 liturgia
Ke 15.11. klo 17 yleinen sairaanvoitelu
La 18.11. klo 17 vigilia
Su 19.11. klo 10 liturgia
Ma 20.11. klo 17 ehtoopalvelus ja liturgia
Ke 22.11. klo 17 akatistos Jumalansyntyttäjälle
La 25.11. klo 17 vigilia
Su 26.11. klo 10 liturgia
Ke 29.11. klo 17 ehtoopalvelus
La 2.12. klo 17 vigilia
Su 3.12. klo 10 liturgia
Ti 5.12. klo 17 vigilia
**Ke 6.12. klo 10 liturgia (ja
itsenäisyyspäivän rukoushetki)**
La 9.12. klo 17 vigilia
Su 10.12. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille
klo 10 alkaen.

Stefanoskoti

Hallatie 2, Tapaninvainio
p. 040 5922 066
Pappi Juhani Härkin, Raimo Pores
ja Markku Kinkki

JUMALANPALVELUKSET

La 28.10. klo 10 jumalallinen liturgia
**La 4.11. klo 10 jumalallinen liturgia
(osittain karjalan kielellä),
Karjalan valistajien yhteinen juhla.**

Helenakoti

**M:t Pistus, Elpis, Agapi ja heidän äitinsä
Sofian kirkko, Hämeentie 55, Helsinki**
Pappi Viktor Porokara, pastori Joosef Vola
Palvelukset kaksikielisiä su/si

JUMALANPALVELUKSET

La 4.11. klo 10 liturgia
Su 12.11. klo 10 liturgia
***Ti 21.11 klo 10 liturgia**
Ti 5.12 klo 17.30 vigilia
Ke 6.12 klo 10 liturgia ja rukouspalvelus

Kulttuurikeskus Sofia

**Pyhän viisauden kappeli,
Kallvikinniementie 35, Vuosaari**

JUMALANPALVELUKSET

Arkisin aamupalvelus klo 8.30.
Ehtoopalvelus klo 16.30. Lauantaisin
liturgia klo 10.30.
Su 12.11. klo 14 isänpäivän kiitosrukous-
palvelus.
Myös muita palveluksia tapahtumien
yhteydessä, ks. www.sofia.fi/kappeli

LÄNTINEN ALUE

PAPISTO

Pastori Kalevi Kasala
p. (09) 8564 6128, 040 525 2868
Pastori Petri Korhonen
p. (09) 8564 6127, 050 409 6267

KANTTORIT

Petri Hakonen p. (09) 8564 6146,
040 767 4335
Matti Jyrkinen p. (09) 8564 6147,
040 525 0782

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Heikki Huttunen, p. 040 741 8792
Pastori Markus Kinkki, p. 050 5637 579
Diakoni Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

Tapiola

**Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko,
Kaupinkalliontie 2, p. (09) 85 646 221**
Pappi Petri Korhonen, kanttori Petri Hakonen

JUMALANPALVELUKSET

La 21.10. klo 17 vigilia
Su 22.10. klo 10 liturgia
Ke 25.10. klo 9 aamupalvelus

Ke 25.10. klo 17 ehtoopalvelus
To 26.10. klo 9 liturgia
La 28.10. klo 17 vigilia
Su 29.10. klo 10 liturgia
Ke 1.11. klo 9 aamupalvelus
Ke 1.11. klo 17 ehtoopalvelus
To 2.11. klo 9 liturgia
La 4.11. klo 10 liturgia
La 4.11. klo 17 vigilia
Su 5.11. klo 10 liturgia
Ke 8.11. klo 9 aamupalvelus
Ke 8.11. klo 17 ehtoopalvelus
To 9.11. klo 9 liturgia
La 11.11. klo 17 vigilia
Su 12.11. klo 10 liturgia
Ke 15.11. klo 9 aamupalvelus
Ke 15.11. klo 17 ehtoopalvelus
La 18.11. klo 17 vigilia
Su 19.11. klo 10 liturgia
Ma 20.11. klo 17 vigilia
***Ti 21.11. klo 9 liturgia**
Ke 22.11. klo 9 aamupalvelus
Ke 22.11. klo 17 akatistos (Herman Alaskalaiselle)
To 23.11. klo 9 liturgia
La 25.11. klo 17 vigilia
Su 26.11. klo 10 liturgia
Ke 29.11. klo 9 aamupalvelus
Ke 29.11. klo 17 ehtoopalvelus
To 30.11. klo 9 liturgia
La 2.12. klo 17 vigilia
La 2.12. klo 18.40 yleinen rukouspalvelus (moleben pyhälle Ksenia Pietarilaiselle)
Su 3.12. klo 10 liturgia
Ti 5.12. klo 17 vigilia
Ke 6.12. klo 10 liturgia
To 7.12. klo 9 liturgia
La 9.12. klo 17 vigilia
La 9.12. klo 18.40 yleinen rukouspalvelus (moleben Ksenia Pietarilaiselle)
Su 10.12. klo 10 liturgia

Espoon keskus

Trapasa, Kirkkojärventie 1 (Espoon juna-
asema, 2. krs.), Espoo

Pappi Heikki Huttunen, kanttori Maija Nuorteva

JUMALANPALVELUKSET

Su 19.11. klo 10 liturgia
Su 3.12. klo 10 liturgia

Hanko

Pyhien apostolienvertaisten Magdalan
Maria ja Vladimir Kiovalaisen kirkko,
Täktomintie

Isännöitsijä Alan Jeffery, 040 554 2764

Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen

JUMALANPALVELUKSET

Ke 8.11. klo 10 koululaisliturgia
La 11.11. klo 17 vigilia
Su 12.11. klo 10 liturgia
La 9.12. klo 17 vigilia
Su 10.12. klo 10 liturgia

Lohja

Karjalan valistajien kirkko, Nahkurinkatu 4

Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen

Isännöitsijä Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

JUMALANPALVELUKSET

Ke 25.10. klo 18 ehtoopalvelus
Pe 3.11. klo 17 ehtoopalvelus
**La 4.11. klo 9 vedenpyhitys ja liturgia,
praasniekka**
Ke 8.11. klo 18 ehtoopalvelus

La 18.11. klo 17 vigilia
Su 19.11. klo 10 liturgia
Ke 22.11. klo 18 ehtoopalvelus (ja yhteis-
laulajaiset)
La 2.12. klo 17 vigilia
Su 3.12. klo 10 liturgia
Ke 6.12. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Kirkkokerho kuukauden 1. ja 3. sunnuntai
yli 3-vuotiaille.

Nummela

Ortodoksinen rukoushuone,
Naaranpajuntie 7, p. 046 632 1210

JUMALANPALVELUKSET

La 21.10. klo 17 vigilia
Su 22.10. klo 10 liturgia
Ke 25.10. klo 18 maallikkopalvelus
Ke 1.11. klo 18 ehtoopalvelus
Ke 15.11. klo 18 ehtoopalvelus
Ke 22.11. klo 18 maallikkopalvelus
La 25.11. klo 17 vigilia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille
joka kuukauden 4. sunnuntai.

Tammisaari

(Tammisaaren ev. lut. kirkko, Iso Kirkkokatu 18)

La 21.10. klo 10 liturgia

Siuntio

(Siuntion ev. lut. seurakuntasali,
Kalansinkuja 5)

Su 5.11. klo 10 liturgia

Karjaa

(Karjaan ev. lut. seurakuntasali, Keskustie 23)

Su 29.10. klo 10 liturgia

Kirkkonummi

Pokrovan kirkko, Elfvinginkuja, Jorvas

p. (09) 221 1400

JUMALANPALVELUKSET

La 21.10. klo 17 vigilia
Su 22.10. klo 10 liturgia
La 25.11. klo 17 vigilia
Su 26.11. klo 10 liturgia
La 2.12. klo 17 vigilia
Su 3.12. klo 10 liturgia
Ti 5.12. klo 17 vigilia
Ke 6.12. klo 10 liturgia
La 9.12. klo 17 vigilia
Su 10.12. klo 10 liturgia

ITÄINEN ALUE

PAPISTO

Rovasti Mikael Sundkvist,
p. 050 350 9356

Pastori Kimmo Kallinen, p. 040 707 9609

KANTTORIT

Minna Jokinen, p. 050 358 7339

Olga Soldatova p. (09) 8564 6144,
040 1930733

Elena Nemlander, p. 0440 430 249, Porvoo

MUU PAPISTO

Rovasti Jukka Alava, p. 0400 737 466,
jukka.alava@iki.fi

Rovasti Viktor Porokara (eläkk.)
p. 0400 744 757

Pastori Tapio Rautamäki p. 045 692 9081

Pastori Johannes Lahtela, p. 040 776 0700
Järvenpää

Diakoni Sergei Podschivalow
p. 040 749 1560, Tikkurila

Diakoni Andreas Stenberg, Tikkurila

Diakoni Yrjö Saranpää, Porvoo

Diakoni Heikki Korhonen, Porvoo

Tikkurila

Kristuksen taivaaseenastumisen kirkko
Läntinen Valkoisentalteentie 48

Pappi Mikael Sundkvist, kanttori Olga Soldatova

JUMALANPALVELUKSET

La 21.10. klo 9 aamupalvelus ja liturgia,
vainajien muistelupäivä
La 21.10. klo 17 vigilia
Su 22.10. klo 10 liturgia
Ke 25.10. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 28.10. klo 17 vigilia
Su 29.10. klo 10 Jaakobin liturgia
Ke 1.11. klo 17.30 ehtoopalvelus
Pe 3.11. klo 17.30 aamupalvelus
La 4.11. klo 17 suuri ehtoopalvelus
Su 5.11. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
Ke 8.11. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 11.11. klo 17 vigilia
Su 12.11. klo 10 liturgia
Ke 15.11. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 18.11. klo 17 vigilia
Su 19.11. klo 10 liturgia
***Ti 21.11. klo 9 aamupalvelus ja liturgia**
Ke 22.11. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 22.11. klo 18 yleinen sairaanhoito
La 25.11. klo 17 vigilia
Su 26.11. klo 10 liturgia
Ke 29.11. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 2.12. klo 17 suuri ehtoopalvelus
Su 3.12. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
Ti 5.12. klo 17.30 vigilia
Ke 6.12. klo 10 liturgia
Ke 6.12. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 9.12. klo 17 vigilia
Su 10.12. klo 10 liturgia

Myyrmäki

Pyhän Martinin ev.-lut.
kappeli, Uomatie 1, Vantaa

JUMALANPALVELUKSET

La 4.11. klo 10 liturgia
La 2.12. klo 10 liturgia

Järvenpää

Jumalansynnyttäjän Kazanilaisen ikonin
kirkko, Kartanontie 45

Isännöitsijä Jyrki Vaara, p. 040 090 7550

Pappi Kimmo Kallinen, kanttori Minna Jokinen

JUMALANPALVELUKSET

La 21.10. klo 17 vigilia
Su 22.10. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia,
syspraasniekka, KP metropoliitta Ambrosius
toimittaa
Ke 25.10. klo 17 ehtoopalvelus

Ti 31.10 klo 20 Jeesuksen rukous
Pe 3.11. klo 17 vigilia
La 4.11. klo 10 liturgia
La 4.11. klo 17 vigilia
Su 5.11. klo 10 liturgia
Ke 8.11. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 14.11. klo 20 Jeesuksen rukous
La 18.11. klo 17 vigilia
Su 19.11. klo 10 liturgia
Ke 22.11. klo 17 ehtoopalvelus
La 25.11. klo 10 liturgia
Ti 28.11. klo 20 Jeesuksen rukous
La 2.12. klo 17 vigilia, KS Joensuun piispa
Arseni toimittaa
Su 3.12. klo 10 liturgia, KS Joensuun piispa
Arseni toimittaa
Ti 5.12. klo 17 vigilia
Ke 6.12. klo 10 liturgia
La 9.12. klo 10 liturgia

Klaukkala

Pyhän Nektarios Eginalaisen kirkko

Kuonomäentie 80, 01800 Klaukkala

Isännöitsijä Aune Svennevig, p. (09) 8564 6231,
pappi Tapio Rautamäki, kanttori Minna Jokinen

JUMALANPALVELUKSET

Su 29.10. klo 10 liturgia
Pe 10.11. klo 16.30 akatistos, vigilia ja litania
La 11.11. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia,
kirkon 20-vuotisjuhlapraasniekka
Su 26.11. klo 10 liturgia
Su 10.12. klo 10 liturgia

Porvoo

Kristuksen kirkastumisen kirkko

Vanha Helsingintie 1, Tattarinmalmi

Vahtimestari Niko Laakso, p. (09) 85 646 232,
Pappi Kimmo Kallinen, kanttori Elena Nemlander

JUMALANPALVELUKSET

La 28.10. klo 17 vigilia
Su 29.10. klo 10 liturgia
To 2.11. klo 17.30 akatistos
La 11.11. klo 17 vigilia, KS Joensuun piispa
Arseni toimittaa
Su 12.11. klo 10 liturgia, KS Joensuun piispa
Arseni toimittaa
Ma 13.11. klo 18 ehtoopalvelus, sl
To 16.11. klo 17.30 akatistos
Ma 20.11. klo 17 vigilia
***Ti 21.11. klo 10 liturgia,**
Jumalansynnyttäjän temppeleintuominen
La 25.11. klo 17 vigilia
Su 26.11. klo 10 liturgia
To 30.11. klo 17.30 akatistos
Ti 5.12. klo 17 vigilia
Ke 6.12. klo 10 liturgia, Pyhä Nikolaos,
itsenäisyyspäivä
La 9.12. klo 17 vigilia
Su 10.12. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Sunnuntaisin liturgian aikana lastenkerho
yli 3-vuotiaille.

MONIKULTTUURINEN TYÖ

PAPISTO

Pastori Vaslav (Slava) Skopets
p. (09) 8564 6123,
Pastori Teemu Toivonen,
p. (09) 8564 6122, 040 511 3846

KANTTORI

Irina Tchervinskij-Matsi,
p. (09) 8564 6141, 050 374 0019

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Heikki Huttunen, p. 040 741 8792

Rovasti Ion Durac, p. 040 516 6741 (rom)

Pastori Aleksi Saveljeff, p. 040 683 8050

Pastori Alexandre Björklund,
p. 040 550 0103

Pyhän Kolminaisuuden kirkko

Unioninkatu 31, Kruunuhaka

p. (09) 85 646 210/vahtimestari
Pastori Vaslav (Slava) Skopets,
kanttori Irina Tchervinskij-Matsi
Muu papisto: pastori Aleksi Saveljeff, pastori
Alexandre Björklund, yli diakoni Gennadij
Stolbow, diakoni Ioann Markolainen

SLAAVINKIELISET JUMALANPALVELUKSET

La 21.10. klo 16.30 yleinen panihida

La 21.10. klo 17 vigilia

Su 22.10. klo 10 liturgia

Ke 25.10. klo 17 ehtoopalvelus

La 28.10. klo 16.30 yleinen panihida

La 28.10. klo 17 vigilia

Su 29.10. klo 10 liturgia

Ke 1.11. klo 17 ehtoopalvelus

Pe 3.11. klo 17 vigilia

La 4.11. klo 10 liturgia

La 4.11. klo 16.30 yleinen panihida

La 4.11. klo 17 vigilia

Su 5.11. klo 10 liturgia

Ke 8.11. klo 17 ehtoopalvelus

La 11.11. klo 16.30 yleinen panihida

La 11.11. klo 17 vigilia

Su 12.11. klo 10 liturgia

Ke 15.11. klo 17 ehtoopalvelus

La 18.11. klo 16.30 yleinen panihida

La 18.11. klo 17 vigilia

Su 19.11. klo 10 liturgia

Ma 20.11. klo 17 vigilia

***Ti 21.11. klo 10 liturgia**

Ke 22.11. klo 17 ehtoopalvelus

La 25.11. klo 16.30 yleinen panihida

La 25.11. klo 17 vigilia

Su 26.11. klo 10 liturgia

Ke 29.11. klo 17 ehtoopalvelus

To 30.11. klo 9 liturgia (Pyhän apostoli
Andreaan päivä)

La 2.12. klo 16.30 yleinen panihida

La 2.12. klo 17 vigilia

Su 3.12. klo 10 liturgia

Ti 5.12. klo 17 vigilia

Ke 6.12. klo 10 liturgia

La 9.12. klo 16.30 yleinen panihida

La 9.12. klo 17 vigilia

Su 10.12. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Kirkkokerho yli 3-vuotiaille su klo 10–12.30
Ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille su
klo 10–12.30 ja ke klo 17–18

Huskyrkan i Helsingfors

Elisabetsgatan 29 A, 4:e vån

Gudstjänsterna förrättas av fr Teemu
Toivonen, Mariamkören sjunger under
ledning av Satu Vola.

GUDSTJÄNSTER PÅ SVENSKA

Lö 4.11. kl 17 vigilia

Sön 5.11. kl 10 liturgi

Lö 2.12. kl 17 vigilia

Sön 3.12. kl 10 liturgi

Kotikirkko / Ss. James and Catherine Church

Liisankatu 29, 4th floor (Kruunuhaka),

Teemu Toivonen, 040 511 3846

ENGLISH SERVICES

Sat 11.11. at 17 evening service

Sun 12.11. at 10 liturgy

Sat 9.12. at 17 evening service

Sun 10.12. at 10 liturgy

Στο παρεκκλήσιο του Kotikirkko

Διεύθυνση: Liisankatu 29 A, Ελσίνκι,

Teemu Toivonen, 040 511 3846

Σάββατο 28.10 στις 9 ὀρθρος και Θεία
λειτουργία

Κυριακή 19.11 στις 9 ὀρθρος και Θεία
λειτουργία

Хельсинкский приход

Настоятель прихода

Маркку Салминен, тел. 09 85 646 103,
markku.salminen@ort.fi

Канцелярия прихода

Адрес: Liisankatu 29, 00170 Helsinki

Русскоязычный священник

Вячеслав Скопец, тел. 09 85 646 123,
vaslav.skopets@ort.fi

Регент

Ирина Червинский–Матси,
тел. 09 85 646 141

Русскоязычный священник дежурит
в -сторожке Свято-Троицкого храма
каждый вторник 10–12.

Хельсинки

Свято-Троицкий храм

Unioninkatu 31, Helsinki, 09 8564 6210

Священник Вячеслав Скопец

Регент Ирина Червинский–Матси

Внештатное священство

Священник Александр Бьёрклунд

Священник Алексей Савельев

Протоиерей Геннадий Столбов

Диакон Иван Марколайнен

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Сб 21.10. в 16.30 Панихида

Сб 21.10. в 17 Всенощное бдение

Вск 22.10. в 10 Литургия

Ср 25.10. в 17 Вечерня

Сб 28.10. в 16.30 Панихида

Сб 28.10. в 17 Всенощное бдение

Вск 29.10. в 10 Литургия

Ср 1.11. в 17 Вечерня

Пт 3.11. в 17 Всенощное бдение

Сб 4.11. в 10 Литургия

Сб 4.11. в 16.30 Панихида

Сб 4.11. в 17 Всенощное бдение

Вск 5.11. в 10 Литургия

Ср 8.11. в 17 Вечерня

Сб 11.11. в 16.30 Панихида

Сб 11.11. в 17 Всенощное бдение

Вск 12.11. в 10 Литургия

Ср 15.11. в 17 Вечерня
Сб 18.11. в 16.30 Панихида
Сб 18.11. в 17 Всенощное бдение
Вск 19.11. в 10 Литургия
Пн 20.11. в 17 Всенощное бдение
***Вт 21.11. в 10 Литургия**
Ср 22.11. в 17 Вечерня
Сб 25.11. в 16.30 Панихида
Сб 25.11. в 17 Всенощное бдение
Вск 26.11. в 10 Литургия
Ср 29.11. в 17 Вечерня
Чт 30.11. в 9 Литургия
Сб 2.12. в 16.30 Панихида
Сб 2.12. в 17 Всенощное бдение
Вск 3.12. в 10 Литургия
Вт 5.12. в 17 Всенощное бдение
Ср 6.12. в 10 Литургия
Сб 9.12. в 16.30 Панихида
Сб 9.12. в 17 Всенощное бдение
Вск 10.12. в 10 Литургия

Кружки на русском языке при -Свято-Троицком храме.

Внимание! Занятия проходят в приходском зале Свято-Троицкого храма. Адрес: Rauhankatu 18, Helsinki (Небольшое здание возле Свято-Троицкого храма, вход со стороны Rauhankatu).

Семейный клуб

Каждый вторник с 11 по 13.30. Руководитель Евгения Султан (тел. 046 881 1818). Клуб открыт для родителей с маленькими детьми и всех тех, кто хочет пообщаться на русском языке и провести интересно время. Во время -работы клуба в Свято-Троицком храме -дежурит русскоязычный священник.

Воскресная школа (на русском языке)

Каждое воскресенье с 10 до 12. Руководитель Евгения Султан (тел. 046 881 1818). Школа открыта для детей от 3 лет. С детьми проводятся занятия на тему праздников или воскресных евангельских текстов, читаемых на литургии, а так же занимаются поделками и познавательными играми. -Занятия проходят до начала Евхаристии.

Хор Свято-Троицкого храма приглашает новых певчих!

Хор поет на богослужениях по субботам и по воскресениям, а также на богослужениях церковных праздников на церковнославянском языке. Сейчас хор ведется набор новых певчих. Желаящим петь в хоре необходимо знать нотную грамоту. Репетиции хора проводятся по понедельникам с 18 до 20 в Свято-Троицком храме. В осеннем периоде хор готовится к 190-летию Хельсинкского прихода и -Свято-Троицкого храма. Объединиться, или получить дополнительную информацию можно у регента Ирины Червинский--Матси: irina.tchervinskij-matsi@ort.fi, 050 374 0019

Храм при доме престарелых

Церковь святых мучениц Веры, Надежды, Любови и матери их Софии, Hämeentie 55, 00580 Helsinki, тел. 09 2511 1411

Священник: Виктор Порокара

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Сб 4.11. в 10 литургия
Сб 11.11. в 17.30 Всенощное бдение
Вс 12.11. в 10 литургия
Пн 20.11. в 17.30 Всенощное бдение
***Вт 21.11. в 10 литургия**
Вт 5.12 в 17.30 Всенощное бдение
Ср 6.12 в 10 литургия и молебен

Приходской центр в Мюллюпуоро

Часовня прп. Александра Свирского
Myllypurontie 1, 00920 Helsinki,
тел. 09 85 646 206.
Священник Юрки Пенттонен,
тел. 09 85 646 124

Богослужения совершаются на финском языке, но при необходимости используется и церковнославянский язык.

- Чаепитие по воскресеньям после Литургии
- Воскресная школа для детей по воскресеньям с 10 до 12.30

Культурный центр София

Часовня Святой Софии – Премудрости Божией, Kallvikinniementie 35, 00980 Helsinki, тел. 010 277 900

Расписание богослужений: www.sofia.fi

Эспоо

Церковь прп. Германа Аляскинского в Тапиола

Kaupinkalliontie 2, 02100 Espoo
тел. 09 85 646 221
Священники: Петри Корхонен, тел. 09 85 646 127; Хейкки Хуттунен, тел. 040 741 8792.

В первое воскресенье месяца служба на финском и русском языках.

Интернациональный центр Трапеза

Часовня в честь равноапостольных жен-мироносиц Kotikyläntie 5, 02770 Espoo

Богослужения проводятся на финском и частично на русском языках.

Вантаа

Спасо-Вознесенская церковь в Тиккурила

Läntinen Valkoisenlähteentie 48, 01450 Vantaa
Священник Микаел Сундквист, тел. 09 85 646 125, 050 350 9356. Диякон Сергей Подшивалов, тел. 040 749 1560.

Каждое последнее воскресенье месяца литургия на финском и славянском языках. Чаепитие по воскресеньям после литургии.

КАЛЕНДАРЬ БОГОСЛУЖЕНИЙ

TOIMINTAA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

HELSINKI

Helsingin tiistaiseura

Kokoontumisia parittoman viikon ti klo 16 seurakuntasalilla. Syksyn ohjelmaa: 24.10. isä Viktor Porokara kertoo Lintulan luostarista ja 50 vuotta täyttävän Lintulan ystävät ry:n toiminnasta. 7.11. Toiminnanjohtaja Riina Ngyen Filantropia ry:stä kertoo kansainvälisen diakoniatyön näkymistä. 21.11. Vieraana radiotoimittaja Anneli Tempakka, aiheena Valamolainen Jumalanäidin ikoni.

Raamattupiiri

Kotikirkossa tiistaisin ehtoopalvelus klo 17, jonka jälkeen raamattupiiri kokoontuu ortodoksisessa kirjastossa.

Suomalais-venäläinen nuorten lauluerho

Kaksikielinen kerho 9–14-vuotiaille nuorille. Ilmoittautumiset ja lisätiedot: kanttori Irina Tchervinskij-Matsi, irina.tchervinskij-matsi@ort.fi, 050 374 0019.

Yhteisöpäivät Uspenskin katedraalissa

Yhteisöpäivät ovat kaikille avoimia tilaisuuksia. Talkoohengessä valmistamme katedraalia tuleviin juhliin. Tarjolla on siivoamista, kirkon koristelua, koristeiden tekoa, käsitöitä, pakkaustalkoita, ruokaa, kahvia, ja juttuseuraa. Yhteisöpäivät syksyllä 2017: 28.10. klo 10–16 ja 25.11. klo 10–16.

Kirja-Krypta

Vieraana 15.11. on Helsingin yliopiston tutkijatohtori Panu Pihkala, joka on perehtynyt ekoteologisiin kysymyksiin. Puheenaiheena on hänen lokakuussa ilmestynyt kirjansa nimeltään Päin helvettiä? Kirjaillat Kryptassa alkavat klo 18.45. Osoite: Kanavakatu 1 / Pormestarinrinne 1, Katajanokka

Jumalansyntyttäjän syntymän yhteisö

Jumalansyntyttäjän syntymän kappelissa toimitetaan arkisin aamurukoukset, puoliyöpalvelus, aamupalvelus ja illalla Jeesuksen rukous -palvelus tai akatistos. Keskustelusera ja jatkuu aiheesta "usko arjessa" isä Anthony Bloom kirjoitukset oppaanamme ke 1.11., ke 15.11. ja to 30.11. kello 16-18. Olohuone-lafka on auki la kello 13–16. Mahdollisuus mm. opetella rukousnauhojen solmimista ja tehdä käsitöitä, tai keskustella. Myynnissä mm. Lintulan mausteita, hunajaa ja kirjoja, tuohuksia. Mahdollisuus ostaa lukemista kirjakirpputorilta. Osoite Mikonkatu 25, Helsinki (summerissa lukee kappeli, käynti sisäpihalta). Lisätietoja, myös muutokset viikko-ohjelmassa: theotokos.fi

Stefanoskodin tiistaiseura

Käspaikkakerho, vetäjänä Lahja Martikainen. Torstaisin klo 10. Kokoontumiset: 26.10., 9.11., 23.11. ja 7.12. Talkooviikko ja myyjäisten valmistelua ma-pe 11.12.–15.12. Lauantaina 16.12 kello 10-14 joulumyyjäiset, lounasbuffet ja parkkipaikalla ulkokirppis teltassa.

TAPAHTUMIA

Pyhän Kolminaisuuden kirkon kuoro

"Troitsan kuoro" 190 -vuotta
Juhlakonsertti Uspenskin katedraalissa

su 22. lokakuuta klo 17. Konsertissa kuullaan kuoron pitkän perinteen ohjelmistoa ja kirkkovuoden juhlien helmiä ortodoksisen kirkkomusiikin säveltäjiltä. Kuoroa johtaa Irina Tchervinskij-Matsi. Solisteina sopraano Margarita Nacer-Leinonen, alto Natalia Vinogradova ja baritoni Matti Torhamo. Konserttiin on vapaa pääsy. Ohjelma 10 euroa.

ITÄ-HELSINKI

Ekumeeninen vastuuviikko

Ekumeenista vastuuviikkoa vietetään 22.–29.10. teemalla Omalla äänellä. Viikon aikana keskitytään kysymyksiin tyttöjen ja naisten syrjinnästä. Vastuuviikon teemaan tutustutaan Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappelilla la 21.10. klo 17 alkavan ehtoopalveluksen jälkeen.

Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappelin kuoro

Kuoroharjoitukset jatkuvat ke klo 18–20. Mikäli olet kiinnostunut tulemaan mukaan toimintaan, tule paikalle tai ota yhteys kanttori Kirsi-Mariaan puh. 050 401 4798. Valmistaudu musikaalisuuden ja äänialan testaukseen, ja opettele jokin laulu koelauluksi.

Liturgia kansanlauluna

Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappelissa lauletaan kerran kuussa sunnuntailiturgia koko kirkkokansan voimin. Ääneen pääsevät niin laulutaitoiset kuin lauluhaluisetkin. Syyskaudella liturgioiden päivämäärät ovat 12.11. ja 17.12.

Venäjänkielinen lasten musiikkikerho

Perjantaisin Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappelissa klo 17. Ohjaajana toimii Anna Chatylovitch.

Karjalankielinen kirkkolaulupiiri

Kirkkolaulupiirin tarkoituksena on tutustua karjalan kielelle käännettyyn kirkolliseen materiaaliin osallistujien toiveiden mukaan. Ainoa pääsyvaatimus kiinnostus karjalan kieleen. Lisätietoja Kirsi-Maria-kanttorilta puh. 050 401 4798.

KULTTUURIKESKUS SOFIA

Taidenäyttelyt

Ulla Rantasen maalauksia ja grafiikkaa, 28.11. saakka.
Maila Mäkinen ikoninäyttely, 2.12.2017–30.1.2018
Rosa Liksom Postmoderni ekumeeninen ikonostaasi, esillä toistaiseksi.
Pysyvä kirkkotaidenäyttely

Mitä ihmisen jälkeen? -seminaari

La 21.10. klo 13–17 Teemana Tekoäly, kyborgit ja humanismi. Alustajana mm. metropoliittia Ambrosius. Yhteistyössä Filosofiklubin ja Kriittisen korkeakoulun kanssa. Hinta 25 €, sis. välipalan ja iltapäiväkahvit. Ilm. 20.10. mennessä.

Kristinuskon puolustaminen alkukirkossa ja varhaislamilaisena aikana -seminaari

La 4.11. klo 13–16 pappismunkki Serafim Seppälä: Varhaisten kristittyjen eläm myöhäisantiikin Kreikassa. Lähtökohtana kaksi puolustuspuhetta keisarille kristittyjen vainoja vastaan. Samalla julkistetaan Seppälän

uusi kirja Keisarin edessä. Toisessa luennossa Seppälä käsittelee Lähi-idän kristittyjen apologisia tekstejä varhaislamilaisena aikana: miten kristinuskkoa puolustettiin 600–700-luvuilla? Maksuton.

Sensomotoriikka oman hyvinvoinnin tukena -kurssi

La 4.11. klo 10–16 Aivojen ja hermoston välinen yhteistyö saa lihakset toimimaan. Kun kunnioitamme omia vahvuuksia motorikassa ja liikkeessä vältymme loukkaantumisilta, oppiminen on helpompaa ja liike voi automatisoitua. Kouluttajana Jouko Mikkola. Hinta 99 €, sis. opetuksen ja lounaan. Ilm. 21.10. mennessä.

Isänpäivä Sofiassa, su 12.11.

Sofian ravintolassa isänpäivän juhla-lounas klo 11.30–14 ja 14.30–17.00. Isänpäivän kiitosrukouspalvelus Sofian kappelissa klo 14 (kesto 20 min.). Pöytävaraukset: recepti-on@sofia.fi tai p. 010-277 900.

Pyhän tilan mystiikka -seminaari

Su 12.11. klo 18.00–19.30 Miksi pyhä tila puhuttelee, koskettaa, vaikuttaa? Millaista on vanha armenialainen sakraaliarkkitehtuuri elämyksellisenä todellisuutena? Puhujana pappismunkki Serafim Seppälä. Yhteistyössä Armenian lasten ja nuorten tuki ry:n kanssa. Maksuton.

Hiljaisuuden retiriitti – eheyttä elämään

Pe–su 17.–19.11. Virikepuheet, meditaatio ja Pyhän Viisauden kappelin yhteiset rukoukset ovat olennainen osa tätä ekumeenista hiljaisuuden retiriittiä. Vetäjinä retiriittiohjaajat Eija Nurmio ja Mari Vainio. Hinta 260 €, sis. ohjelman ja täysihoidon yhden hengen huoneessa. Ilmoittautuminen 2.11. mennessä.

Venäjän viimeinen tsaariperhe -seminaari

Ti 21.11. klo 18–20 Romanovin tsaariperheen tarinaan tutustutaan valokuvien kautta kerrotun tarinan avulla. Seminaari toteutetaan nyt uusintana. Keisari Nikolai II perheineen teloitettiin heinäkuussa 1918. Venäjän ortodoksisen kirkon synodin päätöksellä heidät kanonisoiitiin pyhäiksi elokuussa 2000. Esitelmöitsijänä Romanov-tutkija Olli-Pekka Ihalainen. Maksuton.

Lisätiedot: sofia.fi/tapahtumat. Ohjelma-muutokset mahdollisia. Kurssien yhteydessä majoitus aamiaisella alkaen 40 €/vrk. Ilmoittautumiset: reception@sofia.fi tai p. 010 277 900. Kulttuurikeskus Sofia, -Kallivinkniementie 35, 00980 Hki.

LÄNTINEN ALUE

Lohjan kirkko, Nahkurinkatu 4

Kuoroharjoitus keskiviikkoisin klo 18–20: 25.10., 1.11., 8.11., 15.11., 13.12. Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782

Yhteislaulutilaisuus keskiviikkona 22.11. klo 18–20.

Seniorikerho torstaisin klo 14-16: 2.11., 16.11., 30.11.
Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Ortodoksisuus tutuksi -kurssi torstaisin klo 18–20. Lisätietoja isä Kalevi Kasala, p. 040 525 2868, kalevi.kasala@ort.fi

Länsi-Uudenmaan ortodoksien seurakuntailat, lisätietoja puheenjohtaja Urpo Uotila 044 314 5210.

Ikonipiiri maanantaisin klo 10–14: 23.10., 30.10., 6.11., 13.11., 20.11., 27.11.
Lisätietoja Tarja Tarima 040 541 3901, tarja.tarima@tikkurila.com

Miestenpiiri kokoontuu erikseen sovittuina ajankohtina. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782.

Naistenpiiri kokoontuu erikseen sovittuina ajankohtina. Lisätietoja Pirkko Siili 0400 782 144.

Lastenkerho liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja Päivi Kasala, p. 050 347 0205.

Nummelan rukoushuone, Naaranpajuntie 7

Perjantapiiri perjantaisin klo 12–14: 27.10., 10.11., 24.11., 8.12.

Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Ikonipiiri tiistaisin klo 10–14.

Lisätietoja -Ritva Tarima 0400 719 563, ritva.tarima@suomi24.fi.

Yhteislaulutilaisuus keskiviikkona 29.11. klo 18–20.

Lastenkerho liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja Niina-Maarit Rautamäki 040 484 2427.

Lastenkerho ja nuortenkerho, lisätietoja Niina-Maarit -Rautamäki, p. 040 484 2427.

Hangon ortodoksinen kirkko,

Täktomintie 5

Kuoroharjoitus sunnuntaisin klo 14–16: 22.10., 29.10., 5.11., 26.11., 3.12. Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782

Torstakerho torstaisin klo 18–20: 26.10., 23.11., 14.12. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782

Karkkila, ev. lut. seurakuntatalo,

Huhdintie 9–11

Seurakuntailta perjantaisin klo 18–20: 27.10., 10.11., 24.11., 8.12.

Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782

Ikonipiiri torstaisin klo 12-16: 26.10., 2.11., 9.11., 23.11., 30.11. Lisätietoja Tarja Tarima 040 541 3901, tarja.tarima@tikkurila.com

Kirkkonummi, ev. lut. seurakuntatalo,

Seurakunnantie 1

Seurakuntailta torstaisin klo 18–20: 26.10., 23.11., 14.12. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782,

Tammisaaren kirkkokahvit

Liturgiapalvelukset toimitetaan lauantaitsin 21.10. ja 16.12. klo 10 Tammisaaren ev. lut. kirkossa, Iso Kirkkokatu 1. Liturgian jälkeen

kirkkokahvit Tammisaaren motellilla. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

TAPAHTUMIA

Pokrovan veljestö osallistuu Tuomaan markkinoille 2.12.–22.12.2017

Tapahtumassa saatavilla Pokrovan borssi-keittoa, niin paikalla nautittavaksi kuin mukaan vietäväksi, sekä muita keittiön herkkuja. Saatavana myös puutarhan tuotteita, jotka ovat luontaisesti puhtaita, käsin kerättyjä ja valmistettuja. Lahjakonttiin löytyy valikoimasta erilaisia tuotteita. Lisätietoja osoitteessa www.tuomaanmarkkinat.fi tai www.pokrova.fi

ITÄINEN ALUE

Su 22.10. Vanhusten kirkkopyhä Tikkurilassa

Tikkurilan kirkkokuoro

Harjoitukset torstaisin klo 18–20.
Kanttori: Olga Soldatova, 0401930733, olga.soldatova@ort.fi

Tikkurilan ikonikerho

Tiedustelut: Liisa Holst, 040 566 8481

Tikkurilan kirkon tiistaiseura

Ortodoksiakerho parillisten viikkojen keski-
viikko-iltoina ehtoopalveluksen jälkeen
klo 18.

1.11.2017 Armenialainen kirkko
15.11.2017 Jobin kirja: Jobin ja kolmen ystävän puheet (II)

29.11.2017 Jumala ilmoittaa itsensä (avoin katekumeeniluento)

Toimintaa Järvenpäässä

Syksyn tempelijuhla 22.10. Järvenpäässä

Järvenpään kirkolla on kaksi praasniekkaa – 8. päivänä heinäkuuta ja 22. päivänä loka-kuuta. Syksyn tempelijuhlan palvelukset ovat la 21.10. vigilia ja su 22.10. vedenpyhitys ja liturgia. Tervetuloa juhlaan!

Ortodoksisuus tutuksi

Lauantaisin liturgioiden jälkeen ortodoksisuuden perusteita esittelevä alustus- ja keskustelutuokio. Syyskauden teemat nousevat uskontunnustuksen pohjalta. Liturgia klo 10 ja alustus klo 11.30 la 4.11., 25.11., 9.12. ja 23.12. Lisätietoja Kimmo Kallinen, puh. 040 707 9609.

Kuoro

Kuoroharjoitukset keskiviikkoisin klo 17.30–19.30. Lisätiedot: kanttori Minna Jokinen, puh. 050 358 7339, minna.jokinen@ort.fi

Ikonimaalaus

Ikonimaalauspiiri kokoontuu torstaisin klo 16–19.15. Lisätietoja ohjaaja Jurij Mitroshin, puh. 050 592 2328.

Järvenpään ystäväpiiri

Järvenpään ystäväpiiri kokoontuu joka toinen tiistai 31.10., 14.11. ja 28.11. klo 18–20. Lisätietoja rovasti Viktor Porokara, puh. 0400 744 757.

Nikolaos-juhla 6.12.

Järvenpään kirkolla 6.12. liturgian jälkeen.

Järvenpään perhekerho

La 9.12. liturgian yhteydessä ja sen jälkeen. Voitte siis saapua perheen kanssa jo heti liturgian alkuun klo 10 tai hieman myöhemmin. Jouluskartelut aloitamme kirkkokahvien jälkeen, n. klo 12. Tervetuloa! Lisätiedot kanttori Minna Jokinen, puh. 050-3587339 tai email. minna.jokinen@ort.fi.

Sanoista seuraa

Vuorovaikutuksellinen luovan kirjoittamisen ryhmä kokoontuu maanantaisin 6.11., 20.11. ja 4.12. kello 13–15. Ei edellytä ennakkovalmiuksia. Ohjaajana Lucia (Seija) Viitaniemi, FM, kirjallisuusterapeutti. Ilmoittautumiset: kristiina.aminoff@ort.fi

Toimintaa Klaukkalassa

Klaukkalan kirkon 20-vuotisjuhla

Juhlapraasniekkaa vietetään 10.–11.11. Perjantai-iltana klo 16.30 alkaen toimitetaan pyhittäjä Nektarios Eginalaisen akatistos, vigilia ja litania-muistopalvelus temppelein rakentajien muistolle. Palvelusten jälkeen tarjolla on iltatee. La klo 9.30 alkaen toimitetaan vedenpyhitys ja liturgia, joiden jälkeen praasniekkabrunssi.

Lastenkerho

kokoontuu liturgian aikana klo 10 alkaen.

Kuoro

Kiinnostaaako ortodoksinen kirkkolaulu? Ota yhteyttä kanttori Minna Jokiseen, p. 050 358 7339.

Toimintaa Porvoossa

Kuoro

Kuoroharjoitukset torstaisin klo 17.30–19.30. Oletko kiinnostunut kirkkoveisujen laulamisesta? Ota yhteyttä kanttori Elena Nemlanderiin, puh. 044 043 0249.

Ikonimaalaus

Ikonipiiri lauantaan klo 13.30–16.30. Kysy vapaita paikkoja ohjaaja Ritva Westermarkilta, puh. 040 531 0283, ritva.westermark@pp.inet.fi

Tiistaiseura

Porvoon tiistaiseura kokoontuu kunkin kuukauden toisena tiistaina klo 18.

Piispaalliset palvelukset

KS Joensuun piispa Arseni Porvoossa 11.–12.11.

KS Joensuun piispa Arseni Järvenpäässä 2.–3.12.

Juhliin liittyvät palvelukset on merkitty **tummennettuina**. Suuret juhlat merkitty tähtisymbolilla*.

HAMINAN SRK

ORTODOKSIAKESKUS SYPRESSI, KIRKKOHERRANVIRASTO

Varuskuntakatu 14, 45100 Kouvola,
Avoinna ti–pe klo 9–13
p. 040 7047 171, hamina@ort.fi,
www.orthamina.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Ville Kiiveri
p. 040 962 0063 ville.kiiveri@ort.fi

KANTTORI

Kari Päivinen, p. 040 866 7686

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakunnan vahtimestari, Jaana Juka,
p. 040 486 5550, jaana.juka@ort.fi

Seurakuntasihtööri Liisa Eerola,
p. 040 7047 171

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Martti Honkaselkä, p. 044 306 4900,
marttihonkaselka@gmail.com

Pastori Johannes Wuorlinna, p. 050 589 9011,
jouko.wuorlinna@gmail.com

Pastori Vassi Livio, p. 040 752 7727,
vassi.livio@fimnet.fi

Pastori Jukka Jauhiainen
p. 0400 958 760 jukka.jauhiainen@ort.fi

Diakoni Gennadi Ikävalko, p. 040 742 4615

HAMINAN SEURAKUNNAN LIIKE- JA VUOKRATALO

Isoympyräkatu 20, Hamina

Isännöinnistä vastaa Itä-Suomen Kiinteistöpalvelu, Isoympyräkatu 9 A 10, 49400 Hamina. Isännöitsijä Tero Tuononen puh. 050 546 7120 (klo 15 jälkeen), tero.tuononen@outlook.com

Hamina

Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko, Raatihuoneentori 2

Kirkon ja trapesan vahtimestari
pastori Jukka Jauhiainen p. 0400 958 760
jukka.jauhiainen@ort.fi

JUMALANPALVELUKSET

La 21.10. klo 10 liturgia
La 28.10. klo 17 vigilia
Su 29.10. klo 10 liturgia (radiointi)
Ke 15.11. klo 17 yleinen sairaanhoito, su/sl
La 18.11. klo 17 vigilia
Su 19.11. klo 10 liturgia
La 2.12. klo 17 vigilia su/sl
Su 3.12. klo 10 liturgia su/sl
La 9.12. klo 17 vigilia
Su 10.12. klo 10 liturgia

Haminan

hautausmaakirkko

Hirveläntie 22

JUMALANPALVELUKSET

Haminan hautausmaakirkon praasniekka
Ma 23.10. klo 17 vigilia
Ti 24.10. klo 9.30 pieni vedenpyhitys ja liturgia

Kouvola

Pyhän ristin kirkko, Sakaristonmäki,
Kirkonmäenkatu 2

JUMALANPALVELUKSET

La 21.10. klo 17 vigilia
Su 22.10. klo 10 liturgia
Ke 1.11. klo 17 ehtoopalvelus
La 4.11. klo 17 vigilia su/sl
Su 5.11. klo 10 liturgia su/sl
Ke 8.11. klo 17 ehtoopalvelus
La 11.11. klo 17 vigilia
Su 12.11. klo 10 liturgia
Ke 15.11. klo 17 yleinen sairaanvoitelu
Ma 20.11. klo 17 vigilia
***Ti 21.11. klo 9 koululaisliturgia**
Ke 29.11. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 5.12. klo 17 vigilia
Ke 6.12. klo 10 liturgia

Myllykosken tsasouna

Koulutie 4, Myllykoski

JUMALANPALVELUKSET

La 4.11. klo 10 liturgia
La 25.11. klo 17 vigilia
Su 26.11. klo 10 liturgia

ХАМИНА

Cр 15.11, в 17 Соборование
Сб 2.12, в 17 Всенощное бдение
(на финском и ц.-славянском языках)
Вс 3.12 в 10 Литургия (на финском и ц.-славянском языках)

ПРАВОСЛАВНАЯ

КРЕСТОВОЗДВИЖЕНСКАЯ ЦЕРКОВЬ Г.
КОВУЛА

Сб. 4.11 в 17 Всенощное бдение (на финском и у.-славянском языках)
Вс 5.11 в 10 Литургия (на финском и ц.-славянском языках)

TOIMINTAA HAMINAN SEURAKUNNASSA

Kirkkokuorojen harjoitukset

Haminan kuoron harjoitukset torstaisin klo 17.30 Pietarin ja Paavalin trapesassa, Kouvolan kuoron harjoitukset keskiviikkoisin klo 18, Ortodoksiakeskus Sypressissä. Lisätietoja kanttori Kari Päivinen, p. 040 866 7686

Venäjänkielinen kerho

Ortodoksiakeskus Sypressissä klo 10–13, tiistaisin 31.10., 14.11. ja 28.11.
Pietarin ja Paavalin trapesassa, klo 15–19, tiistaisin 7.11., 21.11. ja 5.12.
5.11. liturgian jälkeen Kouvola klo 12–13
3.12. liturgian jälkeen Haminassa klo 12–13
lisätietoja pastori Pavel Pugovkin p. 040 824 2403

Ortodoksiapiiri

kokoontuu keskiviikkoisin ehtoopalveluksen jälkeen Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa noin klo 17.30. Kokoon-tumispäivät 8.11. aiheena Kristus Tienä ja 13.12. aiheena Kristus Tuomarina, lisätietoja isä Ville p. 040 962 0063

Uusi tiistaiseura

Uusi tiistaiseura kokoontuu kuukauden 1. ja 3.s keskiviikko klo 17 alkavan ehtoopalveluksen jälkeen Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa. Lisätietoja Tiina Toikka puh. 040 5800 907

Kirkkokestiiikerho

Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa keskiviikkoisin alkaen klo 10–13
lisätietoja Irma Leimulahti p. 040 587 8798

Ikonipiiri Haminassa

Pietarin ja Paavalin trapesassa keskiviikkoisin klo 17 ja lauantaisin klo 10–15. Lisätietoja Ritva Koverola p. 040 837 5909

Ikonipiiri Kouvola

Kokoontuu Ortodoksiakeskus Sypressissä lauantaisin ja sunnuntaisin klo 10–15, Lisätietoja Ritva Koverola p. 040 837 5909

TAPAHTUMIA

Nikolaos-juhla Kouvola ke 6.12.

Liturgian jälkeen Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa. Nikolaos vieraillee juhlassa. Puuro- ja kahvitarjoilu.

Ortodoksisuus tutuksi

Katekumeenikurssin loppusyksyn 2017 kokoukset Haminassa. Kurssille ovat kaikki tervetulleita! La 28.10. klo 15.30 Ortodoksinen kirkko Suomessa ja maailmalla, la 18.11. klo 15.30 Ikonit ortodoksisessa kirkossa ja la 9.12. klo 15.30 Raamattu ja traditio.

HÄMEENLINNAN SRK

SEURAKUNTAKOTI

Matti Alangon katu 11 A,
13130 Hämeenlinna

SEURAKUNNANVIRASTO

Matti Alangon katu 11, 13130 Hämeenlinna
p. 03 616 5229, 050 321 0035

Viraston aukioloajat:

ke klo 14–16.30 ja pe klo 9.30–12

hameenlinna@ort.fi

www.hmlortodoksinen.fi

www.facebook.com/
HameenlinnanOrtodoksinenSeurakunta/

PAPISTO

Kirkkoherra Andreas Larikka,
p. 040 548 7666
andreas.larikka@ort.fi

KANTTORI

Leena Lomu
p. 040 707 6715, leena.lomu@ort.fi

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Markku Aroma, p. 044 244 9298
Pastori Kari M. Ranttilä, p. 040 550 6272
Diakoni Erkki Lumisalmi, p. 0400 396 326
Diakoni Janne Piironen, p. 040 961 6381

MUU HENKILÖKUNTA

Kiinteistöhoitaja Markku Seljänne
p. 0400 716 810

Forssan toimintakeskuksen isännöitsijä
Heikki Halme, p. 040 558 0465

Hämeenlinna

Pyhien Aleksanteri Nevskin ja
Johannes Krystostomoksen kirkko
Erottajakatu 2, Hämeenlinna

JUMALANPALVELUKSET

La 21.10. klo 17 vigilia
Su 22.10. klo 10 Jaakobin liturgia, vanhusten kirkkopyhä, ateria
La 4.11. klo 10 liturgia, kirkkokahvit, Karjalan valistajien juhla
La 4.11. klo 16 ekumeeninen rukoushetki vanhalla hautausmaalla
La 4.11. klo 16.30 muistolistania kirkossa
La 4.11. klo 17 vigilia
Su 5.11. klo 10 liturgia, sinapinsiemenkerho
La 11.11. klo 17 vigilia
Su 12.11. klo 10 liturgia
La 18.11. klo 17 ehtoopalvelus
Su 19.11. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
***Ti 21.11. klo 9 koululaisliturgia**
To 23.11. klo 10 liturgia, P. ruhtinas Aleksanteri Nevski
La 2.12. klo 17 ehtoopalvelus
Su 3.12. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
Ke 6.12. klo 10 liturgia, kirkkokahvit,
La 9.12. klo 17 vigilia
Su 10.12. klo 10 liturgia, sinapinsiemenkerho

Forssa

Forssan toimintakeskus
Keskuskatu 10, Forssa

JUMALANPALVELUKSET

Su 29.10. klo 10 Jaakobin liturgia
To 16.11. klo 9 koululaisliturgia
Su 26.11. klo 10 liturgia

Lammi

Athos-säätiön toimintakeskus,
Panagian puistotie 39 A, Lammi

JUMALANPALVELUKSET

La 28.10. klo 8 liturgia
La 25.11. klo 8 liturgia

TOIMINTAA HÄMEENLINNAN SEURAKUNNASSA

Diakoniaseura

Pj. Vuokko Könönen, yhteyshenkilö
Silja Shepherd, 050 560 4318,
silja.shepherd@gmail.com.

Kyyrölä-kerho

Pj. Antonina Sosunov-Perälä, (03) 612 5850 / 040 721 8436, antonina(at)pp.inet.fi. Varapj. ja sihteeri Lidia Jaskari, 040 588 5185, lidia.jaskari(at)gmail.com. Kerholla myynnissä "Muolaan-Kyyrölän miehet talvisodassa 1939-40 ErP 4:n riveissä" -kirjaa. Kirjaa voi tilata Antoninalta hintaan 15 €/kpl.

Kyyrölä-kerhon syyskokous 22.10 klo 14 Hämeenlinnassa. Os. seurakuntakoti, Matti Alangon katu 11 A Tervetuloa runsain joukoin kokoukseen! Liturgian jälkeen klo 11.30 ruokailu ja kahvit samassa osoitteessa!

Ikonipiiri Hämeenlinnassa

Seurakuntakoti, Matti Alangon katu 11 A
Opettaja Pasi-Mikael Huovinen, 041 576 6143
Maanantaisin 30.10., 13.11. ja 20.11., päiväpiiri klo 12.30–15.30 ja iltapiiri klo 16.30–19.30.

Ikonimaalausta Lopella

Opettaja Tarja Tarima, 040 541 3901 Lopen

Opisto, Läyliäisten koulu, syyskurssin viimeiset päivät la-su 18.–19.11. klo 9–17.30.

Pyhä Syke ry Pj. Marianne Kantonen, 050 331 8905

· Kirkkokahvit 6.12. (Suomi 100 v.)
· Joulumarkkinat Elenia Areenalla 9.–10.12.
· Tuomaan markkinat linnan leivintuvassa 16.12.
Voit lukea Pyhän Sykkeen toiminnasta yhdistyksen nettisivuilta osoitteesta pyhasyke.fi

Tiistaiseura

Pj. Sven Wessman, puh. 040 7575 228, –s-posti: sven.wessman@pp1.inet.fi
Tiistaiseura kokoontuu seurakuntakodilla, Matti Alangon katu 11 A, ellei toisin mainita. Tiistaiseurailat alkavat kello 17 alkuhartaudella ja kahvituksella. Kirkkoillat, vigiliat ja liturgiat pääkirkossa, Erottajakatu 2, Hämeenlinna.
Ti 24.10. Serbian luostarit, nuorisotoimenohjaaja Nemanja Balcin
Ti 7.11. Hiljaisuus uudistaa, isä Markus Aroma
Ti 21.11. Virsilaulu luterilaisessa jumalanpalvelusperinteessä, rovasti Timo Komulainen

Seurakunnantarkastus

Metropoliitta Ambrosius suorittaa seurakunnantarkastuksen Hämeenlinnan seurakunnassa 17.–19.11.2017.

KOTKAN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka

Avoinna 4.9.2017 alkaen

Maanantaina klo 14.30–16.30

Tiistaina ja keskiviikkona 10–13, p. (05) 212 490, kotka@ort.fi, www.ort.fi/kotka

NIKOLAOS-SALI

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka, p. (05) 212 482. Nikolaos-salia vuokrataan erilaisiin tilaisuuksiin, p. (05) 212 490

PAPISTO

Kirkkoherran sairausloman sij. Ville Kiiveri (1.9.–31.10.), p. 040 962 0063

KANTTORI

Kanttori Katarine Lehtomäki, p. 050 359 4823

MUU HENKILÖKUNTA

Vahtimestari Vesa Lehtomäki, p. (05) 212 490

Seurakuntaemäntä Anna-Maria Osola-Tähtinen, p. (05) 212 482

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Veikko Lisitsin, p. 050 597 7349, veikko.lisitsin@gmail.com (eläkkeellä)

Pastori Pavel Pugovkin, p. 040 824 2403, pavel.pugovkin@ort.fi

Kotka

Pyhän Nikolaoksen kirkko

Isopuisto, p. (05) 212 767

Isännöitsijä Esa Terviö, p. 0440 837846

Pappi Alexander Hautamäki,

Kanttori Katarine Lehtomäki

JUMALANPALVELUKSET

La 21.10. klo 18 vigilia
La 28.10. klo 17 vigilia
Su 29.10. klo 10 liturgia
Ke 1.11. klo 13 rukouspalvelus
La 4.11. klo 17 vigilia

Ke 8.11. klo 13 rukouspalvelus
Su 12.11. klo 10 liturgia, su, sl
La 18.11. klo 17 vigilia
Su 19.11. klo 10 liturgia
Ke 22.11. klo 13 rukouspalvelus

Ma 20.11. klo 17 vigilia

Ti 21.11. klo 10 liturgia, koululaisten kirkkopöytä

La 25.11. klo 17 vigilia
Su 26.11. klo 10 liturgia
Ke 29.11. klo 13 rukouspalvelus
La 2.12. klo 17 vigilia

Ti 5.12. klo 17 vigilia

Ke 6.12. klo 10 liturgia ja vedenpyhitys, Nikolaos-juhla

Su 10.12. klo 10 liturgia, su, sl

Loviisa

Loviisan kirkko Jumalansynnyttäjän Kasanilaisen ikonin muistolle, Itäinen Tullikatu 17

Isännöitsijä Margarita Yukhevich, p. 040 561 9915

JUMALANPALVELUKSET

Su 22.10. klo 10 liturgia
Su 5.11. klo 10 liturgia
La 11.11. klo 10 liturgia, sl
Su 3.12. klo 10 liturgia
La 9.12. klo 10 liturgia, sl

TOIMINTAA KOTKAN SEURAKUNNASSA

Äitilapsikerho

Kerho kokoontuu Nikolaos-salissa maanantaina klo 14.30–16.30. Ohjaajana Kati-kanttori, p. 050 359 4823.

Karhulan ortodoksit

Kokoontuminen joka kuukauden ensimmäinen keskiviikko klo 15–16:30 Leena Kohvan kotona. Yhteysenkilö Ritva Lindberg p. 050 463 9777.

Kotkan tiistaiseura

Kokoontumiset tiistaisin Nikolaos-salilla: su 29.10. klo 14 Lauluja Suomelle -tapahtuma, ti 14.11. klo 17 Kati-kanttori puhuu käyttäytymisestä kirkossa, ti 28.11. klo 17 Joululauluilta. Yhteysenkilö Leena Karjalainen p. 050 343 2966

Kotkan kirkon kuoron harjoitukset

Keskiviikkoisin p. Nikolaos-salissa klo 17–18.30. Lisätietoja Kati-kanttori 050 359 4823.

Diakoniatyökerho

Alkaa lokakuussa ja kokoontuu to Nikolaos-salissa klo 11–13. Kerho on suomen- ja venäjänkielisille ikäihmisille. Kerhossa opiskellaan kirkon perinteitä ja tapoja, valmistaudutaan juhlien järjestelyyn ja myyjäisiin kirkon hyväksi. Lisätietoja: Vera p. 040 722 7279

В октябре начинается кружок для финско-и русскоговорящих пожилых активных

людей. По четвергам с 11.00 до 13.00. Будем вместе изучать церковные традиции и обычаи, подготавливаться к организации праздников и ярмарок с-продажей для нужд церкви. Ведущая Вера (тел. p. 040 722 7279)

Kultaiset kädet -käsityökerho

Käsityöihmiset, tervetuloa pe klo 17–19 Kultaiset kädet -kerhoon Nikolaos-salissa. Järjestäjinä toimivat Vera ja Elena. Lisätietoja Vera p. 040 722 7279 ja Elena p. 044 546 0251

Приглашаем любителей рукоделия по пятницам с 17.00 до 19.00 в кружок "Золотые ручки". Будем вместе мастерить! Ведущая Вера и Елена. (тел. Вера 040 722 7279, Елена тел. 044 546 0251)

TAPAHTUMIA

Lauluja Suomelle -tapahtuma Nikolaos-salilla 29.10. klo 14

Tiistaiseura järjestää yhteislautilaisuuden ja kahvikonsertin. Pääsymaksu 8 euroa joka sisältää ohjelman, kahvin ja pientä suolaista. Lisätietoja Leena Karjalainen 050 343 2966.

Isä Pavelin läksiäiset

Isä Pavelin läksiäisiä vietetään liturgian jälkeen Nikolaos-salissa 12.11. n. klo 12.

LAHDEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

JA SEURAKUNTASALI

Harjukatu 5, 15110 Lahti, p. 040 359 4846

Avoinna ma–to klo 10–13, lahti@ort.fi, www.lahdenort.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Jonas Bergenstad, p. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi

Pastori Pavel Pugovkin, p. 040 824 2403 (maahanmuuttajatyö)
pavel.pugovkin@ort.fi

KANTTORI

Petri Huttu, p. 0440 251 062

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakuntakeskuksen vahtimestari Kimmo Mäenrinne, p. 040 5041176

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Olavi Merras, p. 040 510 4664

Pastori Taisto Rikkinen, p. 050 371 6475

Pastori Matti Lipitsäinen, p. 0400 625 446

Diakoni Aki Korpela, p. (019) 422 101

Lahti

Pyhän kolminaisuuden kirkko, Harjukatu 5

Isännöitsijä Juha Romanov, p. 050 3289 000

JUMALANPALVELUKSET

Pe 20.10. klo 17 yleinen panihida
La 21.10. klo 17 vigilia, sl, su
Su 22.10. klo 10 liturgia, sl, su
To 26.10. klo 17 Jeesuksen rukous
La 28.10. klo 17 vigilia
Su 29.10. klo 10 liturgia

Ma 30.10. klo 12 rukouspalvelus
Ke 1.11. klo 17 ehtoopalvelus
Su 5.11. klo 10 liturgia
Ma 6.11. klo 12 rukouspalvelus
La 11.11. klo 17 vigilia
Su 12.11. klo 10 liturgia
Ma 13.11. klo 12 rukouspalvelus
Ke 15.11. klo 17 ehtoopalvelus
La 18.11. klo 17 vigilia, sl, su
Su 19.11. klo 10 liturgia, sl, su
Ma 20.11. klo 12 rukouspalvelus
To 23.11. klo 17 Jeesuksen rukous
La 25.11. klo 17 vigilia
Su 26.11. klo 10 liturgia
Ma 27.11. klo 12 rukouspalvelus
Pe 1.12. klo 17 ehtoopalvelus
La 2.12. klo 9.30 aamupalvelus ja liturgia
Ma 4.12. klo 12 rukouspalvelus
Ti 5.12. klo 17 vigilia
Ke 6.12. klo 10 liturgia
La 9.12. klo 17 vigilia
Su 10.12. klo 10 liturgia

Hyvinkää

Karjalan valistajien kirkko, Tsasounakuja 1
Puh. 040 359 4846 (ma-to klo 10–13).

JUMALANPALVELUKSET

La 21.10. klo 17 vigilia
Su 22.10. klo 10 liturgia
Ke 25.10. klo 17 ehtoopalvelus
La 28.10. klo 17 vigilia, suomi/slaavi
Su 29.10. klo 10 liturgia, suomi/slaavi
Pe 3.11. klo 17 vigilia
La 4.11. klo 9.30 pieni vedenpyhitys ja liturgia
Ke 8.11. klo 17 ehtoopalvelus
La 18.11. klo 17 vigilia
Su 19.11. klo 10 liturgia
Ke 22.11. klo 17 ehtoopalvelus
La 2.12. klo 17 vigilia
Su 3.12. klo 10 liturgia

Heinola

Kristuksen taivaaseen astumisen kirkko
Isännöitsijä Mikko Äikäs, p. 040 520 1696

JUMALANPALVELUKSET

La 21.10. klo 17 vigilia
Su 22.10. klo 10 liturgia
Su 5.11. klo 10 liturgia
Ma 6.11. klo 20 Jeesuksen rukous
La 18.11. klo 17 vigilia
Su 19.11. klo 10 liturgia
Su 3.12. klo 10 liturgia

Ma, ti ja to iltaisin toimitetaan lisäksi maallikkorukouspalvelus klo 20.

Riihimäki

Seurakunnan toimitila Minea, Valtakatu 3

JUMALANPALVELUKSET

To 26.10. klo 17 ehtoopalvelus
La 28.10. klo 10 liturgia
To 2.11. klo 17 Jeesuksen rukous
To 23.11. klo 17 ehtoopalvelus
La 25.11. klo 10 liturgia
To 7.12. klo 17 Jeesuksen rukous

Kausala

Neitsyt Marian syntymän tsasouna
Keskikatu 4

JUMALANPALVELUKSET

La 21.10. klo 10 liturgia
To 9.11. klo 17 ehtoopalvelus
La 18.11. klo 10 liturgia

TOIMINTAA LAHDEN SEURAKUNNASSA

Ortodoksiakerho Lahdessa

Kerho on avoin kaikille ortodoksisuudesta kiinnostuneille ja toimii seurakunnan katekumeenikerhona. Marraskuun kokouksien kerrat ovat ke 1.11. ja 15.11. klo 18 srk-salilla. Ennen kerhoa kirkossa ehtoopalvelus klo 17, johon kaikki ovat tervetulleita. Lisätietoja: kirkkoherra Jonas Bergenstad, p. 0400330484, jonas.bergenstad@ort.fi.

Kirjallisuuspiiri Lahdessa

Tutustutaan ortodoksisen ja muuhunkin kirjallisuuteen. Kokoonnumme jokaisen kuukauden kolmantena tiistaina klo 17. Kokoukset syysyllä 2017 seurakunnan kerhohuoneella osoitteessa Harjukatu 5. Seuraavat kokoukset 14.11 ja 12.12. Lisätietoja: Maria Lehtinen, marialehti@gmail.com.

Venäjänkielinen kerho Lahdessa

Venäjänkielinen kerho kokoontuu noin kaksi kertaa kuussa tiistaisin klo 17 kerhohuoneella osoitteessa Harjukatu 5. Lisätietoja isä Pavel Pugovkinilta, puh. 040 824 2403 tai sähköpostilla pavel.pugovkin@ort.fi. Русскоязычный кружок ВСТРЕЧА при Троицком храме города Лахти собирается каждый второй вторник в помещении Приходского дома "Kerhohuone" по адресу Harjukatu,5. Начало в 18.00.

Ortodoksiakerho Hyvinkäällä

Kerho on avoin kaikille ortodoksisuudesta kiinnostuneille ja toimii seurakunnan katekumeenikerhona. Syksyn kokouksien kerrat ovat ke 25.10, 8.11 ja 22.11. klo 18 srk-salilla. Ennen kerhoa toimitetaan Hyvinkään kirkossa ehtoopalvelus alkaen 17, johon kaikki ovat tervetulleita. Lisätietoja: pastori Taisto Rikkinen, puh. 050 371 6475, taisto.rikkinen@saunalahti.fi.

Hyvinkään ikonimaalauskerho

Hyvinkään ikonimaalauskerho kokoontuu Hyvinkään ortodoksisella kirkolla lauantaisin klo 10–14. Syyskauden aikataulu on: 21.10, 28.10., 11.11. ja 18.11. Opettajana toimii ikonimaalari Liisa Holst, puh. 040 566 8481, liisa.holst@kolumbus.fi, www.liisaholst.fi.

Käspaikkakerho Hyvinkäällä

Kerho kokoontuu kirkolla kuukauden ensimmäisenä perjantaina klo 13–17. Kerhon vetäjältä Lahja Martikaiselta saa ostaa tarvittavat materiaalit ja hänellä on käspaikkojen, pöytäliinujen ja kirjanmerkkien malleja. Tule mukaan, jos haluat oppia tekemään käspaikkoja tai jos jo osaat kirjoa. Lisätiedot: Raila Hokkanen puh. 050 5435957.

Hyvinkään tiistaiseura

Tiistaiseura kokoontuu aina kuukauden toisena keskiviikkona klo 16. Lisätietoja toiminnasta Raila Hokkaselta, p. 050 5435957.

LAPPEENRANNAN SRK

LAPPEENRANNAN KIRKKOHERRAN- VIRASTO JA SEURAKUNTATALO

Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta,
p. 040 0414792

Virasto auki ma klo 10–14. Kirkkoherra Timo Tynkkynen on tavattavissa kirkkoherranvirastossa Lappeenrannassa maanantaisin klo 10–14 ja tiistaisin klo 10–12 Imatran seurakuntatalolla. Lomat ja kirkolliset juhlat voivat aiheuttaa poikkeuksia. Virastoajan ulkopuolellakin voi ottaa yhteyttä suoraan työntekijöihin. lappeenranta@ort.fi, www.ort.fi/lappeenranta

IMATRAN SEURAKUNTATALO

Vuoksenniskantie 3, 55510 Imatra

PAPISTO

Kirkkoherra Timo Tynkkynen,
p. 040 0654883

Pappi Aarne Ylä-Jussila,
p. 040 4804868

KANTTORIT

Kanttori Jarmo Huttu, p. 040 7521 793

Kanttori Tatiana Mäkelä, p. 040 685 8592

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakuntamestari Kauko Pussinen,
p. 040 0933287

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Markus Petsalo, p. 0400 253 370

Rovasti Mauri Patronen, p. 040 595 1688

Diakoni Jorma Liesma, puh. 040 7176491

Lappeenranta

Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko, Kristiinankatu 3

Seurakuntamestari Kauko Pussinen,
p. 040 0933287

JUMALANPALVELUKSET

La 21.10. klo 17 vigilia
Su 22.10. klo 10 liturgia
La 28.10. klo 17 vigilia, su, sl
Su 29.10. klo 10 liturgia, sl
La 4.11. klo 17 vigilia
Su 5.11. klo 10 liturgia
La 11.11. klo 17 vigilia
Su 12.11. klo 10 liturgia
La 18.11. klo 17 vigilia
Su 19.11. klo 10 liturgia
Ma 20.11. klo 17 juhlavigilia
***Ti 21.11. klo 10 liturgia**
La 25.11. klo 17 vigilia slaaviksi ja suomeksi
Su 26.11. klo 10 slaavinkielinen liturgia
La 2.12. klo 10 liturgia, perhepäivä
La 2.12. klo 17 vigilia
Su 3.12. klo 10 liturgia
Ke 6.12. klo 15 itsenäisyyspäivän kiitosrukoushetki
La 9.12. klo 17 ehtoopalvelus ja akatistos pyhälle Nikolaokselle
Su 10.12. klo 10 liturgia

Imatra

Pyhän Nikolaoksen kirkko, Vuoksenniskantie 3

Vahtimestari Nadezda Ryyppö, p. 040 169 8676

JUMALANPALVELUKSET

Pe 20.10. klo 17 parastasis
La 21.10. klo 10 liturgia ja panihida
La 28.10. klo 17 vigilia
Su 29.10. klo 10 liturgia
La 4.11. klo 17 vigilia
Su 5.11. klo 10 liturgia
La 11.11. klo 17 vigilia suomeksi ja slaaviksi
Su 12.11. klo 10 slaavinkielinen liturgia
Ma 20.11. klo 17 juhlagigilia
***Ti 21.11. klo 10 liturgia**
La 25.11. klo 17 vigilia
Su 26.11. klo 10 liturgia
La 2.12. klo 17 vigilia suomeksi ja slaaviksi
Su 3.12. klo 10 slaavinkielinen liturgia
Ti 5.12. klo 17 juhlagigilia
Ke 6.12. klo 10 liturgia, ristisaatto ja vedenpyhitys Vuoksen rannalla
La 9.12. klo 17 ehtoopalvelus ja akatistos pyhälle Nikolaokselle
Su 10.12. klo 10 liturgia

Parikkala

Johannes Kastajan tsasouna,
Uimalantie 1, Parikkala

JUMALANPALVELUKSET

La 4.11. klo 10 liturgia, jonka jälkeen litania Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä

Simpele

Ev. lut. seurakuntatalo, Pankkikatu 3, Simpele

JUMALANPALVELUKSET

La 25.11. klo 10 liturgia.

БОГОСЛУЖЕНИЯ НА ЦЕРКОВНО-СЛАВЯНСКОМ ЯЗЫКЕ

Покровская церковь в Лаппеенранта
Сб 28.10. в 17 всенощная на финском и церковно-славянском языках
Вск 29.10. в 10 литurgia на церковно-славянском языке
Сб 25.11. в 17 всенощная на финском и церковно-славянском языках
Вск 26.11. в 10 литurgia на церковно-славянском языке

Никольская церковь в Иматра
Сб 11.11. в 17 всенощная на финском и церковно-славянском языках
Вск 12.11. в 10 литurgia на церковно-славянском языке
Сб 2.12. в 17 всенощная на финском и церковно-славянском языках
Вск 3.12. в 10 литurgia на церковно-славянском языке

LAPPEENRANNAN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

Katso myös seurakunnan internet-sivuilta www.ort.fi/lappeenranta. Muutokset mahdollisia! Viikko-ohjelma myös Facebookissa: Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta

LAPPEENRANTA

Miesten talkoopäivät

Lappeenrannan linnoituksen kirkolla keski-
viikkoisin (!) 22.11. ja 13.12. kello 12.

Tiistaiseura

Lappeenrannan tiistaiseura kokoontuu Linnoituksen seurakuntasalilla klo 14.
Ti 31.10. Varhaiset naimsmarttyyrit. Maria Ylä-Jussilan luento.
La 14.11. PSHV:n toiminnanjohtaja isä Sergius Colliander saapuu vierailulle. Tiistaiseurojen yhteinen kokoontuminen, jossa keskustelua tiistaiseurojen haasteista ja mahdollisuuksista.
Ti 28.11. Aihe avoin

Valamon ystävät

Valamon ystävät ry tukee ja tekee tunnetuksi Valamon luostaria.
La 28.10. klo 14. Valamolainen teepöytä. Vieraana ikonimaalari FL Seija Lappalainen, joka kertoo joulunajan ikoneista. Tarjoilun hinta 10 €.
La 11.11. klo 14. Esitelmätilaisuus. TM Ne-manja Balcin kertoo Serbian luostareista.

Ortodoksinen kirjallisuuspiiri

Syyskauden aiheena Serafim Seppälän "Taivaalliset voimat".
Ke 25.10. klo 18. Taivaalliset voimat (ss. 143–192)
Ke 29.11. klo 18. Taivaalliset voimat (ss. 195–256)

Kirkkokuorot Lappeenrannassa

Kirkkokuoron harjoitukset Lappeenrannassa ma kello 18.

ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ в Лаппеенранта по понедельникам после репетиции финского хора. Приглашаем новых певцов!!!

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ЛАППЕЕНРАНТА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы

Раз в месяц в 10 часов в Покровском храме совершается божественная литurgia на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы в 17 (!) часов всенощная совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии духовная беседа в приходском зале. См. расписание служб!

IMATRA

Tiistaiseura

Imatran Tiistaiseura kokoontuu tiistaisin kello 14 seurakuntatalolla.
24.10. Matkakertomus Divejevon luostariin Venäjälle / Tiina ja Tuomo Pussi
14.11. Yhteistilaisuus Lpr:n tiistaiseuralaisten kanssa Lappeenrannassa / Isä Sergius Colliander / PSHV
21.11. Uskontunnustus – ortodoksisuuden perusta

Ortodoksinen kirjallisuuspiiri

Syyskauden aiheena on Serafim Seppälän "Kultainen Jerusalem".
Ke 1.11. klo 18. Kultainen Jerusalem (luvut V–VI)
Ke 22.11. klo 18. Kultainen Jerusalem (luvut VII–IX)

Kirkkokuorot Imatralla

Kirkkokuoron kuoroharjoitukset viikoittain ma kello 18.

ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ в Иматра по вторникам в 18 часов. Приглашаем новых певцов! Регент Татьяна Мякеля, тел. 040 6858 592 или 040 846 2899

Imatran Nikolaoksen miehet

Talkoopäivät miehille. Kokoontumiset ovat ke kerran kuukaudessa klo 12. Seuraavat kokoontumiset: 25.10. ja 22.11.

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ИМАТРА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы
Раз в месяц в 10 часов в Свято-Никольском храме совершается божественная литurgia на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы в 17 (!) часов всенощная совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии чаепитие и беседа в приходском зале. См. расписание служб!

Simpeleen-Parikkalan tiistaiseura

Ke 8.11. klo 18. Erkki Lemetyisellä (Suntionkatu 6 as 2 Parikkala). Aiheena: Taivaalliset voimat.
Ke 13.12. klo 18. Aiheena: Jeesus Nasaretiläinen – Messias.

ТАРАНТУМИА

Kirkkokahviluennot:

Sunnuntaisin liturgian jälkeen kirkkokahveilla sekä slaavinkielisten että suomenkielisten palvelusten yhteydessä sopivina ajankohtina. Lyhyitä alustuksia ajankohtaisista teemoista.

Lappeenrannassa:

29.10. Волнующий вопрос: как готовиться к причастию?
5.11. Vähemmän tunnettuja Karjalan valistajia
26.11. Календарь – вопрос порядка

Imatralla:

12.11. Календарь – вопрос порядка
3.12. Финляндская православная церковь – прошлое и современность

Evakkotarinoita-valokuvanäyttely Imatran seurakuntasalissa

Laura Karlinin Evakkotarinoita-valokuvanäyttely kertoo menetetyistä Karjalasta toisen maailmansodan aikana muualle Suomeen paenneista karjalaisista, heidän evakkomat-kastaan ja uusille paikkakunnille sopeutumisestaan. Näyttely avoinna seurakunnan tilaisuuksissa ja erikseen sovittaessa joulukuun 10. päivään asti.

Liturgia Simpeleellä

Simpeleen seudun ortodoksit! Pitkästä aikaa toimitamme liturgian Simpeleellä lauantaina 25.11. alkaen kello 10. Paikkana on Simpeleen evl. seurakuntatalo. Tervetuloa pyhään liturgiaan!

Imatran Pyhän Nikolaoksen kirkon praasniekka ja koko seurakunnan yhteinen juhla 6.12.

Aattoillan juhlagigilia toimitetaan ti 5.12. klo 17 alkaen. Nikoloksen päivän ja itsenäisyyspäivän juhllaisuudet Imatran kirkossa

ke 6.12. alkaen klo 10 juhla-liturgialla, jonka jälkeen ristisaatto Vuoksen rantaan ja vedenpyhitys. Seurakuntasalilla ateria ja praasniek-kajuhla.

Yhteiskuljetus Lappeenrannasta Nikolaoksen praasniekkaan

Seurakunta järjestää Lappeenrannasta yhteiskuljetuksen Imatralle. Bussi lähtee ke 6.12. klo 9 Lappeenrannan linnoituksesta ja ajaa Joutsenon kautta klo 9.20. Ilm. ma 27.11. mennessä klo 10-14 p. 0400 414 792 tai s-postilla: lappeenranta@ort.fi. Matka on seurakuntalaisille ilmainen.

Diakoniatoimikunnan hyväntekeväisyyskirpputori 9.–10.12. Lappeenrannassa
Diakoniatoimikunta järjestää Linnoituksen joulumarkkinoiden yhteydessä kirpputorin, jonka tuotto käytetään lähimmäisten hyväksi sekä kotimaassa että Filantropian kautta maailmalla. Otamme vastaan lahjoituksina puhtaita ja ehjiä kodin tavaroita, astioita, kodin tekstiilejä. Ei vaatteita! Lahjoitukset voi toimittaa sekä Lappeenrannan että Imatran seurakuntasaleille marraskuun loppuun mennessä.

Joulumyyjäiset Lappeenrannassa Linnoituksen joulumarkkinoiden yhteydessä
Seurakunnan toimintapiirien yhteinen myyjäistapahtuma la 9.12. kello 10–16 ja su 10.12. klo 11.30–16. Leivonnaisia, kahvio yms.

Innostava Itä-Afrikka -kokemuksia ortodoksisen kirkon lähetys- ja diakoniatyöstä
Imatralle su 10.12. klo 12 liturgian jälkeen. Tervetuloa tutustumaan ortodoksisen kirkon kansainvälisen diakonian ja lähetystyön järjestön Filantropian toimintaan Itä-Afrikassa. Ohjelmassa mm. esittelyvideo ja tietois-ku. Ideoita ja tavoitteita paikallistason vapaaehtoistoimintaan ja eri kulttuuritaustois- ta tulevien ihmisten kohtaamiseen.

Elävä seurakunta satavuotiaassa Suomessa -tapahtumasarja

Sekä Lappeenrannassa että Imatralle järjestämämme tapahtumakokonaisuudet, joiden kautta koemme seurakunnan yhteyttä, jaamme kokemuksiamme ja elämme universaalin ortodoksisuuden hengessä. Tule kuuntelemaan ja katselemaan seurakuntasi elämää! Tilaisuudet järjestetään seurakuntasaleissamme. Tuo myös ystäväsi mukaan.

Lappeenranta

Kirkon kulttuuriaarteet

Su 19.11. klo 12 konservaattori Riikka Köngäs kertoo kotien ikoneista konservoinnin näkökulmasta. Voit tuoda mukana myös omia ikoneja nähtäväksi. Tule kuuntelemaan, kuinka harvinaisen ammatin taitaja huolehtii kirkkomme kulttuuriaarteiden säilymisestä.

Ortodoksisen laulun ilta

Ti 21.11. klo 18 ortodoksisia veisuja, vaeltajan lauluja ja pyhiinvaelluslauluja yhdessä laulaen ja esittäen seurakunnan kanttorien vetämänä. Kirkkomusiikkia tutuksi kaikille.

Mitä oli yli sata vuotta sitten?

Mitä on nyt?

Ke 22.11. klo 18. Uusinta dokumenttitietoa seurakuntamme synnystä. Miksi seurakunta perustettiin? Isä Timon johdolla pohdintaa menneisyyden ja nykypäivän kohtaamisesta.

Imatra

Kirkkomusiikin ilta ma 6.11. kello 18
Kirkkokuoro laulaa ortodoksisia kirkk-lauluja ja kanttori Jarmo Huttu kertoo kanttori Viktor Hentusen pitkästä urasta kirkkomusiikin kehittäjänä.

Käden taitojen päivä torstaina 9.11. kello 18

Tule tutustumaan ikonimaalauksen saloihin, perinnepiirakoihin, helmi-ikonien kirjomiseen, kirkon suuren juhla-maton ompelemiseen ja muihin taitajien töihin. Tilaisuuden avaa nuori seurakuntalaisemme, vuoden käsityöläinen ja Imatran Inkeri Soja Murto.

Rukous elämän keskuksena -esitelmä
TT ja Athos-vuoren munkki, kirkkomuusikko munkki Damaskinos puhuu su 12.11. kello 14 aiheesta ”Rukous elämän keskuksena”. Rukous on kristityn hengellisen elämän kulmakivi, jossa kaikki voivat kasvaa ja kehittyä.

TAMPEREEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Suvantokatu 10, 2 kerros, 33100 Tampere
Virasto avoinna ti–pe klo 9–13
p. 0400 346 089, tampere@ort.fi,
www.ort.fi/tampere

PAPISTO

Kirkkoherra Aleksej Sjöberg,
p. 050 557 0050
Kirkkoherra tavoitettavissa parhaiten kansliassa tiistaisin klo 9–13
Pastori Heikki Honkamäki, p. 050 557 0057

KANTTORIT

Kanttori 6.1.2019 saakka Tuula Härkönen,
p. 040 507 5790
Kanttori Jenni Hakkarainen,
p. 044 301 0974

MUU HENKILÖKUNTA

Nuorisotoimienohjaaja Nemanja Balčin,
p. 040 1781633
Kanslisti Arja Pikkuharju, p. 050 557 0056
Emäntä Tatiana Kallo, p. 050 557 0053
Vahtimestari Mika Kangasaho,
p. 050 557 0054

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Mikael Punnala, p. 050 524 2641,
mikael.punnala@gmail.com
Pastori Jelisej Rotko, p. 044 940 0221,
elisrotko@gmail.com

Diakoni Harri Kahila, p. 045 130 6723

Diakoni Jarkko Luonila, p. 040 521 8697,
jarkko.luonila@gmail.com

DIAKONIATYÖ

Diakonia-asioissa yhteys ensisijaisesti seurakunnan kansliaan. Avunpyynnön toimittamiseksi eteenpäin voi myös täyttää diakoniatyön palvelukortin. Niitä on saatavana Tampereen kirkossa ja seurakunnan kansliassa.

Tampere

Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Nikolaoksen kirkko, Tuomiokirkonkatu 27, p. 040 358 9099

Isännöitsijä Leena Uusi-Tarkka, p. 040 563 5556

JUMALANPALVELUKSET

La 21.10. klo 18 vigilia
Su 22.10. klo 10 liturgia, sl
Ti 24.10. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 25.10. klo 8 liturgia
La 28.10. klo 18 vigilia
Su 29.10. klo 10 liturgia, kr
Ti 31.10. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 1.11. klo 8 liturgia
La 4.11. klo 18 vigilia
Su 5.11. klo 10 liturgia
Ti 7.11. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 8.11. klo 8 liturgia
La 11.11. klo 18 vigilia
Su 12.11. klo 10 liturgia
Ti 14.11. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 15.11. klo 8 liturgia
La 18.11. klo 18 vigilia
Su 19.11. klo 10 liturgia
Ma 20.11. klo 18 vigilia
***Ti 21.11. klo 9 liturgia (koululaiset)**
To 23.11. klo 9 liturgia (koululaiset)
La 25.11. klo 18 vigilia
Su 26.11. klo 10 liturgia, sl
Ti 28.11. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 29.11. klo 8 liturgia
La 2.12. klo 18 vigilia
Su 3.12. klo 10 liturgia
Ti 5.12. klo 18 vigilia
Ke 6.12. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia

Pori

Johannes Teologin kirkko, Maantiekatu 46
Isännöitsijä Jarkko Luonila, p. 040 5218697

JUMALANPALVELUKSET

La 28.10. klo 18 vigilia
Su 29.10. klo 10 liturgia
To 9.11. klo 18 Jeesus-rukous
Su 12.11. klo 10 liturgia
La 25.11. klo 18 vigilia
Su 26.11. klo 10 liturgia
To 30.11. klo 18 Jeesus-rukous

Kolho

Pyhittäjen Sergei ja Herman Valamolaisen kirkko, Kappelitie, Viilpulan Kolho
Isännöitsijä Toivo Nikoskinen, p. 050 431 6431

JUMALANPALVELUKSET

La 4.11. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia
Su 3.12. klo 10 liturgia

Valkeakoski

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone, Kalmistonkatu

Isännöitsijä: Yrjö Kerisalo, p. 0400 924124

JUMALANPALVELUKSET

Su 5.11. klo 10 liturgia

Ke 6.12. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia

Jämsä

Jämsän ev. lut. seurakuntatalo, Koskentie 30

JUMALANPALVELUKSET

Su 22.10. klo 10 liturgia

Su 12.11. klo 10 liturgia

Su 17.12. klo 10 liturgia

TAMPEREEN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

TAMPERE

Tampereen kirkon kuoro

Harjoitukset Nikolainsalissa torstaisin klo 18-20. Uudet laulajat, ottakaa yhteyttä kanttori Tuula Härköseen, p. 040 5075790, tuula.harkonen@ort.fi.

Yksiääninen kuoro

Yksiäänisessä kuorossa harjoitellaan vanhoja kirkkolauluja bysanttilaisten ja znamenisävelmien mukaan. Harjoitukset ovat ke klo 16.30-18 Nikolainsalissa. Uudet laulajat, ottakaa yhteyttä Jenni Hakkaraiseen (0443010974, jenni.hakkarainen@ort.fi). Kuoroon pyrkiville on noin 15 minuutin laulutesti.

Päiväpiiri

Tampereen ortodoksisen seurakunnan päiväpiiri kokoontuu joka toinen to klo 12 Nikolainsalissa, ellei toisin mainita. Päiväpiiri on kaikille aikuisikään ehtineille. Päiväpiirin jälkeen lounas (€ 5) Nikolainsalissa. Lisätietoja diakoni Harrilta (045 130 6723). To 26.10. menemme lounaalle Pohjolankadun palvelukeskukseen klo 12.30 ja sen jälkeen Tuulan teematunti klo 13.30. Tapaamme Pohjolan palvelukeskuksessa (Pohjolankatu 25) klo 12.30. Yhteiskytiläiset, tulkaa Nikolaintalon eteen klo 12.15 ja ilm. Harrille edelliseen iltaan mennessä.

Lahjoita seurakunnan kirjastolle

Seurakunnan kirjasto ottaa vastaan kaikenlaisia kirjalahjoituksia. Kirjat otetaan kirjaston omaan käyttöön, tai myydään myyjäisissä kirjaston määrärahojen kartuttamiseksi. Isompien kirjaerien lahjoittajat, ottakaa yhteyttä diakoni Harriin (puh 045 1306723). Kiitos!

TAPAHTUMIA

Tampereen Valamon ystävät 30 vuotta!

Juhlapyhiinvaellus Valamoon 11.-12.11.2017! Lähtö la 11.11. klo 8 Heinävedelle. Paluu Tampereelle su 12.11. klo 21. Hinta 160-200 euroa. Hinta sis. bussimatkat, majoituksen, ruokailut, juhlahjelman ja ikoninäyttelyn. Käymme myös Lintulassa. Ilmoittaudu Tara Koivistolle, puh. 040 709 2727, tara.koivisto@gmail.com.

PORI

Porin seudun tiistaiseura ry

Puheenjohtaja Anita Luonila, puh. 050 569 3671

Sihteeri Maria Ojanen puh 050 381 2063

Tiistaiseuran nettisivuilta löydät mm tietoja tulevista tapahtumista. Osoite on www.porinseuduntiistaiseura.fi.

Tiistaiseurailat ovat joka toinen ti klo 18. Aluksi rukoushetki. Isä Aleksej, isä Heikki, Jenni, Tuula ja Nemanja pitävät vuorollaan opetustilaisuuden. Muina tiistaiseurailtoina on esitelmä kiinnostavasta aiheesta tai luetaan PSHV:n opetusmateriaalia. Jokaisessa illassa on tarjolla kahvipöytä sekä piristykseksi miniarpajaiset. Seuraavat kokoontumiset ja niiden opetustilaisuuksien pitäjät: ti 24.10. kanttori Tuula Härkönen, ti 7.11. isä Heikki Honkamäki ja ti 21.11. kanttori Jenni Hakkarainen. Tiistaina 19.12. syömme joulupuuroa.

Kirkkokahvit

Liturgiajumalanpalvelusten jälkeen Teologiasaliin puolella.

Lukupiiri

Vetäjänä Sirpa-Helene Soini.

Su 5.11. klo 16 aiheena on Eino Salakka:

Vanhan Valamon päiviä.

Su 3.12. klo 16 aiheena on Arto Paasilinna:

Hurmaava joukkoitsemurha

Ortodoksiapiiri

Piirissä käsitellään eri aiheita ortodoksisesta kirkosta ja kristityn elämästä. Ortodoksiapiiri sopii hyvin myös heille, jotka harkitsevat ortodoksisen kirkkoon liittymistä. Vetäjänä Jyri Luonila. Piiri kokoontuu kerran kuukaudessa tiistai-illalla. Aluksi ehtoopalvelus.

Askartelukerho Pyöröset

Kerho kokoontuu joka toinen ke kello 15-17. Kerhon "pyörittäjänä" toimivat Anita Luonila, Paula Salomäki ja Tuula Nousiainen. Kerhossa valmistetaan sekä yhteisiä että omia töitä. Vaalitaan perinteitä ja opetellaan uusia tuulia. Tehdään tuotteita kirkon käyttöön ja myytävää myyjäisiin. Loppuvuoden kerhoillat ovat ke 1.11., ke 15.11, ja 29.11.

Lasten isänpäiväaskartelu

La 11.11. kello 11-13. Askartelemme lasten kanssa kivoja juttuja ja lapset voivat tutustua toisiinsa sekä kirkkoomme.

Karjalanpiirakkatalkoot

Lauantaina 9.12. kello 9 alkaen.

Tiistaiseuran joulumyyjäiset

Su 10.12. klo 12-14. Myyjäistalkoita pidetään koko edeltävä viikko ja kaikki apu on tarpeen. Jos haluat mukaan, ota yhteyttä Anita Luonilaan, p. 050 569 3671.

Juhliin liittävät palvelukset on merkitty tummennettuina. Suuret juhlat merkitty tähtisymbolilla*.

DIAKONIAN TOIMINTA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

DIAKONIATOIMISTON PUHELINPÄIVYSTYSAJAT ma, ti, to ja pe klo 9-12 puh. (09) 85646160
Henkilökohtaiset tapaamiset sovitaan ensisijaisesti oman alueen työntekijän kanssa.

SÄHKÖPOSTI

diakonia.helsinki@ort.fi

Kaikilla työntekijöillä on oma sähköpostiosoite muotoa: etunimi.sukunimi@ort.fi

DIAKONIATYÖSTÄ VASTAAVA PAPPI

isä Teo Merras p. (09) 85646120, 040 540 3200

TIIMIESIMIES

ylidiakoni Juha Lampinen

p. (09) 85646130, 040 527 9580

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Helsinki

Kari Hartikka p. (09) 8564 6162, 040 703 4616
Sarianne Karulinna p. (90) 8564 6165, 0400 531 308

Itä (Vantaa, Itä- ja Keski-Uusimaa)

Johanna Jomppanen p. (09) 8564 6166, 050 404 9404

Jaana Björninen p. (09) 8564 6164, 0400 304 361

Länsi (Espoo, Kauniainen, Länsi-Uusimaa)

Taisia Pohjola p. (09) 856 46163, 040 583 2915
Marikka Bergman 040 764 0992

Helsinki

Diakonian avoimien ovien päivä

Tervetuloa tutustumaan diakoniatyöhön tiistaina 24.10.2017! Tapahtuma alkaa kello 12 diakoniaruokailulla seurakuntasalilla (Unioninkatu 39 A) ja kello 14 asti avoimena olevalla kahvilalla. Diakoniatimi on paikalla kertomassa työstään. Kello 13 lähtien on mahdollista tutustua Kotikirkkoon (Liisankatu 29 A) papin johdolla. Panihida toimitetaan Kotikirkossa kello 14. Venäläinen teepöytä on katettu diakonian kerhotilaan (os. Unioninkatu 39 A, sisäpiha) klo 14.30. Ehtoopalvelus Kotikirkossa kello 17. Vapaaehtoinen tarjoilumaksu.

Diakoniaruokailu

Joka tiistai seurakuntasalilla klo 12. Ateria maksa yhden euron. Tiedustelut: Sarianne Karulinna

Horse

Ompeluseura HORSE kokoontuu torstaisin diakoniatuonien kerhotiloissa (Unioninkatu 39, sisäpiha). Torstai-illat alkavat Kotikirkossa klo 17 alkaen toimitettavalla ehtoopalveluksella, jonka jälkeen siirrymme kerhotiloihin. Horsessa voit esikiksi neulaa, virkata, ommella, huovuttaa tai

maalata. Tai istuskella ja nauttia seurasta. Ei tarvitse ilmoittautua etukäteen. Lisätietoja: kasvatustyöntekijä Kristiina Klubb, kristiina.klubb@ort.fi, 040 725 5713, diakoniatyöntekijä Jaana Björninen

Seniorikerho

Seniorikerho kokoontuu Helsingin seurakuntasallilla (Unioninkatu 39 A, sisäpiha) parillisten viikkojen torstaipäivinä kello 12–14. Seniorikäisille suunnatussa virkistysiltapäivässä tarjolla esityksiä ja keskustelua sekä kahden euron omakustanteinen lounas. 2.11. aiheena ”Hoitavat itkut”. Pirkko Filman kertoo itkuvirsistä. 16.11. Sergei Pogreboff kertoo seurakunnan historiasta. 30.11. aiheena Pyhien kunnioitus. Tapahtumaan ei tarvitse ilmoittautua. Lisätietoja: Sarianne Karulinna

Sofia-kerho

Kerho on tarkoitettu seurakuntamme alueella asuville kehitysvammaisille ja heidän omaisilleen. To 14.11. Klo 13.00-15.00 Sofia-kerhon ja kummikerhon vierailu pt. Herman Alaskalaisen kirkkoon Tapiolaan. Ohjelmassa on rukouspalvelus, kirkon opastus ja päiväkahvit. Os. Kaupinkalliontie 2, Tapiola Espoo. To 7.12. Klo 10.00-12.15 Liturgia ja kirkkokahvit Myllypuron pt. Aleksanteri Syväriläisen kappelissa. Os. Jauhokuja 3 B 2, Helsinki Lisätietoja: Taisia Pohjola

JÄRVENPÄÄ

Järvenpään iltapäiväseura

Kokoontuu Järvenpään kirkon kryptassa (Kartanontie 45, Järvenpää) kerran kuukaudessa to klo 12–14.30. Seniorikäisille, työelämän ulkopuolella oleville tai vuorotyötä tekeville suunnatussa iltapäiväseurassa on kirkon elämään liittyviä esityksiä sekä mahdollisuus keskusteluun diakoniatyöntekijän kanssa. Ei ilmoittautumista. Tilaisuudessa kahvi- ja teetarjoilu. Iltapäiväseura kokoontuu seuraavan kerran to 16.11.2017 klo 12–14.30 vieraana teatteritaiteen tri Pia Houni: ”Taiteesta iloa, voimaa ja oivalluksia”. 7.12. klo 12–14.30 ”Kohti joulua tapahtuma”, josta ilmoitetaan tarkemmin seurakunnan nettisivuilla ja kirkon ilmoitustaululla. Tiedustelut: Jaana Björninen

PORVOO

Porvoon iltapäiväseura

Kokoontuu Porvoon kirkon salissa (Vanha Helsingintie 2, Porvoo) kerran kuukaudessa to klo 13–15.30. Seniorikäisille, työelämän ulkopuolella oleville tai vuorotyötä tekeville suunnatussa iltapäiväseurassa on kirkon elämään liittyviä esityksiä sekä mahdollisuus keskusteluun diakoniatyöntekijän kanssa. Ei ilmoittautumista. Tilaisuudessa kahvi- ja teetarjoilu. Iltapäiväseura kokoontuu seuraavan kerran to 26.10.2017 klo 13–15.30. Luonto- ja ympäristöneuvoja Riitta Arposen aiheena ”Luojan luoman luonnon merkitys ihm-

selle”. 23.11. klo 13–15.30 vieraana isä Johannes Lahtela: ”Hengellisyys ja ilo”. 14.12. klo 13–15.30 ”Kohti joulua tapahtuma”, josta ilmoitetaan tarkemmin seurakunnan nettisivuilla ja kirkon ilmoitustaululla. Tiedustelut: Jaana Björninen

VANTAA

Kohti joulua -tapahtuma

Tikkurilan kirkolla (os. Läntinen Valkoisenlähenteentie 48) 15.11.17 klo 15.30 alkaen. Koristellaan kynttilöitä ja tehdään joulukortteja. Soveltua kaikenikäisille. Tarjolla palasta. Tilaisuus päättyy 17.30 alkavaan ehtoopalvelukseen. Vapaaehtoinen maksu. Ei ilmoittautumista. Paikalla diakoniatyöntekijät Johanna ja Jaana, kasvatustyöntekijä Iida, isä Mikael, isä Kimmo ja kanttori Olga. Lisätietoja: Johanna Jomppanen, p. 050 404 9 404

ESPOO

Kahvitreffit

Kahvitreffit on suunnattu Espoon ja Kauniaisten alueen seurakuntalaisille. Kokoonnumme Tapiolan ja Espoonlahden Lippulaivan kahviloissa. Tilaisuus on maksuton, eikä vaadi ilmoittautumista. Seuraavat kahvitreffit: Ke 1.11. Klo 14-15 Cafe Ciao Kauppakeskus Pikkulaiva, os. Ulappakatu 2. To 9.11. Klo 14–15 Kaisan Cafe Kauppakeskus Ainoa 1 krs. Tapionaukio 4. To 14.12. Klo 14–15 Kaisan Cafe Kauppakeskus Ainoa 1 krs. Tapionaukio 4. Lisätietoja: Taisia Pohjola

Maria Pariisilaisen piiri

Piiri kokoontuu n. 1–2 kertaa kuukaudessa tiistaisin. Ei vaadi ilmoittautumista. Vaihtuvaa ohjelmaa, mm. askartelua, kulttuuria, retkiä. Ti 7.11. Klo 12–14.30 askartelemme joulukortteja diakonian käyttötarpeisiin Trapesassa. Trapesa on muuttanut Espoon keskuksen juna-aseman tilaan, jossa aiemmin toimi VR:n lipunmyyntipiste, os. Kirkkojärventie 1 Espoon asema, asemasilta 2. krs. Lisätietoja: Taisia Pohjola

Trapesa - kansainvälinen monikulttuurinen kohtaamispaikka

Olet tervetullut asioimaan ja keskustelemaan kanssamme. Os. Kirkkojärventie 1 Espoon asema, asemasilta 2 krs. Diakoniatyöntekijä Taisia Pohjola on klo 12.00–13.00 tavattavissa 31.10. ja 5.12. Lisätietoja: Taisia Pohjola

OLETKO KIINNOSTUNUT VAPAAEHTOISTOIMINNASTA?

Ota yhteyttä: Kristiina Aminoff p. 040 350 1951

SAIRASTATKO TAI SAIRASTAAKO LÄHEISESI?

Jos haluat papin tai diakoniatyöntekijän käyvän sinun tai läheisesi luona kotona tai sairaalassa, ota rohkeasti yhteyttä päivystävään pappiin puhelinnumero (09) 856 46105 (arkisin klo 9–14) tai alueesi diakoniatyöntekijään.

Helsingin seurakunta

VIHITYT

Leena Hoppania ja Jari Muikko, 20.5.2017
Vassa (e.Honkanen) ja Tero Antti
Kristian Arnell, 2.9.2017

KASTETUT

Leevi Herman Siponkoski, 11.6.2017
Alvi Samuel Ylikippari, 8.7.2017
Thelma Isabella Nivell, 3.9.2017
Aliisa Katariina Vaskola, 2.9.2017
Ksenia Petsalo, 2.9.2017
Maxim Aleksander Elizarov, 9.9.2017
Mette Livia Koskelainen, 10.9.2017
Noel Ere Jules Huttunen, 30.9.2017
Annasofia Aino Kanttonen, 30.9.2017

IKUINEN MUISTO

Aleksandra Hölttä s.1920 Muolaa
Lilja Anneli Jormanainen, s. 1950, Vieremä
Olga Penttinen, s. 1929, Muolaa
Solja Marianne Sairila, s. 1975, Vantaa

Kiitokset

Sydämellinen kiitos KP Metropolilta Ambrosiukselle minulle myönnetystä piispallisesta siunauskirjasta.

Urpo Uotila

Sydämellinen kiitos KP Metropolilta Ambrosiukselle 30.8.2017 saamastani siunauskirjasta.

Daria Balagurin

Kunnioittavat ja sydämelliset kiitokseni KP Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leolle sekä Helsingin ortodoksisen seurakunnan kirkkoherralle rovasti Markku Salmiselle minulle myönnetystä Pyhän Karitsan Ritarikunnan 1. luokan mitallista.

Johannes Porokara

Lämpimät kiitokset Ortodoksisten pappien liitolle, joka on kunnioittanut isä Johannesen muistoa sekä adressin että hautausavustuksen muodossa. Häntä muistettakoon vielä seuraavin sanoin: Saatettaessa pois papiosta ja maallikoita veisuna on melodisesti laulettu trisagion. Ovathan loppuun päässeet Kolminaisuuden palvelijoita, siitä saarnanneita ja siinä täydellistyneitä. Kolminaisuudessa he vaeltavat ja heidät luetaan enkelten joukkoon, joka lakkaamatta veisaa tätä hymniä.

Puoliso Hilikka ja Seppälöiden perikunta

”Tärkeää on armon antaminen itselleen. Jos niin ei tee, sitähan pitää itseään aika erinomaisena kaverina. On hyvä myöntää tarvitsevansa armoa, olevansa heikko ja erehtyväinen.”

*Toimittaja ja käsikirjoittaja Taina West,
Voi hyvin 27.9.2017*

”Ortodoksiuskonto on osa minulle tärkeää kulttuuriperintöä ja äitini perheen henkistä perintöä. Haluan viedä sitä eteenpäin.”

*Toimittaja Baba Lybeck,
Meidän Suomi 16.8.2017*

”Siinä missä sanat loppuvat tai muuttuvat merkityksettömiksi, tanssilla voi jatkaa ajattelua. Minulle rukous on kuin ilma, jota hengitän. Jokin olemassaolossani vaatii sitä.”

*Tanssitaiteilija Metsälintu Pahkinen,
Sana 28.9.2017*

Tule asukkaaksi Hoivakoti Helenaan

Tarjoamme lyhyt- ja pitkäaikaista palveluasumista itsemaksaville ikäihmisille.

Vapaamuotoinen hakemus riittää. Asukkaaksi voit hakeutua myös palvelusetelillä.

Lisätietoja antaa

Natalia Vorobieva puh. 040 456 1682
natalia.vorobieva@helenakoti.fi

Katso myös kotisivumme
www.helenakoti.fi

Meteora-esityelmä seurakuntasalilla

Helsingin Suomi-Kreikka-yhdistys järjestää lokakuun 27. päivänä klo 17 ortodoksisen seurakunnan seurakuntasalissa esitelmäillan. Meteoran-kävijä **Christina Walli** kertoo sanoin ja kuvin satojen metrien korkeuteen kivipaasien päälle rakennetusta yhdyskunnasta.

Esitelmän lisäksi illan ohjelmassa on elävää musiikkia. Kreikkalaisen siirtokuntayhdistyksen tanssiryhmä esiintyy, ja kaikille tarjotaan kahvia/teetä sekä pientä suolaista viiden euron hintaan. Srk-sali sijaitsee Liisankadun ja Unioninkadun kulmassa, Unioninkatu 39 A, porttikäytävästä sisään.

Ajankohtaisesti ja ekumeenisesti Raamatusta

Ke 22.11. klo 18 puhutaan köyhyydestä. Teologin puheenvuoron pitää Vanhan testamentin eksegetiikan dosentti **Hanne von Weissenberg**. Hän on tutkinut mm. köyhyyden ja oikeudenmukaisuuden tekstejä Vanhassa testamentissa. Vapaaehtoisesta köyhyydestä puhuu Valamon luostarin entinen munkki **Timo Mertanen**. Luentoillat pidetään Tampereen seurakuntien talon Näsin salissa (os. Näsilinnankatu 26). Puheenvuorojen ohessa aikaa on myös yhteiselle keskustelulle. Illan päättää yhteinen ekumeeninen rukoushetki. Tapah-tuman järjestäjinä Ahjolan kansalaisopisto, Tampereen ev.lut seurakunnat ja Pirkanmaan Piipliaseura.

Oikaisu

Toisin kuin Ortodoksiviestissä 6/17 kerrottiin, myös Hangossa, Lohjalla ja Nummelassa vigiliapalvelukset alkavat jatkossa klo 17. Toimitus pahoittelee virhettä.

Ota kantaa! Ortodoksiviesti julkaisee tällä palstalla lukijoitten kirjeitä, kolumneja ja mielipidekirjoituksia. Toimitus voi lyhentää tekstejä ja korjata oikeinkirjoitusta. Kirjoituksia voi lähettää osoitteeseen: ortodoksiviesti@ort.fi.

KIITOSAKATISTOS

CD-levy á 20 euroa Filantropia ry:n työn hyväksi + toimituskulut.

Tilaus sähköpostilla filantropia@ort.fi
tai tekstiviestillä 044 336 7064.

Merkitse kappalemäärä, nimi ja osoite.

Filantropia

ORTODOKSISEN KIRKON
KANSAINVÄLINEN DIAKONIA
JA LÄHETYSTYÖ

ORTODOKSIVIESTIN RISTIKKO 7/17

VUORISTO Tarmo tai Mammikelloja

VALIAIKAINEN

KUOPPA VUORELA Ketola Turhantarkka

LAHEINEN

vuohesta PATRIARKKA

SUKELUS- VENE

USA:N OSA PIENIÄ

MESTARI- HIIHTÄJÄ

LAULAA KYLMÄ- KIS- KOINEN

KIIT- TI!

OM- MELLA

LYHYT- VAR- TISIA

hauskaksi kirjoitettu

JOUSI

KESKI- SUO- MEA

MONEN MAAN NAINEN

VAIL- LA ILOA

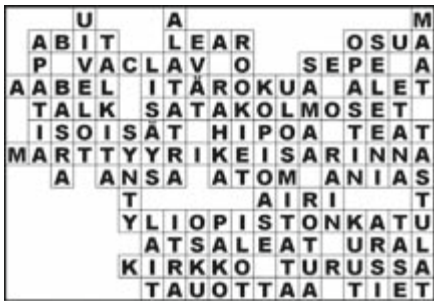
KII- NASSA

SAADA TEH- DVYSTÄ TYÖSTÄ

TUO ON IDASSA!

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu Heli Kärkkäinen

RISTIKKO 6/17 RATKAISU

Ristisanatehtävän oikein ratkaisseiden kesken arvotaan mielenkiintoinen kirjapalkinto. Lähetä ristikon avainsanat (keltaisella pohjalla) sekä nimesi ja osoitteesi postikortilla osoitteeseen Ortodoksiviesti / ristikko, Liisankatu 29 A, 00170 Helsinki. Vastausten tulee olla perillä 16. marraskuuta mennessä. Ratkaisu sekä voittajan nimi julkaistaan 8/17-lehdessä 8.12.

Edelliseen tehtävään saimme viljalti vastauksia – kiitokset niistä! Onnetar suosi **Kalevi Kyyröstä Lapinlahdelta**. Hänelle postitimme arkkipiispa **Leon** teoksen *Mustelmat*. Onnittelut!

Laatukivet kohtuuhintaan
www.HautakiviHalvemmallafi

OJALA KALEVI KYYRÖSTÄ 24.12.1990 - 19.03.2008	99 €	VIRTANEN KAUPE KULLERO 07.12.1967 - 14.03.2008	148 €	1195 €	510 €	960 €
--	------	--	-------	--------	-------	-------

Sanna Taipale – Puh: 045 109 18 09 – Email: hautakivi@hautakivihalvemmallafi

Jumalansynnyttäjän temppeliintuominen 21.11.

*Jumalansynnyttäjä, Sinä elävä, ehtymätön lähde! /
Vahvista hengessä juhlaan kokoontuneet veisaajasi /
ja kunniallisen temppeliinkäyntisi tähden /
tee meidät kellollisiksi saamaan kunnian seppeleet.*

Irmossi